

ΣΥΡΙΖΑ

Συνέδριο σήψης

Αθεράπευτη
δομική κρίση

> σελ. 4

Απογευματινά
χειρουργεία:
τιμοκατάλογος
ντροπής

> σελ. 17

Τηλεφωνικά κέντρα:
Οι εργαζόμενοι/ες
δεν αναμένουν στο
ακουστικό τους!

> σελ. 19

► Εφημερίδα της αντικαπιταλιστικής κομμουνιστικής Αριστεράς

► www.prin.gr

€ 2

PRIN

► ΣΑΒΒΑΤΟ 24 - ΚΥΡΙΑΚΗ 25 ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ 2024

ΕΤΟΣ 33° ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 1.656

Απεργία κοινής μάχης εργαζομένων-φοιτητών

Απεργία κόμβος αγωνιστικής συνάντησης εργαζομένων, νεολαίας, αγροτών στις 28 Φλεβάρη, για βήμα κλιμάκωσης, όχι εκτόνωσης. Συγκέντρωση πρωτοβάθμιων σωματείων, Χαυτεία 11 π.μ.

Αντιμέτωπη με την οργή του λαού και της νεολαίας βρίσκεται η κυβέρνηση, που προσπαθεί να διαχωρίσει τα μέτωπα. Ένα χρόνο μετά το έγκλημα στα Τέμπη, κι ενώ η συγκάλυψη και η ιδιωτικοποίηση καλά κρατούν, οι εργαζόμενοι/ες απεργούν για αυξήσεις στους μισθούς και δημόσιες υπηρεσίες κόντρα στην ιδιωτική λεηλασία, το φοιτητικό κίνημα αγωνίζεται για να μην περάσει ο νόμος για τα ιδιωτικά ΑΕΙ, ενώ οι αγρότες, μετά το μεγάλο συλλαλητήριο στην Αθήνα, συνεχίζουν τα μπλόκα, κόντρα στην κυβερνητική υποκρισία. >>> σελ. 2, 5, 12-13, 15, 20

Αφιέρωμα

Γράφουν: Κ. Δικαίος, Δ. Καλτσώνης, Π. Κοσμάς, Π. Μαυροειδής, Π. Ξοπλιδής, Γ. Παυλόπουλος

Πόλεμος από το μέλλον και το παρελθόν

Δύο χρόνια από τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία, στη νέα εποχή πολέμων του κεφαλαίου. Οι λαοί στην «κρεατομηχανή», αδύναμο το αντιπολεμικό κίνημα. >>> σελ. 7-11

Κυβέρνηση Ιαβέρηδων

Μια νέα αντιδραστική αναθεώρηση του Ποινικού Κώδικα ψήφισε στο πι και φι η κυβέρνηση. Η ουσία της; Μπαίνεις πιο εύκολα στη φυλακή και βγαίνεις πιο δύσκολα και πιο αργά! Φυλάκιση ακόμα και για πλημμελήματα, περιορισμός της αναστολής εκτέλεσης ποινής, μονοπρόσωπα δικαστήρια και επιτάχυνση της εκδίκασης, αστυνομικές καταθέσεις-προκάτ χωρίς παρουσία στις δίκες, μεγαλύτερη παραμονή στις φυλακές-κολαστήρια. Όλα αυτά, βεβαίως, δεν αφορούν τους εγκληματίες με γραβάτες. Αφορούν το κίνημα αλλά και τις «επικίνδυνες τάξεις», τους φτωχούς που θέλουν να αλυσοδέσουν. Είναι γελασμένοι. Οι Άθλιοι θα γράψουν ξανά ιστορία.

Το θέμα

Για μια νέα κομμουνιστική απάντηση

Στις 1-3 Μάρτη διεξάγεται το 5° συνέδριο του ΝΑΡ. Κεντρικό ζητούμενο μια συνολική στρατηγική επαναστατική απάντηση στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό. Πρόταση για μια νέα κομμουνιστική οργάνωση στην εποχή μας. >>> σελ. 3

editorial

Είναι όλοι υπέρ των αγροτών;

Κυβέρνηση, «αντιπολίτευση» και συστημικά ΜΜΕ «υποδέχτηκαν με χαρά» τους αγρότες στην Αθήνα. Δύσκολο να κάνουν κι αλλιώς, καθώς οι εργαζόμενοι και οι κάτοικοι υποστηρίζουν τους παραγωγούς και κάθε ευθεία επίθεση της κυβέρνησης και της αστυνομίας εναντίον τους θα στρεφόταν εναντίον της ΝΔ. Αλλά δεν ήταν μόνο αυτό. Ένας τρόπος για να εξουδετερώσεις ένα κίνημα είναι το καλόπισμα, το «γλείψιμο», για να το μαλακώσουν και να το καταπιούν.

Τι «έδωσε» την Τρίτη η κυβέρνηση, εκτός από φιλοφρονήσεις; Τίποτα! Χιλιάδες αγρότες έκαναν εκατοντάδες χιλιόμετρα με τα τρακτέρ τους για να ακούσουν πως «έχουν δίκιο», αλλά «δεν υπάρχουν δημοσιονομικά περιθώρια»! Μάλιστα, ορισμένοι ευφάνταστοι υπουργοί –όπως ο Μ. Βορίδης– είπαν πως ο Κ. Μητσοτάκης θα χρησιμοποιήσει την κινητοποίηση των αγροτών για να παζαρέψει μέτρα στις Βρυξέλλες υπέρ των ισχυρών του αγροτοδιατροφικού τομέα στην Ελλάδα. Λένε, δήθεν, πως θα βάλουν θέμα για την ΚΑΠ! Ποιοι; Αυτοί (ΝΔ, ΠΑΣΟΚ, ΣΥΡΙΖΑ) που την ψηφίζουν δεκαετίες τώρα; «Ο μισός σχεδόν ευρωπαϊκός προϋπολογισμός πηγαίνει στην Κοινή Αγροτική Πολιτική. Η προτεραιότητα που δίνει η Ευρώπη συνολικά στη στήριξη των αγροτών είναι αδιαπραγμάτευτη», έλεγε ο Κ. Μητσοτάκης στον Σκάι μόλις στις 30/1/2024, στηρίζοντας την πολιτική της ΕΕ.

Η κυβέρνηση έχει παραχωρήσει μόνο μείωση στο ηλεκτρικό ρεύμα για όσους είναι ενταγμένοι σε «συλλογικά σχήματα» (περίπου το 1/3). Η επιστροφή μικρού μέρους του φόρου στο πετρέλαιο (περίπου 80 εκ.) ήταν κανονισμένη — ήρθε απλά πιο μπροστά. Παλιότερα οι κυβερνήσεις έδιναν 180 εκατομμύρια. Δεν υπάρχουν άλλα χρήματα, λέει προκλητικά. Πόσο κοστίζει η αποστολή φρεγάτας στην Ερυθρά Θάλασσα; Πού βρέθηκαν τα 8,4 δισ. που δόθηκαν στους παρόχους ηλεκτρικής ενέργειας μέσω επιδότησης των πανάκριβων λογαριασμών ρεύματος. Από πού βγήκαν τα πάνω από 1,3 δισ. κέρδη των δύο διυλιστηρίων το 2023;

Αιμιλία Καραλή

Πληθαίνουν οι «πατεράδες» και οι «μνανάδες» του έθνους που έχουν άποψη για το τι σπουδές χρειάζονται «τα παιδιά των άλλων» και, κυρίως, της «Πόλης των εργατών». Για τα δικά τους τα παιδιά έχουν εξασφαλίσει τα «ρετιρέ» της εξουσίας.

Στα λαγούμια, στα ρετιρέ, στα μετερίζια...

Με φρίκη άρθρων τις προάλλες τη λέξη «λαγούμια» δημοφιλής τηλεπαρουσιάστρια, που χρόνια τώρα εμπορεύεται την ανθρωπινή εξαθλίωση στις εκπομπές της. Αναφερόταν στην αποκάλυψη του τρόπου και του τόπου ζωής μιας οικογένειας που αυτοπροσδιορίζεται ως «παλαιοχριστιανική»: σε λαγούμια ζύσαν, έτρωγαν, κοιμόντουσαν. Εκεί δίδασκαν και τα παιδιά τους, μια και διαφωνούσαν με το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα. «Μα τι φταίνε τα παιδιά να μην πάνε σχολείο!», σχολίασε με ψυχοπόνια. Ανέλαβε η αστυνομία να μαζέψει τους παρίες. Δεν ασχολήθηκε περαιτέρω. Όπως δεν ασχολήθηκε ούτε αυτή ούτε το υπουργείο Παιδείας με την ανακοίνωση της ΟΙΕΛΕ που αποκάλυψε πως «τουλάχιστον 200-300 παιδιά, κυρίως από εύπορες οικογένειες που σχετίζονται με τον παραθρησκευτικό χώρο, διδάσκονται παράνομα κατ' οίκον» με την εμπλοκή ιδιωτικών σχολείων στην έκδοση πλαστών τίτλων σπουδών. Στα ρετιρέ (ή τις βίλες τους) πλούσιες οικογένειες της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης μισθώνουν εκπαιδευτικούς για να μιήσουν τα παιδιά τους σε αρχές και αξίες που εκείνες θεωρούν κατάλληλες.

Μόρφωση κατά το ιδεολογικό δοκού των οικογενειών, λοιπόν. Άλλοτε με κολυβογράμματα, άλλοτε με επιστημονική σφραγίδα. Δεν πήραν αυτοί οι γονείς τη μόρφωση των παιδιών τους στα χέρια τους προκειμένου να αντισταθούν σε ένα μονοδιάστατο καθεστώς εκπαίδευσης που τα ετοιμάζει να γίνουν «ένα ακόμη τούβλο στον τοίχο» του συστήματος. Διαμορφώνουν το υλικό του δικού τους τοίχου, κληρονόμους και συνεχιστές των δικών τους φοβικών ιδεών, «αμύλωντων» από τις επιδράσεις του κοινωνικού περιγύρου.

Για την πλειονότητα όμως του κοινωνικού περιγύρου ετοιμάζονται τοίχοι, τείχη και

Υπάρχουν και οι αγώνες, που αφορούν την αγωνία για μια εκπαίδευση απαλλαγμένη από λαγούμια και ρετιρέ

γίσεις ότι δεν χρειάζεται κάθε κωμόπολη τμήμα ΑΕΙ» (4/2/24). Ο ίδιος, όπως διαβάζουμε στο δημόσια αναρτημένο βιογραφικό του, δεν ασχολήθηκε με κανένα ελληνικό ΑΕΙ, αλλά τελειώνοντας ένα γνωστό ιδιωτικό Λύκειο πήγε κατευθείαν στο εξωτερικό για σπουδές. Πού να βασανίζεται με πανελλήνιες τώρα ο... ευγενής γόνος, πώς να του εξηγήσεις τον χάρτη των ΑΕΙ της χώρας, τι να του πεις για την τεχνική εκπαίδευση! Παρότι άσχετος όμως, «τροχοδρομεί» τις σπουδές των παιδιών της χώρας, σίγουρος για το τι χρειάζονται και τι έχει αυτή ανάγκη.

Πληθαίνουν οι «πατεράδες» και οι «μνανάδες» του έθνους που έχουν άποψη για το τι σπουδές χρειάζονται «τα παιδιά των άλλων» και, κυρίως, της «Πόλης των εργατών». Για τα δικά τους τα παιδιά έχουν εξασφαλίσει, από τότε που γεννήθηκαν, τα «ρετιρέ» της εξουσίας. Για τους πληβείους προορίζονται τα «τεχνικά» σχολεία, ταυτισμένα στο μυαλό τους με τη χειρωναξία άρα και με την υποβάθμιση. Όσοι θελήσουν κάτι άλλο θα πρέπει να αντιμετωπίσουν τον Προκρούστη των συνεχών εξετάσεων του Γενικού Λυκείου προκειμένου να πάρουν το «Εθνικό απολυτήριο», όπως σχεδιάζει η κυβέρνηση. Κι όσοι αντέξουν. Σαν τη σειρά ταινιών *Αγώνες πείνας*, όπου μετά από μια αποτυχημένη εξέγερση οι ηττημένοι αναγκάζονται σε αγώνα αλληλοεξόντωσης μέχρι να μείνει μόνο ένας τους ζωντανός. Εκτός από τους «Αγώνες πείνας», υπάρχουν κι άλλοι αγώνες, που αφορούν την αγωνία για μια εκπαίδευση απαλλαγμένη από λαγούμια και ρετιρέ. Αυτοί απαιτούν μετερίζια: θέσεις άμυνας και επίθεσης ταυτόχρονα για μια εκπαίδευση και μια κοινωνία που αλλάζει τους ανθρώπους από «όντα για τους άλλους» σε «όντα για τον εαυτό τους», σε αυτεξούσιους δηλαδή ανθρώπους που παλεύουν για την απελευθέρωσή τους (Π. Φρέιρε).

Στην τελική ευθεία για το 5^ο συνέδριο έχουν μπει οι οργανώσεις του ΝΑΡ για την Κομμουνιστική Απελευθέρωση, συνέδριο που θα διεξαχθεί στις 1, 2 και 3 Μαρτίου στην Αθήνα. Μετά από μια περίοδο σημαντικών γεγονότων και εξελίξεων, πρωτοφανών φαινομένων όπως η πανδημία, όσο και σοβαρών κινηματικών και πολιτικών διεργασιών στη χώρα μας και τον κόσμο, φτάνουμε στο 5^ο συνέδριο της οργάνωσής μας.

Το συνέδριο του ΝΑΡ διεξάγεται σε μια κρίσιμη περίοδο. Ο ολοκληρωτικός καπιταλισμός της εποχής μας δεν έχει καταφέρει να ξεπεράσει την κρίση του 2008-2010 αποτελεσματικά. Αυτό, παρά τις βαθιά αντιδραστικές αναδιαρθρώσεις που εφάρμοσε ενάντια στα δικαιώματα της εργατικής τάξης και των λαών. Αντίθετα, τα σημάδια μιας νέας περιόδου ύφεσης ολοένα και πυκνώνουν, η κλιματική κρίση γίνεται απειλητική, τα τύμπανα του πολέμου ακούγονται όλο και πιο δυνατά, όλο και πιο κοντά στη γειτονιά μας. Η βαρβαρότητα του ολοκληρωτικού καπιταλισμού δείχνει το πιο αποκρουστικό της πρόσωπο στην επιχειρούμενη γενοκτονία των Παλαιστινίων από το κράτος εγκληματία και τρομοκράτη του Ισραήλ και τη διεθνή στήριξη που έχει από τη «διεθνή κοινότητα», τις ΗΠΑ, την ΕΕ αλλά και την Ελλάδα.

Είναι γεγονός ότι η εικόνα του κινήματος και της Αριστεράς κάθε άλλο παρά ικανή δείχνει να αντιμετωπίσει τις νέες επιθέσεις του συστήματος και να σταθεί απειλητικά απέναντί του. Υπάρχουν συγκεκριμένες ευθύνες για αυτή την κατάσταση στα κυρίαρχα ρεύματα στην Αριστερά, που είτε με την «υπεύθυνη» και «εφικτή» πολιτική τους διέσπειραν στους πέντε ανέμους της αριστερής διαχείρισης τις ριζοσπαστικές διαθέσεις των εργαζόμενων και της νεολαίας, σπέρνοντας την απογοήτευση και την ιδιώτευση, είτε με μια πολιτική χωρίς μάχιμο ανατρεπτικό πρόγραμμα καλλιεργούν λογικές μειωμένων απαιτήσεων παρά τις όποιες αντικαπιταλιστικές και κομμουνιστικές επαγγελίες.

Το 5^ο συνέδριο του ΝΑΡ επιχειρεί να συμβάλει στην αλλαγή της ατζέντας της Αριστεράς. Επιχειρεί να θέσει βασικές πλευρές μιας σύγχρονης επαναστατικής πολιτικής με κομμουνιστικό προσανατολισμό, αλλάζοντας το πρόσημο των εξελίξεων, για μια αντεπίθεση στις ιδέες, την πράξη και τους αγώνες σε ανατρεπτική κατεύθυνση.

Σε αυτό το πολιτικό σχέδιο της νέας κομμουνιστικής ελπίδας και επαναστατικής προοπτικής, για το οποίο εργάζεται το ΝΑΡ, ξεχωρίζει η επιδίωξη συγκρότησης μιας νέας κομμουνιστικής οργάνωσης, ως αναγκαίο πρώτο βήμα για το σύγχρονο κομμουνιστικό πρόγραμμα και κόμμα στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Εκτιμώντας όλη την προηγούμενη μακρά περίοδο των μεγάλων αγώνων και εξεγέρσεων, αλλά και των πρόσφατων γεγονότων από τις εξεγέρσεις της Χιλής και της Σρι Λάνκα, τις αντιστάσεις στη αντιδραστική πολιτική των κυβερνήσεων την περίοδο της πανδημίας, τις μεγάλες απεργίες στη Βρετανία, τη Γερμανία, τη Γαλλία, τον πανευρωπαϊκό αγρο-

Πάμε να κάνουμε το επόμενο βήμα!

5^ο Συνέδριο ΝΑΡ

Μιχάλης Παπαμακάριος

► Μόνο ένα νέο κομμουνιστικό κίνημα μπορεί να γίνει η δύναμη που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων

τικό ξεσηκωμό, τη διεθνή κατακραυγή και κινητοποίηση σημαντικών λαϊκών δυνάμεων ενάντια στο έγκλημα κατά της Παλαιστίνης, νέα κινήματα όπως το κίνημα για την κλιματική κρίση, αλλά και τη δική μας φοιτητική αγωνιστική άνοιξη, βλέπουμε ότι υπάρχουν και αναπτύσσονται σημαντικές τάσεις μέσα στους εργαζόμενους και τη νεολαία, που αμφισβητούν και διεκδικούν. Μέσα σε αυτόν τον κόσμο επιστρέφει η συζήτηση για το εάν υπάρχει εναλλακτική στον καπιταλισμό.

Μέσα σε όλα αυτά τα γεγονότα, σε όλες αυτές τις διεργασίες, φαντάζει τραγική η έλλειψη ενός μάχιμου πολιτικού σχεδίου επαναστατικής προοπτικής με κομμουνιστικό ορίζοντα, που θα απαντά στα ερωτήματα του κόσμου που αγωνίζεται και αναζητά, θα συσπειρώνει τις μάχιμες πρωτοπορίες, θα απειλεί την

κυριαρχία του κεφαλαίου στην κατεύθυνση της ανατροπής του και με αυτόν τον τρόπο θα δίνει αέρα στα πανιά του εργατικού και νεολαιίστικου κινήματος. Απαραίτητος πυλώνας για να καλυφθεί η έλλειψη αυτή, είναι η συγκρότηση μιας αντίστοιχου χαρακτήρα συσπείρωσης, δηλαδή ενός σύγχρονου κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος. Γιατί μόνο μια πολιτική που βλέπει έξω από τον καπιταλισμό και τον απειλεί επαναστατικά μπορεί να γίνει οδηγός των σημερινών και αυριανών μαχών, μόνο ένα νέο κομμουνιστικό κίνημα μπορεί να γίνει η δύναμη που καταργεί την υπάρχουσα τάξη πραγμάτων.

Σε αυτόν τον ανώτερο σκοπό το ΝΑΡ θέλει να διαθέσει τον πιο καλό εαυτό του, τις επεξεργασίες και τις κατακτήσεις του και, σε συνεργασία με άλλους αγωνιστές και αγωνίστριες, να θέσει τις βάσεις για μια νέα κομμουνιστική οργάνωση. Το 5^ο συνέδριο του ΝΑΡ απευθύνει μαζικό κάλεσμα στο μάχιμο δυναμικό της Αριστεράς, στον κόσμο που αναζητά σε σύγχρονη κομμουνιστική κατεύθυνση, στις αγωνίστριες και τους αγωνιστές του κινήματος που δεν θέλουν να βλέπουν τους αγώνες τους να εξαργυρώνονται σε παλιά και νέα ρεφορμιστικά και διαχειριστικά σχέδια ή

να γίνονται «συμπεράσματα» χωρίς να νικούν, να συμβάλουν στη γοητευτική περιπέτεια του κομμουνισμού στον 21^ο αιώνα. Η πρόταση αυτή, υπέρβαση και του ίδιου του ΝΑΡ και συμβολής του σε μια νέα κομμουνιστική οργάνωση, αποτελεί μια μάχιμη αυτοκριτική για τις μέχρι τώρα ανεπάρκειες και τα λάθη του.

Είναι αυτή η κατεύθυνση, μιας σύγχρονης κομμουνιστικής πολιτικής και κινήματος, που μπορεί να επανενώσει την Αριστερά με τον εαυτό της, παίρνοντας διαζύγιο από τις παθογένειες που της έχει φορτώσει η χρόνια εγκατάληψη της επαναστατικής υπόθεσης.

Είναι αυτός ο προσανατολισμός η ζωοποιός δύναμη για μια κομμουνιστική Αριστερά πυρήνα και εμπνευστή ενός νέου αντικαπιταλιστικού μετώπου που απαιτούν οι νέες συνθήκες, το οποίο θα γίνει ανατρεπτική σφήνα στις εξελίξεις και τα σχέδια της νέας σοσιαλδημοκρατίας και του «αντιδεξιού» μετώπου, αλλά και μιας αριστερής αντιπολίτευσης χωρίς πολιτικό σχέδιο σύγκρουσης με τους βασικούς πυλώνες της αστικής πολιτικής. Μια τέτοια αλλαγή στην Αριστερά θα επιδράσει πολλαπλά στο κίνημα, θα το μετατρέψει σε επικίνδυνο αντίπαλο για το σύστημα, θα το εξοπλίσει για τις μάχες που έρχονται.

Το ΝΑΡ θέλει να συμβάλει στο να αλλάξει η ατζέντα στην Αριστερά

Από σπόντα

*** Υπάρχουν καλοί και κακοί ακροδεξιοί για την κυβέρνηση
* Αυτό τουλάχιστον υποστήριξε ο Κυριάκος Βελόπουλος * Το παράπονό του ήταν ότι η κυβέρνηση ζητάει την ακροδεξιά ψήφο στα νομοθετήματα, όπως ο νέος ποινικός κώδικας, και μετά κάνει ότι δεν τους ξέρει!
* «Αν δεν σας αρέσουν αυτοί οι ακροδεξιοί, μην δέχεστε και την ψήφο τους», επεσήμανε ο αρχηγός της Ελληνικής Δύσης
* Κατηγορώντας τον Φλωρίδη ότι δεν είναι αρκετά δεξιός
* Ζητώντας, μάλιστα, από την κυβέρνηση να βάλει ακόμα πιο βαθιά «το μαχαίρι στο κόκκαλο».

*** «Βοργιακή» και μακιαβελική κατάσταση στο εσωτερικό του ΣΥΡΙΖΑ * Όλοι εναντίον όλων και όλοι εναντίον ενός
* Τα πισώπλατα «συντροφικά» μαχαίρωμα θυμίζουν σεξπιρική τραγωδία.

*** Η παρέμβαση Τσίπρα δημιούργησε ακόμα μεγαλύτερη σύγχυση * Οι πρώην «φανταστικοί» οπαδοί του δεν ξέρουν ακόμα σε ποιο άλογο να ποντάρουν * Το κουτσό ή αυτό που βρίσκεται εκτός κούρσας;
* Ο Τσίπρας θέλει απλώς να περισώσει την υστεροφημία του ή προετοιμάζεται για δημιουργία νέου κόμματος; * Συνθήκες για κάτι τέτοιο πάντως δεν υπάρχουν * Εκτός αν στόχος είναι ένα ακόμα συμπληρωματικό «κόμμα μπαλαντέρ» του 3% * Άλλωστε, ο Τσίπρας έχει τονίσει ότι μόνη φιλοδοξία του είναι να αποτελέσει γέφυρα μεταξύ «Αριστεράς», «Πρασίνων» και «σοσιαλδημοκρατίας».

*** Έναν αντίπαλο ζήτησε ο Κασσελάκης, δύο βρέθηκαν * Όλγα Γεροβασίλη και Διονύσης Τεμπονέρας * Και τώρα ένας από αυτούς καλείται να κάνει πίσω * Με την πρώτη να έχει προβάδισμα και τη σιωπηλή στήριξη του πρώην αρχηγού.
*** Ο δεύτερος πραγματοποιήσε σύναξη υποστηρικτών την Παρασκευή το βράδυ * Και από τους κύκλους των δύο μην-στήρων διαρρέει ότι η απόφαση να είναι υποψήφιοι θεωρείται δεδομένη * Οι πρώτες δηλώσεις Τεμπονέρα, πάντως, ότι ήρθε η ώρα να πάρουν τον ΣΥΡΙΖΑ στα χέρια τους οι... «νόμιμοι, πραγματικοί ιδιοκτήτες του», κάθε άλλο παρά ενθουσίασαν, καθώς δείχνουν μια στενή και ιδιοκτησιακή αντίληψη για το κόμμα.

Σήψη

Δημήτρης Τζιαντζής

Ο παλιός ΣΥΡΙΖΑ τελείωσε, το κόμμα Κασσελάκη ψυχορραγεί

► Ο Αλέξης Τσίπρας ακύρωσε το συνέδριο πριν καν αυτό αρχίσει

«**Β**ρείτε μου αντίπαλο και πάμε» (ξανά σε εκλογές), με αυτή τη φράση, λες και είναι ο... Ρόκι Μπαλμπόα και η πολιτική μια προσωπική μονομαχία, έκλεισε την εναρκτήρια ομιλία του ο Στέφανος Κασσελάκης στο ξεκίνημα του συνεδρίου του ΣΥΡΙΖΑ την Πέμπτη. Με αυτό τον τρόπο σήκωσε το γάντι στην ηχηρή παρέμβαση του Αλέξη Τσίπρα, δύο ώρες πριν την ομιλία του νέου προέδρου του ΣΥΡΙΖΑ. Στην παρέμβαση αυτή, ο Τσίπρας ασκεί κριτική σε όλους – εκτός από τον ίδιο – για την τραγική κατάσταση στην οποία έχει οδηγηθεί το κόμμα και υποστηρίζει ότι ο Κασσελάκης χρειάζεται να προσφύγει ξανά σε αυτούς που τον εξέλεξαν «πριν μια νέα εκλογική αποτυχία μετατραπεί σε αυτοεκπληρούμενη προφητεία και καταστεί αναπόφευκτη». Η παρέμβαση Τσίπρα είναι προσεκτικά διατυπωμένη, ωστόσο γίνεται σαφές ότι αν ήθελε να βοηθήσει τον Κασσελάκη, δεν θα επέλεγε να απέχει από το συνέδριο. Έτσι, ο ΣΥΡΙΖΑ οδηγείται σε τετραπλές εκλογές, οργανώσεις μελών, νομαρχιακές, κεντρική επιτροπή και πρόεδρο, με τις συνεδριακές εργασίες να μετατρέπονται σε διεκπεραιωτική διαδικασία.

Μετά τις τραγελαφικές εξελίξεις του τελευταίου διαστήματος, που οδηγούν την Κουμουνδούρου σε νέο κύκλο αθεράπευτης εσωστρέφειας, τέσσερις μόλις μήνες μετά την εκλογή νέου αρχηγού, ο ΣΥΡΙΖΑ δείχνει να ζει τη θανάσιμη αγωνία του. Τουλάχιστον ως κεντρική εναλλακτική λύση του πολιτικού συστήματος. Όποια και αν είναι η εξέλιξη στις εσωκομματικές διαδικασίες και ο αντίπαλος που θα επιλεγεί απέναντι στον Κασσελάκη, η πορεία συρρίκνωσης μοιάζει μη αναστρέψιμη. Ακόμα και αν ο Στέφανος Κασσελάκης εξασφαλίσει επανεκλογή από τη βάση, όπως είναι το πιθανότερο, αν φτάσει

μέχρι εκεί, η συμμετοχή αναμένεται πολύ μικρότερη από αυτή του Σεπτεμβρίου, όπου πριν τη διάσπαση είχαν ψηφίσει σχεδόν 150.000 μέλη — τα περισσότερα μιας χρήσης.

Η προδιαγεγραμμένη ρήξη Τσίπρα-Κασσελάκη έχει κοινά στοιχεία με τη σύγκρουση του Αλέξη Τσίπρα με τον προκάτοχό του Αλέκο Αλαβάνο, με την ειδοποιό διαφορά ότι τότε ο ΣΥΡΙΖΑ ήταν σε πορεία ιστορικής ανόδου ενώ σήμερα βρίσκεται σε τροχιά διάλυσης. Ο Στέφανος Κασσελάκης στην ομιλία του υποστήριξε ότι δεν λειτουργεί ως CEO του ΣΥΡΙΖΑ, ωστόσο λίγο πολύ εμφανίστηκε ως μάνατζερ μιας χρεοκοπημένης

επιχείρησης, η οποία χρειάζεται εξυγίανση: «Όποιος νομίζει ότι μπορεί να ανορθώσει ένα κόμμα που συνετρίβη και διασπάστηκε δύο φορές μέσα σε λίγους μήνες, ας έρθει να αναλάβει», σημείωσε χαρακτηριστικά.

Ο Κασσελάκης «έσφαξε με το βαμβάκι» τον προκάτοχό του, αφήνοντας σαφείς αιχμές για τις ευθύνες της προηγούμενης ηγεσίας αλλά και με ορισμένες θετικές αναφορές. Λίγο πολύ υποστήριξε ότι ο Αλέξης Τσίπρας ξεκίνησε το άνοιγμα και τον μετασχηματισμό του ΣΥΡΙΖΑ προς «τον σοσιαλιστικό και οικολογικό χώρο και το δημοκρατικό κέντρο», κάτι που δεν ήθελαν «αυτοί που κατέληξαν να διασπάσουν το κόμμα». Γίνεται φανερό ότι με αφορμή τις νέες εκλογές ο Στέφανος Κασσελάκης θέλει να επιταχύνει αυτή την πορεία δεξιόστροφης μετάλλαξης και ΠΑΣΟΚοποίησης. Τις πραγματικές του προθέσεις, άλλωστε, ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ εξέφρασε σε σύναξη παραγόντων σε εστιατόριο στα βόρεια προάστια. Όπως χαρακτηριστικά δήλωσε, «το κόμμα που θέλω να φτιάξω θα είναι σαν το Δημοκρατικό Κόμμα των ΗΠΑ. Κέντρο στα θέματα οικονομίας, “Ανδρέας” στα εθνικά και την άμυνα, progressive στα υπόλοιπα»!

ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ

Ρίχνει τις ευθύνες στον Τσίπρα, «ξεχνά» τις δικές της

Αναταράξεις και στον σχηματισμό της «Νέας Αριστεράς» προκάλεσε η κριτική που της άσκησε ο Αλέξης Τσίπρας. Όπως σημείωσε ο πρώην πρωθυπουργός στην παρέμβαση του: «Οι ηττημένοι των εσωκομματικών εκλογών έφυγαν ήδη από το κόμμα, επειδή έχασαν τη μάχη για την ηγεσία του. Αδιαφορώντας αν με τον πολυκερματισμό αυτός που κερδίζει είναι ο πολιτικός μας αντίπαλος». Ο Ευκλείδης Τσακαλώτος, απαντώντας στον πρώην αρχηγό του με ανάρτηση στο Facebook, έγραψε χαρακτηριστικά: «Όχι, Αλέξη μου. Πριν μας αναλύσεις τους λόγους που φύγαμε

κάποιοι, μήπως να αρχίσεις εσύ με μια στοιχειώδη αυτοκριτική;». Στη συνέχεια, ο πρώην υπουργός Οικονομικών την περίοδο της υπογραφής του τρίτου μνημονίου υποστήριξε ότι η ευθύνη για όλα συμβαίνουν στον ΣΥΡΙΖΑ ανήκει στον Αλέξη Τσίπρα και πως όλα άρχισαν «το βράδυ των εκλογών του 2019, όπου ανακοίνωσε ότι θα τα αλλάξει όλα», προσθέτοντας ότι «πρώτος (ο Τσίπρας) ήθελε αδιαμεσολάβητη σχέση με τη βάση, δηλαδή χωρίς καμία λογοδοσία στα όργανα, δημιουργώντας ένα κόμμα που δεν συζητά πολιτικά και ιδεολογικά».

Η βολική ερμηνεία του Ευκλείδη

Τσακαλώτου βγάζει εντελώς από την εξίσωση την περίοδο της διακυβέρνησης 2015-2019, όταν στην πράξη η κυβέρνηση στην οποία συμμετείχαν όλα τα πρωτοκλασάτα στελέχη της «Νέας Αριστεράς» εφάρμοσε πολιτικές σκληρής λιτότητας, με μείωση συντάξεων και κοινωνικών παροχών. Όταν όλα τα όργανα του ΣΥΡΙΖΑ ουσιαστικά είχαν διακοσμητικό ρόλο, στελέχωσης ουσιαστικά του κυβερνητικού μηχανισμού, χωρίς καμία επιρροή στη λήψη αποφάσεων. Όταν λοιπόν ζητάνε –και σωστά– «στοιχειώδη αυτοκριτική», ίσως πρέπει να ξεκινήσουν πρώτα από τους ίδιους.

28 Φλεβάρη

Γιάννης Ελαφρός

Απεργία - κόμβος για την κλιμάκωση των αγώνων

► Εργαζόμενοι, φοιτητές, αγρότες να χτυπήσουν μαζί την κυβέρνηση

Αν και ο αρχικός σχεδιασμός του ΠΑΜΕ για απεργία στις 28 Φλεβάρη, ένα χρόνο μετά το τραγικό έγκλημα στα Τέμπη, ήταν γραφειοκρατικός και δεν συνέβαλε στην ενοποίηση των μετώπων πάλης (φοιτητικό κίνημα, αγρότες, εργαζόμενοι) το προηγούμενο διάστημα, η δυναμική της ταξικής πάλης οδήγησε στο να διαμορφωθεί ως ένας κόμβος. Η απεργία της 28^{ης} Φλεβάρη, που παίρνει πανεργατικά χαρακτηριστικά χωρίς τη ΓΣΣΕ, καθώς πολλά Εργατικά Κέντρα έχουν πάρει απεργιακή απόφαση (ανάμεσά τους και τα ΕΚ Αθήνας, Πειραιά κ.ά.) όπως και η ΑΔΕΔΥ, διεξάγεται σε μια σημαντική στιγμή για την εξέλιξη του κινήματος και μπορεί να αναδειχτεί σε «σταθμό» για την κλιμάκωσή του.

Τα αγροτικά μπλόκα είναι μαζικά και μετά την εντυπωσιακή διαδήλωση στην Αθήνα, που δεν πήρε ικανοποιητικές κυβερνητικές απαντήσεις, βρίσκονται απέναντι στην πρόκληση για κινητοποιήσεις που θα εκβιάσουν-στριμώξουν την κυβέρνηση κι όχι για συμβολικές κινήσεις. Το φοιτητικό κίνημα υπερέβη κάθε προσδοκία, έχει απονομιμοποιήσει τις κυβερνητικές αιτιάσεις για τα ιδιωτικά πανεπιστήμια και αναδειχθεί σε ισχυρό πόλο. Οι κινητοποιήσεις εργαζομένων σε μια σειρά κλάδους, από τα νοσοκομεία μέχρι τα τηλεφωνικά κέντρα, φέρνουν στην επιφάνεια ένα ανεβασμένο αγωνιστικό δυναμικό. Ο «κοινωνικός αυτοματισμός» κατά των αγώνων έχει αποτύχει: Οι αγρότες έχουν την υποστήριξη των λαϊκών στρωμάτων της πόλης, οι φοιτητές/τριες όχι μόνο δεν έχουν απομονωθεί αλλά δέχονται ισχυρή αλληλεγγύη, κόντρα στην πολύ πιο επιθετική προπαγάνδα κατά του ριζοσπαστικού κινήματός τους.

Παρά την πολιτική της ηγεμονία σε κοινοβουλευτικό επίπεδο, η κυβέρνηση Μητσοτάκη εμφανίζει αυξανόμενες ρωγμές στο κοινωνικό πεδίο, που δίνουν νέες δυνατότητες για αντιμετώπιση του κινήματος, απόσπαση κατακτήσεων τώρα, σημαντικά πλήγματα στην πολιτική της κυβέρνησης, μπλοκάρισμα αντιδραστικών μέτρων και αντίστοιχων νομοσχεδίων, διαμόρφωση κοινωνικών και πολιτικών όρων για την ανατροπή της πολιτικής κεφαλαίου-ΕΕ και της κυβέρνησης. Όλα αυτά, όμως, απαιτούν μαχητικό πνεύμα, συμπαρατάξη δύναμης, λογική σύγκρουσης και κλιμάκωσης. Η απεργία την Τετάρτη 28 Φλεβάρη μπορεί και πρέπει να φέρει στην επιφάνεια αυτή τη δυναμική.

Στο καυτό θέμα των μισθών, η κυβέρνηση ετοιμάζεται να ανακοινώσει στα μέσα Μάρτη αύξηση του κατώτατου μισθού (από 1^η Απριλίου), λίγο πάνω απ' όσα προτείνουν οι εργοδότες (810 ευρώ μεικτά, από 780, με τη ΓΣΣΕ να μιλά για 908, πάντα μεικτά). Πρόκειται για τελείως ανεπαρκείς «αυξήσεις» (στην πράξη είναι μειώσεις του πραγματικού μισθού), καθώς αναφέρονται στον επίσημο τιμάρημο του 3%, πολύ κάτω από την πραγματική ακρίβεια-λεηλασία (στα τρόφιμα πάνω από 10%). Θα υπάρξει αγωνιστική συνέχεια για πραγ-

Συγκέντρωση πρωτοβάθμιων σωματείων, συλλόγων και κινήσεων στα Χαυτεία στις 28/2, στις 11 π.μ.

ματικές αυξήσεις στους μισθούς σε βάρος των κερδών;

Ένα χρόνο μετά τα Τέμπη, η εξεταστική κατέληξε σε μεγάλο κουκούλωμα (αναμενόμενο), η κατάσταση στα τρένα είναι άθλια, η ιταλική εταιρεία και οι κρατικοί-κυβερνητικοί υπεύθυνοι δεν έχουν θιχτεί. Θα αναπτυχθεί αγώνας για να πληρώσουν οι ένοχοι, για δημόσιο σιδηροδρομικό δίκτυο, με εθνικοποίηση χωρίς αποζημίωση κι εργατικό έλεγχο;

Στις αρχές Μαρτίου αναμένεται να ψηφιστεί το νομο-

σχέδιο για τα ιδιωτικά ΑΕΙ. Θα υπάρχει κλιμάκωση και της απεργιακής δράσης, μετά την απεργία της 28^{ης} Φλεβάρη, έτσι ώστε να εκφραστεί η δυναμική αντίσταση νεολαίας και εργαζομένων στην παιδεία της αγοράς;

Πρωτοβάθμια σωματεία, εργατικές κινήσεις, λαϊκές συλλογικότητες που εκφράζουν ταξική γραμμή ανατροπής σε ρήξη με τον υποταγμένο συνδικαλισμό καλούν σε απεργιακή συγκέντρωση στα Χαυτεία στις 11 π.μ. στις 28/2.

ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΦΡΕΓΑΤΑΣ ΣΤΗΝ ΕΡΥΘΡΑ

Πρωτοπόρος η Ελλάδα στις πολεμικές επεμβάσεις της ΕΕ!

Στην υπηρεσία των εφοπλιστών και του ευρω-ατλαντικού άξονα θέτει η κυβέρνηση της ΝΔ το πολεμικό ναυτικό και τις Ένοπλες δυνάμεις, με επόμενο βήμα την αποστολή της φρεγάτας «Υδρα» στην καυτή Ερυθρά θάλασσα, στο πλαίσιο της πολεμικής επιχειρήσεως της ΕΕ «EUNAVFOR Aspides». «Πνεύμονα από τον οποίον αναπνέει η ελληνική οικονομία» (!), χαρακτήρισε γλαφυρά την Ερυθρά Θάλασσα ο Νίκος Δένδιας σε συνέντευξή του, συμπληρώνοντας πως «εάν το Σουέζ δεν λειτουργεί, δεν λειτουργούν τα λιμάνια μας». Το γεγονός πως όλα αυτά έχουν προ-

κληθεί από τη σφαγή των Παλαιστινίων στη Γάζα και στη Δυτική Όχθη από το Ισραήλ δεν απασχολεί την κυβέρνηση. Όχι μόνο δεν πιέζει το κράτος-δολοφόνο να σταματήσει το έγκλημα, αλλά εξακολουθεί να το στηρίζει...

Ο υπουργός Εθνικής Άμυνας προχώρησε παραπέρα: «Εμείς έχουμε τον μεγαλύτερο στόλο στη θάλασσα και θα τον αφήσουμε απροστάτευτο; Εμείς προσπαθούμε να ενθαρρύνουμε την ΕΕ να δημιουργήσει αμυντικό βραχίονα και κουλτούρα αμυντικών επιχειρήσεων»! Η Ελλάδα δηλαδή πρωτοστατεί στην ΕΕ για να αποκτήσει «κουλτούρα»

(έτσι!) πολεμικών ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων. Κι αυτό στο όνομα των εφοπλιστών, που δεν δίνουν μία για τον τόπο.

Στον αντίποδα της προκλητικής και επικίνδυνης κυβερνητικής πολιτικής βρέθηκαν εκατοντάδες διαδηλωτές/τριες, την προηγούμενη Κυριακή 18/2 στη Σαλαμίνα, στη συγκέντρωση που κάλεσε το Εργατικό Κέντρο Πειραιά ενάντια στην αποστολή φρεγάτας. Έγινε πορεία έως την πύλη του Ναυστάθμου του Πολεμικού Ναυτικού, με συμμετοχή της Πρωτοβουλίας Αλληλεγγύης στον παλαιστινιακό λαό σωματείων και συλλογικοτήτων, της ΠΕΣΕΚ, του ΝΑΡ, του ΣΕΚ και άλλων.

Για δεξ κάτι συμπτώσεις που σκάνε...

Με το που επέστρεψε στο υπουργείο Δημόσιας Τάξης (και όχι «Προστασίας του Πολίτη») ο διαχρονικός Σερίφης και βραβευμένος από το FBI ως εξολοθρευτής της «17N» και της τρομοκρατίας, άρχισαν να σκάνε βόμβες στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη. Η κυβέρνηση, τα κανάλια και εφημερίδες με προνομιακή σχέση με τον Μ. Χρυσοχοΐδη (όπως Το Βήμα), άρχισαν να αναδεικνύουν το θέμα της «νέας τρομοκρατίας», με ανακοινώσεις, αναλύσεις και πρωτοσέλιδα. Οι παλιές καραβάνες του πολιτικού προσωπικού και του κρατικού μηχανισμού –ειδικά του «βαθέως κράτους»– έχουν πολύχρονη εμπειρία στον χειρισμό θεμάτων «τρομοκρατίας», για τη δημιουργία τρομολαγνείας, για εκφοβισμό, αποπροσανατολισμό και αναβάθμιση της κρατικής καταστολής. Αναμένουμε τη συνέχεια...

Σχόλια στο ημίφως

► Και παιδοφακέλωμα από τον «Σερίφη»

Με κυνικό τρόπο, ο Μ. Χρυσοχοΐδης προανήγγειλε επίσης ένα σύγχρονο... παιδοφακέλωμα, στο όνομα της πάταξης της βίας ανηλίκων. Όπως δήλωσε, «σε κάθε περιοχή σε συνεννόηση με σχολεία και δήμους [...] θα ξέρουμε ποια είναι όλα τα παραβατικά παιδιά [...] και να πάρουν μέτρα και οι γονείς [...] έχουν ποινικές ευθύνες»! Μάλιστα μίλησε και για «συνεννόηση των αστυνομικών με τις γειτονιές και τους δήμους», προοιδιαζοντας για μια εγχώρια εκδοχή σύγχρονου οργουελιανού κράτους. Για την κυβέρνηση της «ατομικής ευθύνης», το πρόβλημα εστιάζεται μόνο στα παιδιά και τους γονείς. Καμιά ευθύνη για το κράτος και τους κυβερνώντες που γιγαντώνουν τα κοινωνικά αδιέξοδα και την πολύπλευρη βία τους κατά της νεολαίας.

► Επικίνδυνα παιχνίδια ΓΕΣ με «αρχαίες» χειροβομβίδες

Σοβαρό ατύχημα με φαντάρο που υπηρετεί στην ΕΛΔΥΚ Κύπρου αποκάλυψε το Δίκτυο Σπάρτακος. Το ατύχημα συνέβη σε προγραμματισμένη άσκηση ρίψης χειροβομβίδας, με τον άτυχο φαντάρο να έχει χάσει δάκτυλα και να κινδυνεύει να χάσει το χέρι του. Σύμφωνα με την καταγγελία, η χειροβομβίδα ήταν... αρχαία, ηλικίας 80 ετών, και έσκασε στον αέρα αμέσως μετά τη ρίψη της από τον στρατιώτη. Το επιβεβαιώνουν ΓΕΣ και αρμόδια υπουργεία; Εάν όντως ισχύει αυτό, γιατί δε δίνονται κονδύλια για την καταστροφή του πα-

λιού και άχρηστου οπλισμού, αλλά επιλέγεται η φθηνότερη λύση του ξεστοκαρισματος με επικίνδυνες για τη σωματική ακεραιότητα των φαντάρων, στρατιωτικές ασκήσεις; Το υπουργείο Άμυνας και το ΓΕΣ οφείλουν να δώσουν άμεσα απαντήσεις.

► Γκρίζα η εικόνα της ελληνικής οικονομίας

Το ιδεολόγημα του Κ. Μητσοτάκη περί success story διαψεύδεται πανηγυρικά στη στρατηγική ανάλυση του Ινστιτούτου LEVI που δημοσιοποιήθηκε πρόσφατα και δείχνει ότι η ιδιωτική κατανάλωση και όχι ο τουρισμός παραμένει η «βαριά βιομηχανία» της χώρας, ενώ η άνοδος των εξαγωγών υπεραντισταθμί-

ζεται από τις υψηλότερες εισαγωγές. Επιπλέον, «παγωμένος» από το 2013 μέχρι το 2021 παραμένει ο πραγματικός μισθός, που βρίσκεται σε πτώση από το 2021 και ύστερα λόγω πληθωρισμού. Η απόσταση που χωρίζει την ελληνική οικονομία από την προηγούμενη κορύφωση, το 2007, είναι πολύ μεγάλη. Σήμερα, 17 χρόνια μετά, το πραγματικό ΑΕΠ εξακολουθεί να είναι 19,5% χαμηλότερα, η κατανάλωση των νοικοκυριών 14% κάτω, όπως και οι κρατικές δαπάνες (-15%).

► Μπίζνες ζόρικες που «κάνουν στις Ινδίες»

Στη μακρινή Ινδία, την πλέον αναπτυσσόμενη οικονομία λόγω των εξαιρετικά χαμηλών μισθών, βρέ-

θηκε από την περασμένη Δευτέρα επιχειρηματική αποστολή που συνοδεύει τον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη στην επίσημη επίσκεψή του. Περί τα 70 στελέχη ελληνικών επιχειρήσεων συμμετείχαν σε ειδικές εκδηλώσεις στο Νέο Δελχί, στη Βομβάη και το Μπάγκαλορ. Στην αποστολή βρέθηκε και ο διευθύνων σύμβουλος του ΤΑΙΠΕΔ Δημήτρης Πολίτης, βγάζοντας στο σφυρί όσα «φιλέτα» της δημόσιας περιουσίας έχουν μείνει αναξιοποίητα, π.χ. λιμάνια, όπως του Λαυρίου. Μάλιστα ο Κ. Μητσοτάκης χαιρέτησε τις πολιτικές φτωχοποίησης στην Ινδία, μιλώντας για δύο κυβερνήσεις σε Αθήνα και Νέο Δελχί που μοιράζονται το ίδιο όραμα για «μεταρρυθμίσεις, ενάντια στον λαϊκισμό».

Βασίλης Παπαγεωργίου

Αγωνιστικός Συντονισμός Συνταξιούχων ΕΤΕ

Οι νέες αυξήσεις στις τιμές των φαρμάκων, μέσω της αποζημίωσης με βάση την τιμή του φθηνότερου γενόσημου, αποτελούν νέο πλήγμα για τους ασφαλισμένους, κυρίως στους χαμηλόμισθους, τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες και τους συνταξιούχους, οι οποίοι χρειάζονται περισσότερα φάρμακα. Ευνοεί μόνο τις φαρμακευτικές εταιρείες, οι οποίες θα καταβάλλουν λιγότερα χρήματα ως επιστροφή (clowback) στον ΕΟΠΥΥ-Δημόσιο.

Μετά τις συνεχείς επιβαρύνσεις που υφιστάμεθα εξαιτίας της υποβάθμισης της δημόσιας υγείας, της συνεχούς αφαίρεσης από τη λίστα του ΕΟ-

Ζητώ τον λόγο

ΠΥΥ αναγκαίων φαρμάκων, το κόστος των οποίων επιβαρύνονται πλέον οι ασφαλισμένοι, η κυβέρνηση της ΝΔ επιβάλλει και νέα επιβάρυνση στους ασφαλισμένους, μέσω της αύξησης της συμμετοχής μας. Μετά τη γενική κατακραυγή από συλλόγους, ομοσπονδίες, φορείς, μεμονωμένους ασφαλισμένους, οι οποίοι βλέπουν τη συμμετοχή τους

να φτάνει στα ύψη, ο υπουργός Υγείας αναγκάστηκε να υποχωρήσει, χωρίς όμως να αποσύρει συνολικά την πρότασή του. Αντίθετα, πρότεινε ως συμβιβαστική λύση την αύξηση μέχρι τρία ευρώ ανά σκεύασμα. Αυτό όμως δεν αναιρεί την ουσία της απόφασης, ούτε τις υψηλές αυξήσεις στα γενόσημα και την επιβάρυνσή μας, ούτε βέβαια και μας διασφαλίζει ότι δεν θα επαναφέρει την πλήρη εφαρμογή του υπάρχοντος νόμου σε μεταγενέστερο χρόνο.

Μπορεί η ρύθμιση αυτή να μην αφορά το ΤΥΠΕΤ, το οποίο αποζημιώνει με βάση το φάρμακο (γενόσημο πια κατά κύριο λόγο) που συνταγογραφεί ο για-

τρός, τίποτα όμως δεν μας διαβεβαιώνει ότι δεν θα το εφαρμόσει στο μέλλον.

Να απαιτήσουμε: Ανάκληση των αυξήσεων στα φάρμακα και συνολική ανάκληση της απόφασης της κυβέρνησης που οδηγεί στις αυξήσεις αυτές. Ένταξη όλων των φαρμάκων στη λίστα του ΕΟΠΥΥ, μείωση της συμμετοχής των ασφαλισμένων και κατάργηση της συμμετοχής σε φάρμακα βασικής σημασίας για την υγεία και τη ζωή των ασφαλισμένων. Αύξηση της χρηματοδότησης για τη δημόσια υγεία και ενίσχυση σε προσωπικό και υποδομές των δημοσίων δομών υγείας, ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες του ελληνικού λαού.

Καμία νέα αύξηση στα φάρμακα

Οι πόλεμοι αποτελούν τη συνέχεια της πολιτικής με άλλα, πιο βίαια μέσα, καθώς έρχονται να δώσουν λύσεις εκεί που οι άλλες μορφές ανταγωνισμού και σύγκρουσης δεν μπορούν. Και τις δίνουν με το αίμα των λαών, που όπως πάντα πληρώνουν για το ξεκαθάρισμα των λογαριασμών ανάμεσα στα εθνικά και πολυεθνικά στρατόπεδα των καπιταλιστών.

ΟΥΚΡΑΝΙΑ

δύο χρόνια μετά

Ένας «κρίκος» στην αλυσίδα των πολέμων της εποχής μας

Γιώργος
Παυλόπουλος

Σάββατο 24 Φεβρουαρίου 2024. Δύο χρόνια συμπληρώνονται από εκείνο το πρωινό που ο τρομακτικός ήχος από τις σειρήνες κάλυψε τα πάντα και άλλαξε τις ζωές εκατομμυρίων ανθρώπων στο Κίεβο, το Χάρκοβο, τη Ζαπορίζια, τη Χερσόνα, την Οδησό και άλλες πόλεις της Ουκρανίας και οι ουρανοί φωτίστηκαν από τους πυραύλους, τα μαχητικά αεροπλάνα και τα αντιαεροπορικά. Ήταν η έναρξη της ρωσικής εισβολής και η αρχή ενός πολέμου ο οποίος συνεχίζεται με αμείωτη ένταση και τίποτα δεν προμηνύει πως πρόκειται να τελειώσει σύντομα, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο.

Αν θέλουμε να είμαστε ακριβείς, ήταν κάτι παραπάνω. Ήταν η κλιμάκωση και η γενίκευση μιας αντιπαράθεσης η οποία είχε ξεκινήσει ήδη από το 2014, με την «Εξέγερση του Μαϊντάν» η οποία ενορχηστρώθηκε από τη Δύση και κατ'άφευγε να αποσπαστεί δια της βίας τη στρατηγικής σημασίας Ουκρανία από

την «αγκαλιά» της Μόσχας — έστω και με βαρύ τίμημα, που ήταν ο αναπόφευκτος ακρωτηριασμός της χώρας. Ήταν, επίσης, το σήμα που έμοιαζαν να περιμένουν πολλοί — αν και όχι όλοι — για να επιταχύνουν τη συγκρότηση αντίπαλων γεωπολιτικών και οικονομικών μπλοκ στον πλανήτη. Όπως δείχνει η διεύρυνση του ΝΑΤΟ και η «υποταγή» της ΕΕ στις ΗΠΑ, αλλά και ο «άξονας» Ρωσίας και Κίνας, ένα αποφασιστικό βήμα προς τη μεγάλη αναμέτρηση η οποία, όπως συμβαίνει πάντα στην ιστορία σε περιόδους κρίσης και μεγάλων αλλαγών, θα κρίνει το «ποιος, ποιον».

Ήταν το σημαντικότερο μέχρι εκείνη τη στιγμή επεισόδιο στη νέα περίοδο των ανταγωνισμών και των πολέμων, με παλιά και νέα χαρακτηριστικά, την εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Ήταν ο προηγούμενος «κρίκος» από τον πόλεμο που ξέσπασε στη Μέση Ανατολή και απειλεί να γενικευτεί, αλλά και από τον αμέσως επόμενο και πιθανότατα

πιο καθοριστικό από όλους τους άλλους, ο οποίος, σύμφωνα με όλο και περισσότερους, επωάζεται στον Ειρηνικό.

Η εισβολή και ο πόλεμος στην Ουκρανία τα δύο αυτά χρόνια, περιλαμβάνουν και κάποια άλλα, που είτε τείνουν να ξεχαστούν είτε υποτιμώνται αδικαιολόγητα. Είναι κάπου μισό εκατομμύριο άνθρωποι που, σύμφωνα με τις πιο σοβαρές εκτιμήσεις, έχουν σκοτωθεί ή τραυματιστεί και από τις δύο πλευρές, τροφοδοτώντας τις κρεατομηχανές που έχουν στήσει το Κρεμλίνο, το ΝΑΤΟ και οι εντολοδόχοι τους. Είναι τα δέκα εκατομμύρια που έχουν ξεριζωθεί από τον τόπο και τα σπίτια τους και εξακολουθούν να μένουν αναγκαστικά μακριά τους, έχοντας γίνει πρόσφυγες εντός και εκτός συνόρων — αριθμός που αντιπροσωπεύει το ένα τέταρτο του πληθυσμού της Ουκρανίας πριν τον πόλεμο.

Είναι, επίσης, τα τεράστια κέρδη των επιχειρήσεων σε αρκετούς κλάδους της παγκόσμιας καπιταλιστικής

οικονομίας, που διασφαλίστηκαν από τη νέα βίαιη αναδιανομή πλούτου από τους κάτω προς τους πάνω, σε όλα τα επίπεδα και με πρόφαση τον πόλεμο. Όπως τα 281 δισ. δολάρια που κέρδισαν οι πέντε μεγαλύτερες δυτικές πετρελαϊκές την τελευταία διετία, τα άλλα τόσα που έκαναν πλουσιότερη τη σαουδαρβική ομόλογό τους, αλλά και τα πάνω από 650 δισ. που αποκόμισε η Ρωσία από τις εξαγωγές πετρελαίου και φυσικού αερίου, παρά τις κυρώσεις. Ακόμη, τα γεμάτα ταμεία των πολεμικών βιομηχανιών, οι οποίες είναι οι μεγάλες ωφελημένες από την αύξηση κατά 9% των αντίστοιχων δαπανών σε παγκόσμιο επίπεδο το 2023 σε σύγκριση με το 2022, με αποτέλεσμα να φτάσουν στα 2,2 τρις. δολάρια.

Είναι ασύλληπτα τα ποσά, τεράστια τα συμφέροντα, αναλώσιμοι οι στρατιώτες και «ανάπηροι» η Αριστερά και το αντιπολεμικό κίνημα. Γιατί, λοιπόν, να τελειώσει ο πόλεμος;

Παναγιώτης Μαυροειδής

Ο πόλεμος ως παγκόσμια τάση και η παρακαταθήκη του Λένιν

► Οι πόλεμοι του κεφαλαίου στον ολοκληρωτικό καπιταλισμό έχουν όλα τα χαρακτηριστικά των ιμπεριαλιστικών μαζί με νέες ποιοτικές πλευρές

Ο φονικός πόλεμος στην Ουκρανία, είναι μία μόνο (αιματηρή) εκδήλωση της τάσης εισόδου σε μια νέα εποχή πολέμων. Μέση Ανατολή, Ταϊβάν, Καύκασος, Νότια Κινεζική Θάλασσα, Αρκτικός Πόλος, αμόκ εξοπλισμών, πόλεμος δορυφόρων στο διάστημα, ρητορική περί χρήσης πυρηνικών, όλα δένονται στο ίδιο κουβάρι. Ενεργειακοί πόροι και δρόμοι, σπάνιες γαίες και μέταλλα υπερ-πολύτιμα για την «πράσινη» και «ψηφιακή» μετάβαση, εκτάσεις για εντατική αγροτική καλλιέργεια, θαλάσσιοι και χερσαίοι δρόμοι μεταφοράς εμπορευμάτων, αλλά και ανθρώπινο εργατικό δυναμικό προς φθηνή εκμετάλλευση, αποτελούν το αντικείμενο του κυνηγητού. Οι αφορμές ποικίλουν, όμως όλα εντάσσονται σε θανατηφόρα διαπάλη ισχυρών καπιταλιστικών κέντρων για παγκόσμια κυριαρχία.

Οι ΗΠΑ έχουν λόγους να επιταχύνουν τη δυναμική του πολέμου, αξιοποιώντας την αναμφισβήτητη στρατιωτική υπεροπλία τους, καθώς σε επίπεδο οικονομίας χάνουν έδαφος προς όφελος της Κίνας. Στο «βάθος», άλλωστε, ο στόχος για τις ΗΠΑ είναι η Κίνα. Επιδιώκουν, έτσι, μια τυφλή δέσμευση της ΕΕ σε μια αποφασιστική αναμέτρηση με τη Ρωσία, που θα απελευθερώνει τις δικές τους προτεραιότητες στον Ειρηνικό. Τα παιχνίδια «φιλικίας» του Τραμπ απέναντι στον Πούτιν και η πίεση στην ΕΕ να αναλάβει μόνη της το κόστος του πολέμου στην Ουκρανία δεν συνιστούν αλληλεγγύη «πατριωτών» και «παραδοσιοκρατών», όσο σαφή προτεραιότητα στην αντιμετώπιση της Κίνας και επιδίωξη να «κοντύνει» ο ευρωπαϊκός «εταίρος» τους.

Η Γερμανία, όπως και η Γαλλία, συμμετέχουν στον ουκρανικό πόλεμο με εξοπλιστικά προγράμματα μαμούθ και πακτωλό χρηματοδότησης στον Ζελένσκι. Αφενός, για να είναι παρούσες στη σκοπούμενη (ωστόσο αμφίβολη) «νίκη» και «ανοικοδόμηση». Αφετέρου, για να μην χάσουν ακόμη περισσότερα, καθώς πλέον ο άξονας «Ουάσινγκτον-Βερολίνο-Παρίσι», τείνει να αντικατασταθεί από τον άξονα «Ουάσινγκτον-Λονδίνο-Βαρσοβία» και η ΕΕ μπαίνει σε δοκιμασία.

Η προστασία των Ρωσόφωνων από τους ναζιστές του Ζελένσκι ήταν το πρόσημα για την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, αλλά όχι η βασική αιτία. Η αναβαθμισμένη καπιταλιστική Ρωσία σε σύγκριση με τη εποχή του επαίτη Γιέλτσιν (1991-1999) και της αίτησης Πούτιν για είσοδο στο ΝΑΤΟ (2000) «έπρεπε» να αντιδράσει στο σχέδιο απόληξης του οικονομικού και πολιτικού ελέγχου της στη μετασοβιετική Ουκρανία που ύφαινε σταδιακά (με χρήμα, πραξικόπημα και φασίστες) η Δύση. Θεώρησε, επίσης, ότι ήταν η κατάλληλη στιγμή να κεφαλαιοποιήσει τη συμμαχία αμοιβαίου συμφέροντος με τη Γερμανία (αγωγί), με ένα άλμα αναδιάταξης των συσχετισμών που θα έπληττε παράλληλα τα σχέδια εξάπλωσης του ΝΑΤΟ.

Η Κίνα, από την πλευρά της, επιταχύνει εντυπωσιακά το εξοπλιστικό της πρόγραμμα και δηλώνει ότι αργά ή γρήγορα η Ταϊβάν θα ενσωματωθεί στον «εθνικό κορμό». Ωστόσο, προτιμά να παρουσιάζεται ως η ειρηνική δύναμη που εγγυάται την «καλή παγκοσμιοποίηση», ενώ στέκεται προσεκτικά μεν αλλά σταθερά στο πλευρό της Ρωσίας. Επωφελείται τόσο από την ανακατεύθυνση των ενεργειακών ροών ανατολικά όσο και από την κάλυψη του κενού βιομηχανικών και άλλων πωλήσεων λόγω των κυρώσεων στη Ρωσία. Την ίδια στιγμή, εντείνει τους οικονομικούς και πολιτικούς δεσμούς της με τον λεγόμενο «παγκόσμιο Νότο» με επενδυτικά σχέδια, εμπορικές ανταλλαγές και δάνεια.

Ο ανταγωνισμός μεταξύ των καπιταλιστικών οικονομιών δεν είναι κάτι καινούργιο. Το νέο ποιοτικό στοιχείο είναι ότι τείνει να πάρει τη μορφή ανταγωνισμού δύο μπλοκ, παρά το γεγονός ότι αυτά δεν έχουν αποκρυσταλλωθεί πλήρως και παρά την ποικιλομορφία των αντιθέσεων που υπάρχει εντός τους. Αυτό εκ των πραγμάτων δημιουργεί τον κίνδυνο μιας γενικευμένης πολεμικής αναμέτρησης, ξεφεύγοντας από τους πολέμους αντιπροσώπων.

Όσο πιο σύγχρονος είναι ο καπιταλισμός τόσο αποδεικνύεται ανίκανος να αποτρέψει τον πόλεμο που εκτρέφει

Στο στρατιωτικό επίπεδο, απέναντι από το ΝΑΤΟ βρίσκεται ο άξονας Κίνας-Ρωσίας-Ιράν και άλλων. Στη γεωοικονομική σφαίρα, από τη μια βρίσκεται η «Δύση» των πλουσιότερων χωρών (G7) και από την άλλη ο «Νότος» με τις BRICS που διευρύνονται. Μήπως, λοιπόν, η Ινδία ή οι μουλάδες της Σαουδικής Αραβίας είναι με τον «προοδευτικό Νότο» ενάντια στην «ιμπεριαλιστική Δύση»; Πρέπει να είναι ξεκάθαρο ότι δεν πρόκειται για μπλοκ με αντίπαλα πολιτικά και κοινωνικά σχέδια, αλλά για καπιταλιστικά μπλοκ, απέναντι στα οποία η κομμουνιστική αντικαπιταλιστική Αρι-

στερά πρέπει να βρεθεί με όρους πολιτικής και ταξικής ανεξαρτησίας. Η πρόβλεψη για άνοδο των εκατομμυριούχων και του επενδυτικού πλούτου τους κατά 85% την ερχόμενη δεκαετία στις χώρες της BRICS (μεγαλύτερη από την αντίστοιχη άνοδο στις χώρες της G7), είναι χαρακτηριστική.

Ο καπιταλισμός έχει βαθύνει τον εκμεταλλευτικό χαρακτήρα του και έχει αλλάξει την «γεωγραφία» του. Πρώην αποικιοκρατούμενες χώρες ή παλιότεροι δεδομένοι σύμμαχοι των ΗΠΑ έχουν πλέον τη δική τους οικονομική ισχύ, δυναμική και φιλοδοξία. Το κοινωνικό και ταξικό υπόβαθρο του πολέμου είναι ακριβώς η ανταγωνιστική διαρκής ανάπτυξη διαφορετικών καπιταλιστικών/ιμπεριαλιστικών κέντρων — δυστυχώς, σε ένα πλαίσιο απουσίας ορατής επαναστατικής απειλής στο εσωτερικό τους.

Το μεγαλύτερο λάθος θα ήταν να θεωρήσει κανείς ότι τα πολεμικά επεισόδια είναι «παίγνια» διαφορετικών μερών του κεφαλαίου, που ωστόσο τελικά «θα τα βρουν». Το αντίθετο: Όσο πιο σύγχρονος είναι ο καπιταλισμός τόσο αποδεικνύεται ανίκανος να αποτρέψει τον πόλεμο που εκτρέφει. Άλλο τόσο άγνωστη είναι η έκβαση και κλιμάκωσή του, ακόμη και για αυτούς που έχουν την πρωτοβουλία.

«Το μοίρασμα του κόσμου έχει ολοκληρωθεί. Στο εξής ο κόσμος θα ξαναμοιράζεται διαρκώς». Αυτό σημείωνε ο Λένιν το 1916, ορίζοντας τον ιμπεριαλισμό, ως το ανώτατο (νεότερο) στάδιο του καπιταλισμού. Από τότε έχουν περάσει 117 χρόνια. Ο καπιταλισμός εξελίχθηκε σε νέο στάδιο, ωστόσο το διαρκές «ξαναμοίρασμα» του κόσμου αποδεικνύεται βασικός «νόμος» του. Αυτή η ληστρική «αναδιανομή» δεν περιορίζεται στον αρπακτικό επεκτατισμό κάποιων, αιώνια ίδιων χωρών, αντίθετα εμφανίζονται και νέοι «παίκτες». Επιπλέον —και αυτό είναι το σημαντικότερο— τέμνει και ανατέμνει όχι μόνο τα κρατικά σύνορα, τα οποία ξαναχαράζονται, αλλά και το «εσωτερικό» όλων των χωρών. Αλέθει κυριολεκτικά τις εργατικές τάξεις εντός συνόρων και τη φτωχολογιά που είναι αναγκασμένη σε διαρκή προσφυγική κίνηση λόγω και των πολέμων.

Αν μιλούσαμε με όρους του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και τα λόγια του Λένιν, η αναμέτρηση στην Ουκρανία (και γενικότερα) είναι ο ορισμός του ιμπεριαλιστικού, άδικου και αντιδραστικού και από τις δύο πλευρές, πολέμου. Ακόμη ορθότερα, πρέπει να μιλάμε για φονικούς πολέμους του κεφαλαίου στην εποχή του ολοκληρωτικού καπιταλισμού. Εμφανίζονται όλα τα απαίσια χαρακτηριστικά των ιμπεριαλιστικών πολέμων κατάκτησης, μαζί με την υπερ-ανάπτυξη νέων ποιοτικών πλευρών, όπως η οργανικότερη σύμφυση με τους οικονομικούς πολέμους, ο πυρηνικός κίνδυνος, η ενσωμάτωση της τεχνητής νοημοσύνης, ο πόλεμος των πληροφοριών, ο δορυφορικός διαστημικός πόλεμος και άλλα.

Κώστας Δικαίος

Στην περιοχή του Ινδικού και Δυτικού Ειρηνικού Ωκεανού βρίσκονται 6 χώρες από την ομάδα της G20 (Κίνα, Ινδία, Ινδονησία, Νότια Κορέα, Ιαπωνία και Αυστραλία). Ταυτόχρονα, από τη Νότια Σινική Θάλασσα και το Στενό της Ταιβάν διέρχεται το ένα τρίτο της παγκόσμιας ναυτιλίας. Συνολικά, προϊόντα αξίας άνω των 3,4 τρισ. δολαρίων μεταφέρονται μέσω αυτού του θαλάσσιου δρόμου. Από εκεί διεξάγεται το 14% του θαλάσσιου εμπορίου των ΗΠΑ και το μεγαλύτερο μέρος του εμπορίου της Κίνας, ενώ περίπου το 30% του συνόλου του παγκόσμιου αργού πετρελαίου διακινείται μέσω της Θάλασσας της Νότιας Κίνας, το οποίο περιλαμβάνει το 90% των ενεργειακών αναγκών Ιαπωνίας και Κίνας!

Το 1945 οι ΗΠΑ απέκτησαν τον πλήρη έλεγχο αυτών των ναυτικών δρόμων. Εγυρούνταν την ασφάλεια των μεταφορών, χρησιμοποιώντας περισσότερα από 280 πολεμικά πλοία και 340.000 ναύτες. Το 1979, όταν οι ΗΠΑ ήταν τη διπλωματική αναγνώριση από την Ταιβάν και τη μετέφεραν στη «μία και ενιαία Κίνα» –για να την προσεταιριστούν ενάντια στην ΕΣΣΔ– το ΑΕΠ τους ήταν δεκαπλάσιο σε σύγκριση με το κινεζικό. Από το 1990 η κοσμοκρατορία των ΗΠΑ προωθούσε την επέκταση της παγκοσμιοποίησης, αλλά και των ιμπεριαλιστικών επεμβάσεων. Σήμερα, το 62% των εμπορευματοκιβωτίων μεταφέρεται από λιγοστές ασιατικές και ευρωπαϊκές εταιρείες, το 93% των πλοίων κατασκευάζονται από την Κίνα, την Ιαπωνία και τη Νότια Κορέα, το ΑΕΠ της Κίνας πλησιάζει αυτό των ΗΠΑ, ο νέος «Δρόμος του Μεταξιού» τείνει να κυριαρχήσει στην Ευρασία και την Αφρική, οι στρατιωτικές δαπάνες της Κίνας αυξάνονται με ρυθμό 7% τον χρόνο. Αν και οι ΗΠΑ διατηρούν απόλυτη υπεροπλία στη θάλασσα, με 11 αεροπλανοφόρα έναντι 3 της Κίνας, οι υπερηχητικοί πύραυλοι και ο μεγάλος αριθμός πλοίων επιφανείας του Πεκίνου σημαίνουν ότι η πρωτοκαθεδρία του αμερικανικού ναυτικού στη Νότια Σινική Θάλασσα αμφισβητείται για πρώτη φορά από το 1945, ενώ ο Σι δηλώνει ότι η ενοποίηση της Ταιβάν δεν είναι ζήτημα που μπορεί να «μεταβιβαστεί από γενιά σε γενιά» και θα λυθεί είτε ειρηνικά είτε με τη βία!

Τα ανοιχτά μέτωπα είναι πολλά. Αρχίζοντας από την Ταιβάν, πρέπει να αναφέρουμε τρεις άξονες που καθιστούν πολύ πιθανή τη σύγκρουση. Ο πρώτος είναι ιδεολογικοπολιτικός και αφορά την υποτιθέμενη υπεράσπιση μιας δημοκρατίας που απειλείται από ένα αυταρχικό καθεστώς. Ο δεύτερος έχει να κάνει με τη στρατηγική θέση του νησιού, στη μέση αυτού που ονομάζεται Πρώτη Νησιωτική Αλυσίδα Άμυνας (Μαλαισία, Φιλιππίνες, Ταιβάν, Ανατολική Σινική θάλασσα, Οκινάουα, Ιαπωνία) και επιτρέπει στις ΗΠΑ και τους Ασιάτες συμμάχους τους να συγκρατούν την κινεζική επέκταση και να

Η σύγκρουση που έρχεται στον Ειρηνικό Ωκεανό

► Θα είναι το επόμενο μέτωπο μετά από Ουκρανία και Μέση Ανατολή;

εξασφαλίζουν τον έλεγχο των εμπορικών δρόμων, δίνοντάς τους παράλληλα τη δυνατότητα να στραγγαλίσουν το εμπόριο της Κίνας σε περίπτωση ολοκληρωτικής σύγκρουσης. Ο τρίτος αφορά την εξάρτηση της παγκόσμιας οικονομίας από τους ημιαγωγούς που παράγει η Ταιβάν — παράγει το 60% των ημιαγωγών στον κόσμο και περίπου το 93% των πιο προηγμένων που χρησιμοποιούνται στην τεχνητή νοημοσύνη. Υπολογίζεται ότι σε περίπτωση αποκλεισμού της Ταιβάν από την Κίνα, η

Αντιφατικό στοιχείο η (οικονομική κυρίως) αλληλεξάρτηση που υπάρχει ανάμεσα σε Δύση και Κίνα

μείωση του παγκόσμιου ΑΕΠ θα φτάσει το 5%, ενώ σε περίπτωση εισβολής, το ποσοστό αυτό θα εκτιναχθεί στο 10,2%, εάν βεβαίως δεν πυροδοτήσει επέκταση της σύγκρουσης στον Ειρηνικό και δεν οδηγήσει στη χρήση πυρηνικών όπλων.

Οι οικονομικές κυρώσεις κατά της Κίνας συνεπάγονται αύξηση του κόστους ζωής σε όλο τον κόσμο. Η αλληλεξάρτηση Δύσης-Κίνας (εμπορικές σχέσεις, χρηματοδότηση του αμερικανικού χρέους από την Κίνα) εξηγεί το γεγονός ότι παρά

τον τεράστιο εμπορικό και τεχνολογικό ανταγωνισμό, οι ΗΠΑ εξακολουθούν να αναγνωρίζουν τη «μία Κίνα», την ίδια στιγμή που εξοπλίζουν το νησί για πόλεμο, ενώ και το Πεκίνο είναι προσεκτικό στις κινήσεις του ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τη διαμόρφωση του «άξονα» με την Ρωσία. Πρόκειται για μια αντιφατική πολιτική που όμως είναι εγγενές στοιχείο του ιμπεριαλισμού σε περιόδους κρίσης και συνήθως εκρήγνυται οδηγώντας σε πολέμους, πράγμα που καθιστά μια σύγκρουση στον Ειρηνικό αδιαίρετη ενότητα με τον πόλεμο στην Ουκρανία.

Παράλληλα, υπάρχει μια σειρά νησιωτικών συμπλεγμάτων που αποτελεί συνοριακή διένεξη τόσο στην Ανατολική Σινική Θάλασσα μεταξύ Ιαπωνίας και Κίνας όσο και στη Νότια μεταξύ Κίνας και Βιετνάμ, Φιλιππίνων και Μαλαισίας! Ακόμα και τεχνητές νησίδες δημιουργεί και εξοπλίζει η Κίνα, ώστε να καταστήσει σαφή την υπεράσπιση των δικαιωμάτων της στις θάλασσες αυτές. Οι ΗΠΑ, από την πλευρά τους, προωθούν συμμαχίες όπως η ΑUKUS (με Βρετανία και Αυστραλία) που περιλαμβάνει πυρηνικά υποβρύχια που θα εξασφαλίσουν την «ελευθερία των θαλασσών», την QUAD (Ιαπωνία, Ινδία, Αυστραλία) που προσπαθεί να εμπλέξει την Ινδία σε

ένα αντικινεζικό μπλοκ παρά την ουδετερότητά της έναντι της Ρωσίας, και διμερείς συμμαχίες με Φιλιππίνες (βάσεις και συμφωνίες για πυρηνική ενέργεια) και Βιετνάμ (αξιοποιώντας τη διένεξη του με την Κίνα). Όμως, το 2021 το εξωτερικό εμπόριο της Κίνας με τις χώρες της ΝΑ Ασίας ήταν 878,2 δισ. δολάρια, ενώ των χωρών αυτών με τις ΗΠΑ μόλις 362 δισ. πράγμα που εμποδίζει μια απομάκρυνσή τους από την Κίνα.

Η κατάσταση περιπλέκεται με τη διένεξη Ρωσίας-Ιαπωνίας για τις νήσους Κουρίλες στον Βορρά, οι οποίες έχουν καταληφθεί από τη Ρωσία στο τέλος του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Οι διαπραγματεύσεις έχουν σταματήσει λόγω της στήριξης της Ιαπωνίας στην Ουκρανία, ενώ η Κίνα, σε μια στροφή από την πολιτική του Μάο το 1964, δεν θεωρεί πλέον τα νησιά ιαπωνικό έδαφος. Η Ρωσία είχε ήδη ενισχύσει τη στρατιωτική της παρουσία στον Δυτικό Ειρηνικό, δοκιμάζοντας πυραύλους και πραγματοποιώντας κοινές ασκήσεις με τον κινεζικό στρατό, οι οποίες σε μεγάλο βαθμό περικύκλωσαν την Ιαπωνία. Αν στα παραπάνω προσθέσουμε και τη σύγκρουση της Βόρειας Κορέας με τη Νότια, τις ΗΠΑ και την Ιαπωνία (ειδικά μετά τη συνεργασία Πιονγκγιάνγκ και Μόσχας για την προμήθεια πυρομαχικών με αντάλλαγμα πυρηνική τεχνολογία), τότε μπορούμε να αντιληφθούμε το μέγεθος της απειλής μιας σύγκρουσης στον Ινδοειρηνικό.

Δημήτρης Καλτσώνης

Κρίση, ουκρανικό και αντιπολεμικό κίνημα

Σε συνθήκες παγκόσμιας οικονομικής κρίσης εντείνονται αναπόφευκτα οι ανταγωνισμοί για την κυριαρχία, διανομή και αναδιανομή των σφαιρών επιρροής. Οι ΗΠΑ είναι πρωταγωνιστής αυτών των διαδικασιών. Η υποχώρηση της οικονομικής τους δύναμης τις τελευταίες δεκαετίες τροφοδοτεί την εσωτερική σύγκρουση, όπως αυτή εκφράζεται στα πρόσωπα των Μπάιντεν και Τραμπ, αλλά κυρίως, τροφοδοτεί την επιθετικότητά τους στο εξωτερικό. Οι ΗΠΑ αντιδρούν με τη λογική του πληγωμένου θηρίου. Επιχειρούν να ανακαταλάβουν το χαμένο οικονομικό έδαφος αξιοποιώντας τη συντριπτική στρατιωτική τους υπεροπλία.

Τρεις είναι οι βασικοί τους στόχοι. Ο πρώτος, σημαντικότερος και δυσκολότερος, είναι η αναχαίτιση της ταχύτατης εξάπλωσης της οικονομικής επιρροής της Κίνας, η οποία επεκτείνεται ραγδαία στην Ασία, στη Λ. Αμερική και στην Αφρική. Ο δεύτερος είναι η συρρίκνωση της ρωσικής περιμέτρου, δηλαδή η συρρίκνωση της επιρροής που ασκεί η Μόσχα στην παραδοσιακή της ζώνη, ιδίως στις χώρες που προέκυψαν από τη διάλυση της Σοβιετικής Ένωσης. Ο τρίτος είναι η χαλιναγωγή της Γερμανίας και της ΕΕ, η μεγαλύτερη πρόσδεση ή ίσως και η «υποταγή» τους στις ΗΠΑ. Η μέθοδος επίτευξης των στόχων είναι αντικείμενο συζήτησης και διαπάλης στο εσωτερικό της ολιγαρχίας των ΗΠΑ καθώς υφίστανται όχι μόνο διαφορετικές οπτικές αλλά και αντικρουόμενα τακτικά συμφέροντα.

Από τους τρεις στόχους μόνο ο τρίτος έχει προς το παρόν επιτευχθεί. Η εξώθηση της Ρωσίας στον πόλεμο στην Ουκρανία οδήγησε στη διακοπή της συνεργασίας Ρωσίας-Γερμανίας που τόσο ανησυχούσε τις ΗΠΑ. Οι άλλοι δυο απέχουν πολύ από την εκπλήρωσή τους. Ο πόλεμος έδειξε ότι η Ρωσία έχει οικονομική και στρατιωτική δύναμη τουλάχιστον για να αντιμετωπίσει την επιθετικότητα στην περίμετρό της, ενώ παράλληλα δημιούργησε προβλήματα στις ΗΠΑ και κυρίως στη Γαλλία στην Αφρική υποβοηθώντας κάποια πραξικοπήματα σε χώρες του Σαχέλ. Η Κίνα, από την άλλη, συνεχίζει απτόητη την εξάπλωση της επιρροής της. Δεν είναι ακόμη σαφές αν οι ΗΠΑ, μετά τις προεδρικές τους εκλογές, θα ρίξουν το βάρος στο ένα ή στο άλλο μέτωπο, αν θα αποσυρθούν κατά κάποιο τρόπο από το Ουκρανικό για να ρίξουν το κύριο βάρος στη Μ. Ανατολή ή στην Κίνα και στον Ειρηνικό. Το βέβαιο είναι ότι οι αντιπαραθέσεις θα οξύνονται συσσωρεύοντας δεινά για

τους λαούς, ακόμη και υπαρξιακούς κινδύνους για την ανθρωπότητα.

Μέσα σε αυτές τις συνθήκες η ελληνική κυβέρνηση εμπλέκει ολοένα και περισσότερο τη χώρα στις πολεμικές περιπέτειες των ΗΠΑ. Οι κίνδυνοι είναι τεράστιοι, όπως και τα οικονομικά βάρη που επωμίζεται ο λαός. Γι' αυτό, ανεξάρτητα από τυχόν διαφορετικές αποχρώσεις στις προσεγγίσεις, προέχει η σύμπλευση και συνεργασία όλων των λαϊκών δυνάμεων με κύρια αιχμή την πλήρη απεμπλοκή της Ελλάδας από κάθε πολεμική περιπέτεια (Ουκρανία, Μ. Ανατολή ή οπουδήποτε αλλού) και την έξοδο της από τους ιμπεριαλιστικούς οργανισμούς. Τα πλεονεκτήματα από μια τέτοια προοπτική θα είναι πολλά.

Πρώτο, δεν θα τίθεται άμεσα σε κίνδυνο η ειρήνη και η ασφάλεια του ελληνικού λαού, αφού η ελληνική επικράτεια καθίσταται μέσω της εμπλοκής στόχος κάθε λογής αντιπάλων. Δεύτερο, θα είναι μια συμβολή στην προσπάθεια να μην απλωθούν παραπέρα οι φλόγες του πολέμου της Ουκρανίας ή της Μ. Ανατολής. Τρίτο, θα είναι μια έμπρακτη αποδυνάμωση της στρατιωτικής προσπάθειας ΗΠΑ και ΝΑΤΟ. Τέταρτο, η μη συμμετοχή της Ελλάδας θα συμβάλει στον περιορισμό των οικονομικών επιπτώσεων (ακρίβεια, φτώχεια) από την εξάπλωση του πολέμου. Η όξυνση των αντιπαραθέσεων και η εξάπλωση των πολέμων οδηγούν σε νέα κύρρα εξοπλισμών, άχρηστων για την εθνική άμυνα αλλά χρήσιμων για τα σχέδια των μεγάλων δυνάμεων, που πληρώνει ήδη πανάκριβα και ο ελληνικός λαός. Πέμπτο, ο ενωτικός αγώνας για πλήρη απεμπλοκή από τα σχέδια ΝΑΤΟ και ΕΕ θα διαμορφώσει πιο ευνοϊκό έδαφος για τους λαϊκούς αγώνες και την κοινωνική αλλαγή.

Πάνος Κοσμάς

Η ρωσική οικονομία αντέχει, αλλά πώς...

Τον Ιούλιο του 2021, ένα οικονομικό γεγονός σηματοδότησε τον πόλεμο που θα ξεσπούσε 7 μήνες αργότερα στην Ουκρανία: Η Γερμανία αποφάσισε, με αστείες προφάσεις, να μπλοκάρει την έναρξη λειτουργίας του αγωγού φυσικού αερίου Nord Stream II, που θα μετέφερε φυσικό αέριο από τη Ρωσία στη δυτική Ευρώπη παρακάμπτοντας την Ουκρανία. Ο Nord Stream II ήταν η οικονομική αιχμή ενός γεωπολιτικού σχεδίου. Αν έμπαινε σε λειτουργία, το τεράστιο πολιτικό κεφάλαιο που είχε επενδυθεί από τον δυτικό ιμπεριαλισμό στην Ουκρανία στην αντιπαραθέση με τον ρωσικό ιμπεριαλισμό, θα ακυρωνόταν σε μεγάλο βαθμό. Ήταν η στιγμή των μεγάλων αποφάσεων. Η γερμανική αστική τάξη πήρε τη δική της: Να ανταποκριθεί στη ρητή απαίτηση του αμερικανικού ιμπεριαλισμού να μην υλοποιηθεί το σχέδιο. Η ρωσική αστική τάξη δεν είχε πια κάτι άλλο να περιμένει. Η αντιμετώπιση των αμερικανικών πιέσεων με την οικονομική παρακαμπτήριο του αγωγού απέτυχε και απέμεναν μόνο τα πολιτικά-στρατιωτικά μέσα.

Τα παραπάνω δεν σημαίνουν ότι η βασική αιτία του πολέμου ήταν οικονομική, αλλά αντίθετα ότι οι οικονομικοί στόχοι και σχεδιασμοί αποτελούν τμήμα και απαραίτητα στηρίγματα του ιμπεριαλιστικού ανταγωνισμού. Αυτό έγινε ακόμη πιο καθαρό ύστερα από το ξέσπασμα του πολέμου. Ίσως η πιο ισχυρή απόδειξη ότι αυτός είναι ιμπεριαλιστικός είναι ότι εξαντλήθηκε η χρήση των οικονομικών μέσων και από τις δύο πλευρές. Εκ μέρους της Δύσης χρησιμοποιήθηκαν «πολεμικά» οικονομικά μέσα κατά της Ρωσίας, μέχρι το όριο της πρόκλησης σοβαρών συνεπειών για τις ίδιες τις δυτικές οικονομίες, έστω κι αν δεν ήταν στον αρχικό σχεδιασμό: Αύξηση τιμών προϊόντων ενέρ-

γειας, εκτίναξη πληθωρισμού και οικονομική επιβράδυνση-στασιμότητα-ύφεση στη Δύση, κυρίως όμως υπονόμευση της «παγκοσμιοποίησης».

Απόδειξη του ιμπεριαλιστικού χαρακτήρα είναι επίσης ότι από την άλλη πλευρά δεν βρέθηκε μια απομονωμένη Ρωσία. Ο πόλεμος ξέσπασε σε συνθήκες που είχε πλέον ωριμάσει η κρίση ηγεμονίας στο ιμπεριαλιστικό στρατόπεδο, με τις ανερχόμενες νέες δυνάμεις (Κίνα και μπλοκ των BRICS) να αμφισβητούν την πρωτοκαθεδρία ΗΠΑ και Δύσης και το δικαίωμά τους να αξιοποιούν το δολάριο και τη χρηματοοικονομική τους υπεροχή για να ασκούν τιμωρητικές πολιτικές για χώρες που δεν ευθυγραμμίζονται με την πολιτική τους.

Έτσι, ούτε η Ουκρανία ούτε η (πολύ ισχυρότερη της) Ρωσία ήταν μόνες. Πίσω τους συντάχθηκαν, τόσο στη στρατιωτική όσο και στην οικονομική αντιπαραθέση, ευρύτερες δυνάμεις. Η Ρωσία άντεξε στον οικονομικό πόλεμο της Δύσης. Αυτό όμως δεν κατέστη δυνατό μόνο χάρη στον αναπόφευκτο αναπροσανατολισμό των διεθνών της σχέσεων — απαιτήθηκε και μια αποφασιστική μετατόπιση προς την πολεμική οικονομία.

Έτσι, οι στρατιωτικές δαπάνες της Ρωσίας θα αγγίξουν το τρομακτικό 40% του ΑΕΠ το 2024, όπως αναφέρεται σε έκθεση του ΔΝΤ. Εκεί αναθεωρούνται προς τα πάνω οι προβλέψεις για τον ρυθμό ανάπτυξης της ρωσικής οικονομίας σε 2,6%, από 1,1%, ενώ η επικεφαλής του ΔΝΤ, Κρισταλίνα Γκεοργκίεβα, διαπίστωσε ισχυρές τάσεις επιστροφής των καταναλωτικών προτύπων στην περίοδο πριν την κατάρρευση της ΕΣΣΔ. Επίσης, οι εισαγωγές ρωσικού πετρελαίου από την Κίνα αυξήθηκαν από περίπου 800 εκατ. βαρέλια ημερησίως τον Δεκέμβριο του 2021 σε σχεδόν 1,3 δισ. τον Απρίλιο του 2023. Οι αντίστοιχες ινδικές ήταν σχεδόν μηδενικές τον Απρίλιο του 2022 και έφτασαν σχεδόν στα 1,9 δισ. βαρέλια ένα χρόνο αργότερα.

Δίπλα σε αυτά, ωστόσο, υπάρχουν τα τεράστια κόστη του πολέμου: Πάνω από 300 δισ. δολάρια ρωσικά περιουσιακά στοιχεία που ήταν κατατεθειμένα σε δυτικές τράπεζες έχουν δεσμευτεί, με άγνωστη την τελική τύχη τους. Η χρηματοδότηση του πολέμου έχει απαιτήσει ήδη πάνω από 200 δισ. δολάρια. Άλλα 10 δισ. χάθηκαν από ακυρώσεις ή «πάγωμα» πωλήσεων οπλικών συστημάτων σε χώρες δυτικής επιρροής. Απομένει να συνεκτιμηθεί το ανθρώπινο (εκατοντάδες χιλιάδες στρατιώτες νεκροί ή τραυματίες) και το κοινωνικοπολιτικό (περαιτέρω αυταρχοποίηση του ρωσικού καθεστώτος και ένταση της εκμετάλλευσης της εργατικής τάξης) κόστος.

Παναγιώτης Ξοπλίδης

Η νέα εποχή πολέμων και όξυνσης των ανταγωνισμών και συγκρούσεων επιδείνωσε τις συνθήκες κρίσης στη διεθνή Αριστερά. Σε κάποιες περιπτώσεις κοινότοποποίησε σχεδόν ολόκληρες οργανώσεις, ρεύματα, Διεθνείς. Για τους απόγονους της παλιάς «ευρωαριστεράς», ο πόλεμος στην Ουκρανία και η σφαγή στη Γάζα αποτέλεσαν ακόμα ένα επεισόδιο της εκφυλιστικής πορείας τους προς ένα φιλοπόλεμο εξάρτημα της ευρωνατοϊκής μηχανής θανάτου. ΣΥΡΙΖΑ, Podemos, Αριστερό Μπλοκ, ΚΚ Γαλλίας, εκτός από (κυβερνητικό) χέρι βοήθειας όποτε χρειαστεί, γίνονται και υπερασπιστές των «δυτικών αξιών» έναντι της «απολυταρχίας» και της «τρομοκρατίας». Στο δε στρατόπεδο των Κομμουνιστικών και Εργατικών κομμάτων η διάσπαση είναι οριστική, καθώς η πλειοψηφία ακολούθησε τη γραμμή του ΚΚΡΟ, την πλήρη υποταγή στην εθνική ρωσική πολιτική, η οποία παρουσιάζεται ως «αντι-ιμπεριαλιστική, αντιφασιστική σταυροφορία». Πρόκειται για μια εκδοχή ιδιότυπου κυβερνητισμού, καθώς αναπαράγει την ακλόνητη πίστη ότι τελικά οι λαοί (όπως και το εργατικό κίνημα) δεν μπορούν να νικήσουν, οπότε η «ελπίδα» βρίσκεται στον στρατό μιας κυβέρνησης, ακόμα κι αν αυτή είναι του Πούτιν, ο οποίος στις ομιλίες του καταγγέλλει συνεχώς τη θέση των μπολσεβίκων και του Λένιν για το εθνικό ζήτημα.

Τα κόμματα της Ευρωπαϊκής Κομμουνιστικής Δράσης -με ηγετική δύναμη το ΚΚΕ- τα οποία υιοθετούν μια λενινιστικού τύπου προσέγγιση σε Ουκρανία και Γάζα, το κάνουν μόνο όσον αφορά τους πολέμους και τους εθνικισμούς των «άλλων». Τόσο το ΚΚΕ όσο και το τουρκικό ΤΚΡ, ενώ εμφανίζουν διεθνιστικές διακηρύξεις, υιοθετούν επιδιώξεις και θέσεις των αστικών τάξεων στις χώρες τους για τα «εθνικά θέματα» όπως οι μειονότητες, οι ΑΟΖ κ.α. Παρόμοια είναι και η στάση της πλειοψηφίας των μαοϊκών οργανώσεων στην Ευρώπη. Η Ενιαία Γραμματεία της 4^{ης} Διεθνούς (USFI), που ήταν ίσως η μεγαλύτερη τροτσκιστική Διεθνής μέχρι το 2022, έχει σχεδόν διαλυθεί μετά και από τη διάσπαση του γαλλικού ΝΡΑ. Χαρακτηρίζοντας την Ουκρανία ως «ημι-αποικιακή χώρα», διολίσθησε στη θέση υποστήριξης αποστολής όπλων στην κυβέρνηση Ζελένσκι. Αφτηρία της λαθεμένης θέσης άλλων οργανώσεων είναι η θέση ότι η Ρωσία είναι «ημι-αποικιακή χώρα» και όχι ιμπεριαλιστική, ενώ ζητούμενο είναι επίσης αν η Κίνα έχει καπιταλιστική οικονομία.

Όσον αφορά την Παλαιστίνη, αρκετές οργανώσεις διεθνώς έχουν επιλέξει την απόλυτη αδράνεια. Ενώ στον πόλεμο της Ουκρανίας πλήθος οργανώσεων έσπευσε να σηκώσει ξένες σημαίες, στην περίπτωση της Γάζας

Ηχηρό έλλειμμα διεθνιστικής, κομμουνιστικής προοπτικής

► Στην εποχή της έντασης ανταγωνισμών και πολέμων, η «γύμνια» των παραδοσιακών ρευμάτων είναι καταστροφική για τους λαούς

επιλέγεται η λευκή. Το χειρότερο είναι ότι διαβρώνεται ακόμα και η αντικαπιταλιστική Αριστερά από αντιλήψεις «πολιτισμικής σύγκρουσης», ενώ στην Ευρώπη η εργατική τάξη σήμερα είναι πολυεθνική. Ειδικά η νεολαία βιώνει την απειλή διαρκούς γκετοποίησης.

Το σίγουρο είναι ότι οι πόλεμοι μετατρέπουν τη νεολαία σε «κρέας για τα κανόνια» και η ιστορία των λαών έχει δώσει πολλά παραδείγματα φαντάρων που απαντούν στρέφοντας τα όπλα στους δικούς τους στρατηγούς, με κορυφαίο παράδειγμα την επαναστατημένη Ρωσία του 1917. Η διαφορά με το σήμερα είναι ότι τότε υπήρχε το κόμμα των μπολσεβίκων κι ένα παγκόσμιο διεθνιστικό κομμουνιστικό ρεύμα. Το τελευταίο διάστημα υπάρχουν θετικές μετατοπίσεις στην αντικαπιταλιστική Αριστερά, καθώς έχουν αποδυναμωθεί και περιθωριοποιηθεί διεθνώς οι πιο ακραίες περιπτώσεις ενσωμάτωσης σε κάποιο από τα ιμπεριαλιστικά στρατόπεδα. Ωστόσο, ο ρόλος της Αριστεράς δεν είναι να κάνει μόνο αντιπολεμικές διαμαρτυρίες κι εκδηλώσεις. Αυτό που απαιτεί η επο-

χή είναι η επανεμφάνιση με μαζικούς όρους μιας σύγχρονης κομμουνιστικής πολιτικής που θα απειλήσει τα αστικά καθεστώτα. Όπως οι φαντάροι και οι λαοί μέσα στη σφαγή του Α' Παγκόσμιου Πολέμου είδαν ότι πρόκειται για έναν ιμπεριαλιστικό πόλεμο κι από τις δύο μεριές κι έφτιαξαν επιτροπές φαντάρων στα χαρακώματα ενάντια στον εσωτερικό εχθρό, έτσι και σήμερα απαιτείται μια ανώτερη παρέμβαση του κομμουνιστικού ρεύματος.

Αυτή η πολιτική προσέγγιση είναι η μόνη συνεπής επαναστατική στάση, η μόνη που θα μπορούσε να προσφέρει προοπτική ενάντια στην υπαρκτή απειλή της καταστροφής του πολέμου. Αυτές οι θέσεις θα έκαναν εφικτή και την προσέγγιση των λαϊκών στρωμάτων που σήμερα ληηλατούνται από τον εθνικισμό σε κάθε χώρα. Σε διεθνές επίπεδο, η αντικαπιταλιστική Αριστερά δείχνει σήμερα αδύναμη να ανταποκριθεί σε αυτά τα καθήκοντα. Η προσπάθεια που κάνει το ΝΑΡ για την αναζήτηση μιας κομμουνιστικής προοπτικής, προγράμματος και κόμματος, είναι μια σημαντική συμβολή.

ΜΙΛΑΝΟ

Διεθνής αντιπολεμική συνάντηση

Στις 18-19 Φλεβάρη πραγματοποιήθηκε στο Μιλάνο διεθνής συνάντηση ενάντια στον πόλεμο, με πρωτοβουλία ιταλικών αντικαπιταλιστικών οργανώσεων. Οι Lotta Comunista (Κομμουνιστική Πάλη), Contro Corrente (Ενάντια στο Ρεύμα), Contro Vento (Κόντρα στον Άνεμο) και οργανώσεις της λενινιστικής Αριστεράς, ανέλαβαν τη διοργάνωση, σε συνέχεια αντίστοιχης συνάντησης τον Ιούλιο του 2023. Η πρόσκληση στάλθηκε σε οργανώσεις της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς από όλο τον κόσμο, κυρίως από το τροτσκιστικό ρεύμα, αλλά και από το αναρχο-συνδικαλιστικό. Συνολικά συμμετείχαν 30 οργανώσεις. Μεταξύ αυτών κάποιες μαζικές, όπως το Partido Obrero και το MST από την Αργεντινή και το γαλλικό ΝΡΑ (η πλατφόρμα C του τελευταίου συνεδρίου που συγκροτείται σε οργάνωση), καθώς και τροτσκιστικές Διεθνείς (ISL, CWI, Internationalist Standpoint, RCIT) και αναρχοσυνδικαλιστικές ομοσπονδίες (μία από τη Σερβία και η ιταλική FAI).

Η πλειοψηφία των συμμετεχόντων υποστήριξε ότι ο πόλεμος στην Ουκρανία είναι μια ενδοϊμπεριαλιστική σύγκρουση ανάμεσα στα δύο βασικά γεωπολιτικά μπλοκ της εποχής. Υπήρξαν προφανώς διαφορετικές αποχρώσεις, που αφορούσαν κυρίως τις παραδοσιακές τροτσκιστικές θέσεις περί του ρόλου των «ημι-αποικιακών χωρών». Επίσης, εκφράστηκαν διαφωνίες για το θέμα της Παλαιστίνης, σε σχέση με τον ρόλο της Χαμάς και τη λύση των δύο κρατών. Υπήρχε, ωστόσο, συντροφικό και καλό επίπεδο συζήτησης με κοινή συνισταμένη την κρίση του καπιταλιστικού συστήματος και την αναγκαιότητα της ταξικής πάλης ως απάντηση σε αυτή.

Η ετερογενής συνάντηση δεν είχε στόχο να καταλήξει σε κάποια αναλυτική απόφαση, ενώ αποφασίστηκε νέα συνάντηση στις αρχές του επόμενου χρόνου. Η χρησιμότητά της είναι ότι δημιούργησε έναν χώρο επαφής και διαλόγου για διαφορετικά ρεύματα της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Το ΝΑΡ συμμετείχε για πρώτη φορά ως παρατηρητής. Στην τοποθέτησή του αναφέρθηκε στην εκτίμηση για την περίοδο του καπιταλισμού και τη θέση του πολέμου σε αυτόν, ενώ έγινε ενημέρωση για τις πολιτικές πρωτοβουλίες του ΝΑΡ και της ΑΝΤΑΡΣΥΑ.

Ξεσηκωμός αγροτών

Με συνθήματα «χωρίς εμάς τι θα φας» και «τώρα με τα πόδια, μετά με τρακτέρ, αν δεν δικαιωθούμε, θα γίνει Κιλελέρ», χιλιάδες αγρότες πλημμύρισαν την Τρίτη 20 Φλεβάρη το Σύνταγμα, στέλνοντας ηχηρό μήνυμα στην κυβέρνηση ότι αν δεν δοθούν πραγματικές λύσεις στα προβλήματά τους θα συνεχίσουν τον αγώνα.

«No farmers, no food!», έγραφε ένα από τα κεντρικά πανό της κινητοποίησης. Περίπου 200 τρακτέρ και 10.000 διαδηλωτές και διαδηλώτριες κατέκλυσαν την πλατεία, καθώς στο πλευρό αγροτών και κτηνοτρόφων βρέθηκαν εργατικά σωματεία, συλλογικότητες, αριστερές οργανώσεις και απλοί πολίτες. Το σύνθημα «εργάτες, αγρότες και φοιτητές, με μια γροθιά θα βγούμε νικητές!», δόνησε πολλές φορές την ατμόσφαιρα.

Από το παλλαϊκό συλλαλητήριο δεν θα μπορούσαν να λείψουν οι φοιτητικοί σύλλογοι. «Διαλύουν την Παιδεία και τις ζωές μας. Κυβέρνηση, ΕΕ, θα σας οργώσουμε!», έγραφε το πανό συμπάραστασης των φοιτητών, οι οποίοι συμβολικά προχώρησαν και στο κάψιμο της σημαίας της ΕΕ. Με επιφωνήματα, συνθήματα και χειροκροτήματα υποδέχτηκαν οι συγκεντρωμένοι/ες τους αγρότες/ισσες από την Καρδίτσα και τη Λάρισα, οι οποίοι συμμετείχαν μαζί στο αγροτικό συλλαλητήριο.

Αρκετοί ήταν οι αγρότες που διανυκτέρευαν στο Σύνταγμα και άρχισαν σταδιακά να αναχωρούν το πρωί της Τετάρτης για τα μπλόκα των περιοχών τους, παρότι υπήρχαν και εκείνοι που υποστήριζαν ότι τα τρακτέρ θα έπρεπε να παραμείνουν στην Αθήνα. Την Πέμπτη 22/2, τη σκυτάλη πήραν μελισσοκόμοι από όλη τη χώρα, οι οποίοι και προχώρησαν σε συγκέντρωση διαμαρτυρίας έξω από τη Βουλή. Οι αγρότες, στις πρώτες συνελεύσεις μετά το συλλαλητήριο, αποφασίζουν τη συνέχιση του αγώνα ενώ προχωρούν σε συμβολικούς αποκλεισμούς, καθώς θεωρούν κοροϊδία τη στάση της κυβέρνησης. Επίσης, προγραμματίζεται συμμετοχή και στην απεργία στις 28/2. Την Κυριακή θα γίνει νέο συντονιστικό, ενώ ακούγονται και «φωνές» για νέο συλλαλητήριο στην Αθήνα.

K.N.

Ιωάννα Καρδάρη

Μήνυμα οργής στο Σύνταγμα, ώρα για κλιμάκωση και συντονισμό

Από νωρίς το μεσημέρι αγρότες και αγρότισσες από κάθε γωνιά της Ελλάδας είχαν αρχίσει να συγκεντρώνονται στην πλατεία Συντάγματος, ενώ γύρω στις 6.30 μ.μ. το κέντρο της Αθήνας «ασφυκτιούσε» από διαδηλωτές και διαδηλώτριες, με τις κόρνες των τρακτέρ και τα συνθήματα να ηχούν διαδοχικά.

«Ηρθαμε να διαδηλώσουμε για τα δικαιώματά μας. Τα προβλήματα είναι πολλά αλλά εμείς εστιάζουμε στη νέα αγροτική πολιτική, στη νέα ΚΑΠ, η οποία με τις επιταγές της ΕΕ μειώνει τις επιδοτήσεις. Άλλα σημαντικά προβλήματα είναι το κόστος παραγωγής, τα καύσιμα, τα εφόδια, τα φάρμακα, τα λιπάσματα, τα οποία είναι από τα πιο ακριβά στην Ευρώπη. Ζητάμε αποζημιώσεις από τον ΕΛΓΑ στο 100% για τις καταστροφές. Πέρα από το συλλαλητήριο, είναι πολύ δυναμική σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια και η συμμετοχή στα μπλόκα. Φέτος έχει πολύ ενεργή συμμετοχή και η νεολαία. Ελπίζουμε να κλιμακωθεί ο αγώνας και να κερδίσουμε όσα περισ-

σότερα γίνεται», επισήμανε στο Πριν ο Δευτέρης Παναγόπουλος, αγρότης από την Αιγιάλεια.

«Βρίσκομαι εδώ σαν γεωπόνος εργαζόμενη στο δημόσιο, σαν καταναλωτής, σαν εργαζόμενη, σαν άνθρωπος που νιώθω πως στιδήποτε δημόσιο αυτή τη στιγμή ιδιωτικοποιείται, είτε είναι τα πανεπιστήμια είτε η υγεία. Η αγροτική παραγωγή θα πάει σε ακόμα πιο λίγα χέρια, θα πεταχτούν έξω όλοι οι μικρομεσαίοι αγρότες. Είναι πανευρωπαϊκό φαινόμενο, δεν γίνεται μόνο στην Ελλάδα. Οδηγούν στο ξεκλήρισμα της φτωχομεσαίας αγροτιάς και ο καταναλωτής εργαζόμενος θα τρώει ακριβό τρόφιμο και μη ποιοτικό. Ο μόνος τρόπος για να νικήσουμε είναι τα "ποτάμια" της αντίστασης, όπως κάνουν εδώ και εβδομάδες οι φοιτητές, οι υγειονομικοί και τώρα οι αγρότες. Με έναν κοινό στόχο. Να ανατραπεί η πολιτική της κυβέρνησης. Και αυτό απαιτεί να ενωθούν τα αγωνιστικά "ποτάμια"», υπογράμμισε στο Πριν η Χριστίνα Τριανταφυλλοπούλου, αντιπρόεδρος συλλόγου εργαζομένων του υπουργείου Γεωργίας.

Φτάνοντας από το μπλόκο του Δούρου στο Σύνταγμα, ο αγρότης Δημήτρης Τσιμογιάννης δήλωσε ξεκάθαρα πως δεν πρόκειται να υποχωρήσουν. «Ηρθε η ώρα να μας ακούσει η κυβέρνηση, να μας αφουγκραστεί και ο υπόλοιπος λαός και να ενωθεί μαζί μας. Πέρα από το πετρέλαιο, το ρεύμα και την ΚΑΠ που ισχύει για όλους τους αγρότες στην Ευρώπη, προφανώς υπάρχουν και αρκετά τοπικά προβλήματα τα οποία συσσωρεύονται και κάνουν την κατάσταση αφόρητη. Είναι πλέον θέμα επιβίωσης. Η λέξη κλειδί είναι η ενότητα. Αν είμαστε ενωμένοι θα καταφέρουμε πολλά πράγματα. Ο αγώνας είναι δύσκολος αλλά δεν θα υποχωρήσουμε. Αν είμαστε ενωμένοι, όλα θα γίνουν», τόνισε.

«Βρίσκομαι εδώ για το δίκιο του αγρότη, για τη μείωση του ΦΠΑ, για την αλλαγή της νέας ΚΑΠ, τις αποζημιώσεις για τον περονόσπορο στους αμπελοουργούς της Ζίτσας, οι οποίοι έχασαν το 75% του εισοδήματός τους. Εμείς στα Γιάννενα έχουμε το μπλόκο στο Καλπάκι. Θα συνεχίσουμε μαζικά σε όλη τη χώρα», μας είπε ο κτηνοτρόφος, αμπελοουργός και πρόεδρος της κοινότητας της Ζίτσας, Σπύρος Παντούλας. «Το μήνυμα το έστειλε ο κόσμος που έχει έρθει εδώ. Είναι μία συγκέντρωση που δεν έχει ξαναγίνει στα χρονικά. Θα συνεχίσουμε τον αγώνα και θα αποφασίσουμε τα επόμενα βήματα μέχρι το μήνυμα ανατροπής αυτής της πολιτικής να επικρατήσει παντού», υπογράμμισε ο κτηνοτρόφος Μιχάλης Τζίμας.

Με τη σειρά του, ο μελισσοκόμος Βαγγέλης Τσεκούρας τόνισε ότι βρέθηκε στο συλλαλητήριο διεκδικώντας να «τελειώσουν οι ελληνοποιήσεις των μελιών που έρχονται από τρίτες χώρες και επιτέλους ο ελληνικός λαός να φάει ελληνικό μέλι, φτηνό και καλό». «Διεκδικούμε μείωση στην τιμή του πετρελαίου στην αντλία και όχι στην επιστροφή φόρου και αυτό που ζητάμε είναι να κηρυχθεί η μέλισσα ένα έντομο προς εξαφάνιση. Θα συνεχίσουμε τις κινητοποιήσεις μέχρι να δικαιωθούμε», σημείωσε.

Η δικαίωση, λοιπόν, του αγώνα των αγροτών απαιτεί ενότητα και πραγματική -όχι συμβολική- κλιμάκωση, κόντρα σε κάθε πιθανό σχεδιασμό για συνέχιση των κινητοποιήσεων μέχρι τις 28 Φεβρουαρίου και το βλέμμα στραμμένο από τώρα στις ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου. «Σε συντονισμό με τους αγωνιζόμενους φοιτητές και με το απεργιακό ρεύμα που διαμορφώνεται στους εργαζόμενους του δημόσιου και ιδιωτικού τομέα παρά την υπονομευτική στάση του επίσημου συνδικαλιστικού κινήματος. Μόνη ελπίδα ένα κοινό αγωνιστικό μέτωπο ανατροπής για να αποσταθεροποιηθεί η κυβέρνηση και η πολιτική της, για να διαμορφωθούν όροι πραγματικών κατακτήσεων κόντρα στη δημοσιονομική προσαρμογή της ΕΕ που εξυπηρετεί ο κυβερνητικός "τσαμπουκάς"», όπως σημειώνει και η ANTAPEYA.

Η εποχή της περιβαλλοντικής καταστροφής, των διάσπαρτων ιμπεριαλιστικών πολέμων αλλά και της αναπροσαρμογής του αγροτοδιατροφικού τομέα με βάση το «πρασινο-ισμα» της παραγωγής, βγάζει στην επιφάνεια βασικά ερωτήματα: Θα υπάρχουν τρόφιμα; Ποιος τα παράγει; Ποια είναι η ποιότητά τους; Ποιος ελέγχει την παραγωγή; Ποιο είναι το δίκτυο διανομής; Ποιος ελέγχει όλη αυτή τη διαδικασία;

Τα ίδια ερωτήματα μπαίνουν βίαια και σε άλλες κρίσιμες στιγμές της ιστορίας του λαού μας (συχνά υμνούμε με περηφάνια τη στάση των ΕΑΜ-ΕΛΑΣ την περίοδο της κατοχής). Στο δημοψήφισμα του 2015 μας λέγανε ότι μια πιθανή ρήξη με την ΕΕ θα είχε ως αποτέλεσμα την έλθειση τροφίμων...

Σήμερα στην Ελλάδα βρισκόμαστε στη φάση ολοκλήρωσης των καπιταλιστικών αναδιαρθρώσεων στον αγροτοδιατροφικό τομέα. Η διαχείριση των αγροτοκτηνοτροφικών προϊόντων ελέγχεται από μια χούφτα καπιταλιστών στην Ελλάδα και από αγροτοδιατροφικούς κολοσσούς σε παγκόσμιο επίπεδο που διαπλέκονται μεταξύ τους.

Στα πρώτα 30 χρόνια συμμετοχής της χώρας στην Ευρωπαϊκή Ένωση διαμορφώθηκε αυτή η κατάσταση αργά και σταθερά (λόγω και των πολιτικών συσχετισμών), η οποία στηρίχτηκε και συναποφασίστηκε από όλες τις κυβερνήσεις.

Ποιοτική τομή την προηγούμενη δεκαετία αποτέλεσαν τα μνημόνια, τα οποία επιτάχυναν ειλημένες αποφάσεις των κυβερνήσεων και της ΕΕ.

Την περίοδο των μνημονίων:

α) Έσπασε η συμμαχία του κεφαλαίου με μερίδα της συνεταιριστικής γραφειοκρατίας στην ύπαιθρο, διαλύσανε τους συνεταιρισμούς και τους αναπροσαρμόσαν με μία σειρά νόμους ώστε να αποτελέσουν κανονικές καπιταλιστικές επιχειρήσεις.

β) Πουλήθηκαν ή έκλεισαν οι βιομηχανίες λιπασμάτων, οι κρατικοσυνεταιριστικές βιομηχανίες γάλακτος, ζάχαρης και καπνού, ενώ με «μητρώο αγρωτών - αγροτικών εκμεταλλεύσεων» επιτάχυναν τις διαδικασίες ξεκληρίσματος.

Όλη αυτή η κατάσταση έχει τη σφραγίδα των ΝΔ-ΠΑΣΟΚ-ΣΥΡΙΖΑ αλλά και όλων των ακροδεξιών μορφωμάτων που κυβέρνησαν μαζί τους.

Οι αναθεωρήσεις της Κοινής Αγροτικής Πολιτικής (ΚΑΠ) μετά το 2014 (μέχρι και σήμερα), με τη «πράσινη» συμφωνία, τον αναπροσανατολισμό των νέων επιδοτήσεων υπέρ των αγροτικών επιχειρήσεων, τις συνεχιζόμενες τρομακτικές αυξήσεις (λιπάσματα, ζωοτροφές, πετρέλαιο, ρεύμα κ.λπ.), την καταστροφή παραγωγικών δυνάμεων (ένας βασικός λόγος των κινητοποιήσεων σε Γερμανία, Αγγλία, βόρεια Γαλλία και βόρεια Ιταλία) δια μέσου εξαγωγών και λουκέτων, σε συνδυασμό με τις περιβαλλοντικές καταστροφές, αποτελούν τη σπίθα των αγροτικών κινητοποιήσεων τα τελευταία χρόνια, με τη φετινή χρονιά να έχει πιο μαζικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα και σε όλη την Ευρώπη.

Μεγάλη σημασία έχει η κατανόηση της αλλαγής των συσχετισμών στην αγροτική παραγωγή της χώρας. Στην Ελλάδα,

Βαγγέλης Νάνος*

Πάλη για τη διατροφή του λαού, κόντρα στο κεφάλαιο

► Αναγκαίος πυλώνας για την αντικαπιταλιστική ανατροπή της επίθεσης κυβέρνησης - ΕΕ - εταιρειών

τα τελευταία 25 χρόνια, έχει διαμορφωθεί στον αγροτοδιατροφικό τομέα το μπλοκ που ισχυροποιείται-κερδίζει και αποτελείται από: το αγροτοδιατροφικό κεφάλαιο των ντόπιων καπιταλιστών με τα πολυκαταστήματα εμπορίας τροφίμων, το κύκλωμα μεγαλέμπορων-βιομηχάνων (ζωοτροφών, λιπασμάτων, φαρμάκων), τους μεγαλοαγροτοκτηνοτρόφους και τη νέα «συνεταιριστική» γραφειοκρατία.

Από την άλλη βρίσκονται οι μικροί και η πλειοψηφία των μεσαίων αγροτοκτηνοτρόφων (αρκετοί νέοι σε ηλικία) στους οποίους μειώνεται το εισόδημα, οι Έλληνες μισθωτοί στον αγροτοδιατροφικό τομέα («μόνιμοι» και εποχικοί), οι ξένοι μετανάστες εργάτες και οι μικροί αυτοαπασχολούμενοι του χώρου (π.χ. γεωτεχνικοί, φαράδες, τεχνίτες, άλλα επαγγέλματα που εξαρτώνται από την αγροτική παραγωγή).

Η δυνατότητα αυτονομίας στην παραγωγή τροφίμων αποτελεί αναγκαίο παράγοντα όχι μόνο για τη διατροφή του λαού αλλά και για την ελευθερία του. Η πλήρης καπιταλιστικοποίηση της αγροτικής παραγωγής πέρασε με τον ιδεολογικό μανδύα του «δεν παράγουμε τίποτα», κάτι σαν τη λογική της «ατομικής ευθύνης» για τη διάδοση του κορονοϊού.

Τα στοιχεία όμως και η πραγματικότητα καταρρίπτουν τα ιδεολογήματα ότι δεν παράγουμε τίποτα. Η αυτάρκεια της χώρας σε βασικά αγροτικά διατροφικά προϊόντα φτάνει το... 94%! Μάλιστα, η

αγροτική παραγωγή αυξάνεται οριακά τα τελευταία χρόνια, με αυτούς που παράγουν όμως να μειώνονται. Στη φυτική παραγωγή, η αυτάρκεια είναι από 80% μέχρι 150%. Στη ζωική παραγωγή το ποσοστό αυτάρκειας ανέρχεται κατά μέσο όρο στο 60%, με μεγάλη τάση μείωσης. Στην αλιεία, χωρίς τις ιχθυοκαλλιέργειες, είναι 125%... Η φυτική και η ζωική παραγωγή καλύπτει σήμερα το 25% της έκτασης της χώρας, ενώ θα μπορούσε να είναι τουλάχιστον το 40-50%, με τη δυνατότητα να καλύπτουμε τις ανάγκες διατροφής στο εσωτερικό και να τροφοδοτούμε άλλους τόσους!

Κριτήριο της δράσης της αντικαπιταλιστικής Αριστεράς (της ΑΝΤΑΡΣΥΑ σήμερα) είναι η ανάγκη για μια αγροτοκτηνοτροφική παραγωγή με κριτήριο την κάλυψη των βασικών διατροφικών αναγκών του λαού και μετά την εξαγωγική δραστηριότητα στα πλαίσια των διεθνιστικών σχέσεων αλληλεγγύης, ειρήνης και φιλίας των λαών.

Απαραίτητη προϋπόθεση σε αυτή τη κατεύθυνση αποτελεί το κοινό μέτωπο των μικρών και μεσαίων αγροτοκτηνοτρόφων με την εργατική τάξη και τη νεολαία για την έξοδο από την ΕΕ και τη σύγκρουση με την πολιτική του κεφαλαίου με πρόγραμμα σύγκρουσης το οποίο περιλαμβάνει:

α) Τη δημιουργία δημοκρατικών πρωτοβάθμιων παραγωγικών συνεταιρισμών των μικρών και μεσαίων αγροτοκτηνοτρόφων και αλιέων.

β) Την εθνικοποίηση-κρατικοποίηση

χωρίς αποζημίωση των τραπεζών και των όλων των αγροτοδιατροφικών επιχειρήσεων στρατηγικής σημασίας.

γ) Τη δημιουργία ενιαίου δημόσιου φορέα τροφίμων, ερευνητικών κέντρων, κέντρων σποροπαραγωγής σε συνεργασία με τους παραγωγικούς συνεταιρισμούς και τα πανεπιστήμια, που θα συμβάλει στην ανασυγκρότηση του παραγωγικού ιστού με κεντρικό σχεδιασμό και με κριτήριο τις λαϊκές ανάγκες. Με δημόσια πανεπιστήμια υποταγμένα στις κοινωνικές ανάγκες και όχι στην καπιταλιστική μηχανή.

δ) Έναν δημόσιο φορέα τροφίμων που θα ελέγχει πλήρως τα σημεία πώλησης (σούπερ μάρκετ), με δημοκρατικό εργατικό έλεγχο στην επάρκεια, στη διάθεση και στον έλεγχο των τιμών.

ε) Την ικανοποίηση των άμεσων αιτημάτων επιβίωσης για να υπάρχουν όροι παραμονής στην ύπαιθρο αλλά και την επιστροφή κόσμου από τα αστικά κέντρα σ' αυτήν.

Η πολιτική και οργανωτική, κλαδική συγκρότηση δυνάμεων στον αγροτοδιατροφικό τομέα, στον δρόμο για τη διαμόρφωση κομμουνιστικού προγράμματος και κόμματος θα διαμορφώσει όρους ταξικής παρέμβασης, οργάνωσης ανατρεπτικών αγώνων και απαντήσεων για το σύγχρονο αγροτοδιατροφικό ζήτημα.

*Γεωπόνος, πρόεδρος Σωματίου Μισθωτών Γεωτεχνικών Β/Δ Ελλάδος, μέλος ΔΣ ΓΕΩΤΕΕ Ηπείρου-Νήσων

Πίσω από τις κάμερες

«Δεν υπάρχει ξεκάθαρη αίσθηση για το πώς θα μοιάζει στην πραγματικότητα η επόμενη εποχή των μέσων ενημέρωσης, εκτός από το ότι θα έχει λιγότερους δημοσιογράφους». Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει άρθρο του περιοδικού The New Yorker, στο οποίο αναλύεται

Ματίνα Παπαχριστούδη

Δυστοπικό μέλλον: Ενσωμάτωση ή απολύσεις και... δολοφονίες!

η -αναπόφευκτη- πτώση των έντυπων αλλά και ηλεκτρονικών Μέσων.

Το «λιγότεροι δημοσιογράφοι» δεν αφορά μόνο τις μαζικές πλέον απολύσεις της τελευταίας διετίας στα διεθνή ΜΜΕ. Κυρίως έχει να κάνει με την απώλεια του αυτόνομου ανεξάρτητου ρόλου των μίντια και της δημοσιογραφίας, που ασκείται σε αυτά έναντι της κάθε εξουσίας. Η δημοσιογραφία στον ρόλο του «μάρτυρα δημοσιότητας» για τη μεταφορά του μηνύματος από την κοινωνία προς την εξουσία, όπως λειτούργησε στον αστικό Τύπο τον 20^ο αιώνα, σήμερα δολοφονείται, φυλακίζεται, απολύεται. Οι δημοσιογράφοι είτε εξαναγκάζονται σε ενσωμάτωση και υπακοή στην ξεκάθαρα προπαγανδιστική-ψευδή ειδησεογραφία για να επιβιώσουν στη βιομηχανία είτε βγαίνουν εκτός της παραδοσιακής αγοράς για να δημοσιογραφούν με ανεξάρτητες ομάδες έρευνας.

Δυο χαρακτηριστικά γεγονότα της περασμένης εβδομάδας είναι ενδεικτικά για όλα τα παραπάνω. Το ένα: Στο

Λονδίνο έγινε η δίκη για την προσφυγή του Τζούλιαν Ασάντζ ενάντια στην έκδοσή του στις Ηνωμένες Πολιτείες, η κυβέρνηση των οποίων επιδιώκει την εξόντωσή του επειδή αποκάλυψε τα αίτια και τα εγκλήματα της Ουάσιγκτον. Ελάχιστα μίντια κάλυπταν τη δίκη, τα περισσότερα περιορίστηκαν στις ανταποκρίσεις των πρακτορείων. Το δεύτερο: Η διεθνής επιτροπή προστασίας δημοσιογράφων (CPJ) ανακοίνωσε πως το 2023 σκοτώθηκαν 99 εργαζόμενοι σε ΜΜΕ, οι 72 εξ αυτών στη Γάζα από επιθέσεις του ισραηλινού στρατού. Η είδηση δεν συγκίνησε τα εγχώρια συστημικά μίντια.

Σε αυτό το φόντο, στα διεθνή ρεπορτάζ καταγράφεται ο έντονος προβληματισμός για την επιβίωση των ΜΜΕ και της δημοσιογραφίας τα επόμενα χρόνια. Καθώς οι πωλήσεις των εντύπων και τα «κλικ» σε ψηφιακά Μέσα πέφτουν, η πρώτη κίνηση των ομίλων στα σχέδια αναδιάρθρωσης είναι η συρρίκνωση του προσωπικού τους. Πρόσφατη έκθεση που καταγράφει απολύσεις στα ΜΜΕ αναφέρει 26.681 μόνο στις ΗΠΑ, ενώ 1.133 εταιρείες τεχνολογίας απέλυσαν το 2023 συνολικά 253.559 υπαλλήλους.

ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ Ραδιοτηλεόρασης αρχίζει την παρακολούθηση και καταγραφή περιεχομένου στο Διαδίκτυο, στα πρότυπα ελέγχου των ραδιοηλεκτρονικών εκπομπών. Η ομάδα που είναι υπεύθυνη για τις ιστοσελίδες και τις πλατφόρμες βίντεο συστάθηκε την περασμένη εβδομάδα. Αυτό πρακτικά σημαίνει πως το ΕΣΡ θα δέχεται καταγγελίες για διαδικτυακές αναρτήσεις, θα ελέγχει το περιεχόμενό τους και θα μπορεί να επιβάλει πρόστιμα.

ΠΕΡΑΣΑΝ 15 χρόνια από την τελευταία συλλογική σύμβαση που υπογράφηκε στα ΜΜΕ, αλλά οι συνδικαλιστικές δημοσιογραφικές ενώσεις δεν φαίνεται να στοχεύουν στην υπογραφή μιας νέας. Η απροθυμία της ΕΣΗΕΑ σχετίζεται άμεσα με την άρνηση αποδοχής σύμβασης από όλους τους ιδιοκτήτες. Η ΕΣΗΕΑ, εδώ και δυο χρόνια, όταν πιέζεται, ανακοινώνει πως απέστειλε εξώδικο στις εργοδοτικές ενώσεις, οι οποίες φυσικά δεν απαντούν ποτέ...

Η ΘΕΣΗ των εργοδοτών είναι σαφής και αποδεικνύεται από τις συνεχείς προσφυγές που καταθέτουν από το 2011 ενάντια στις αποφάσεις του ΟΜΕΔ για τη συλλογική σύμβαση των τεχνικών (ΕΤΙΤΑ) στην ιδιωτική τηλεόραση. Για το 2023 διασφάλισε αυξήσεις 3% και ξεπάγωμα των διεικτών και, κυρίως, δεν πέρασε πάλι η κατάργηση ειδικότητων στην τηλεόραση που απαιτούν οι καναλάρχες, των οποίων η ένωση, η ΕΙΤΗΣΣΕ, αρνείται την απόφαση της διαιτησίας και καταθέτει έφεση.

ΣΤΡΑΤΕΥΜΕΝΟΙ

Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων «Σπάρτακος»

Θα νικήσουμε και σε αυτή τη δίκη, αλλά και στον αγώνα μας συνολικά για τα δικαιώματα των φαντάρων! Γιατί κάθε δώξη, κάθε επίθεση του κράτους εναντίον μας, τελικά μάς κάνει πιο δυνατούς! Αυτό ήταν το μήνυμα της εκδήλωσης, που διοργάνωσε η Επιτροπή Αλληλεγγύης Στρατευμένων (ΕΑΣ) και το Δίκτυο Ελεύθερων Φαντάρων «Σπάρτακος» την Τρίτη 20/2 στο Πνευματικό Κέντρο «Αντώνης Τρίτσης» του Δήμου Αθηναίων. Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε ενόψει της δίκης που θα πραγματοποιηθεί στη Χίο στις 7 Μάρτη, με κατηγορούμενο τον Νίκο Χαραλαμπόπουλο και την κατηγορία της «συκοφαντικής δυσφήμισης», ύστερα από μήνυση αξιωματικού οδοντίατρου αναφορικά με ανάρτηση στο blog της ΕΑΣ και του «Σπάρτακου» καταγγελίας στρατευμένων από το νησί. Η πλήρως αστήρικτη δώξη έγινε μόνο και μόνο γιατί ο συγκεκριμένος αγωνιστής είχε στο όνομά του το τηλέφωνο της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων, παρότι είναι γνωστό

«Θα νικήσουμε ξανά»!

► Επιτυχημένη εκδήλωση ενόψει της δίκης στις 7/3 με κατηγορούμενο τον Νίκο Χαραλαμπόπουλο

πως η ΕΑΣ λειτουργεί με συνέλευση και συλλογικές διαδικασίες.

Πρώτος ομιλητής ήταν ο Σωκράτης Πάντος, μέλος της Επιτροπής Αλληλεγγύης Στρατευμένων, ο οποίος αναφέρθηκε στις μάχες που δίνει η ΕΑΣ και στη σημασία που έχουν για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των φαντάρων. Μεταξύ άλλων, ανέδειξε τη βιομηχανία δώξεων που αντιμετωπίζει η ΕΑΣ, ο «Σπάρτακος» και το κίνημα μέσα κι έξω από τον στρατό, αντέκρουσε τη συγκεκριμένη μήνυση και έθεσε τον αγώνα για την αθώωση του Νίκου Χαραλαμπόπουλου στο γενικότερο πλαίσιο της αντιπολεμικής

πάλης. Επίσης, κάλεσε εργατικά σωματεία, φοιτητικούς συλλόγους και συλλογικότητες να στηρίξουν με ψηφίσματα την προσπάθεια για αθώωση.

Στη συνέχεια πήρε τον λόγο ο δημοσιογράφος Θοδωρής Χονδρόγιαννος, ο οποίος έχει αντιμετωπίσει και ο ίδιος δώξεις με στόχο την αποτροπή δημοσιεύσεων, τη φίμωση του λόγου υπέρ του δημόσιου συμφέροντος (SLAPPS). «Τον «Σπάρτακο» τον ξέρουν όλοι, και αξιωματικοί και φαντάροι. Οι διοικητές φοβούνται μήπως βγει κάποια καταγγελία στο blog. Πολλά πράγματα βελτιώθηκαν επειδή έφτασαν καταγγελίες στην Επιτροπή Αλληλεγγύης

Στρατευμένων», είπε χαρακτηριστικά και εξέφρασε τη συμπαραστάσή του τόσο στον Νίκο Χαραλαμπόπουλο όσο και στην ΕΑΣ.

Από την πλευρά του, ο Νίκος Χαραλαμπόπουλος έκανε μια αναδρομή στην πορεία παρέμβασης του αντιπολεμικού κινήματος, της ΕΑΣ και του Δικτύου «Σπάρτακος», στην πολιτική λογική που ανέδειξαν και που ήταν ενοχλητική για το κράτος, το οποίο επιχείρησε να τους χτυπήσει με πολλά μέσα. Καταλήγοντας από το 2010 και μετά σε έναν πόλεμο φθοράς, με αλληλεπιδράσεις μηνύσεις αξιωματικών για «συκοφαντική δυσφήμιση», οι οποίες όλες έπεφταν στο κενό λόγω και της κινητοποίησης του κινήματος.

Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκαν παρεμβάσεις και ερωτήσεις για το έργο της ΕΑΣ και του «Σπάρτακου» και η εκδήλωση έκλεισε με το κάλεσμα να ενταθούν οι προσπάθειες μέχρι τη δίκη της 7^{ης} Μάρτη για ένα θετικό αποτέλεσμα για το αντιπολεμικό κίνημα.

Χρίστος Κρανάκης

«Παράνομες» καταλήψεις - «Νόμιμη καταστολή»

Απαντώ μαθήματα «νομιμότητας» προσφέρει μερίδα των ΜΜΕ το τελευταίο διάστημα. Ένα τέτοιο «μάθημα» επιχείρησε να δώσει δημοσιογράφος σε τηλεοπτική εκπομπή σε φοιτήτρια. «Ορίζει ο νόμος ότι οι καταλήψεις είναι παράνομες;», «πρέπει όλοι μας να εφαρμόζουμε τους νόμους;», επαναλάμβανε.

Πατώντας στην παραπάνω νομικίστικη λογική, χτίζεται μία επιχειρηματολογία με οργουελική «εσάνς», που αναπαράγει διαρκώς την παράνομη φύση των καταλήψεων και καταλήγει στο να υπεραμύνεται των αστυνομικών επιχειρήσεων στα πανεπιστήμια. Φυσικά, ποτέ δεν λείπει το συμπληρωματικό ιδεολόγημα περί μειοψηφιών. Μέχρι τώρα, η κυβέρνηση έχει επιχειρήσει δύο (αποτυχημένες) απόπειρες ανοίγματος κατάληψης φοιτητικών συλλόγων (Νομική Κομοτηνής και Νομική Θεσσαλονίκης) και άλλες δύο εισβολές/επιθέσεις σε καταλήψεις πρυτανείων (ΕΜΠ και ΑΠΘ).

Η σκληρή ιδεολογική τοποθέτηση που προσπαθεί να κυριαρχήσει στη δημόσια σφαίρα και καλεί σε «εδώ και τώρα» βίαιες κατασταλτικές επεμβάσεις απέναντι στο μαζικό φοιτητικό κίνημα, δεν «συγκινείται» από το τι πραγματικά συμβαίνει στις σχολές. Μέσω ψευτοεπιχειρημάτων περί «μειοψηφιών» και «μη κοινωνικής νομιμοποίησης των καταλήψεων» καλλιεργεί το έδαφος για επεμβάσεις στις σχολές. Η πραγματικότητα απέχει, όμως, παρασάγγας...

Στη Νομική ΔΠΘ, για παράδειγμα, το σαθρό αφήγημα περί «μειοψηφίας» που έχει καταλάβει παράνομα τη σχολή καταρρέει εύκολα, καθώς, σύμφωνα με τη Χριστίνα Ζαμπετάκη, μέλος του φοιτητικού συλλόγου, στη γενική συνέλευση που προηγήθηκε της αστυνομικής επιχείρησης μονάχα το αγωνιστικό πλαίσιο κατάληψης έλαβε 155 (!) ψήφους, όταν η επίσημη απαρτία είναι 180, ενώ αρκετές εκατοντάδες φοιτητές/τριες είχαν υπογράψει υπέρ της διεξαγωγής της. Ταυτόχρονα,

όπως, αναφέρει, η επέμβαση των ΜΑΤ όχι μόνο δεν «αγκαλιάστηκε» από τον κόσμο της σχολής, αλλά 400 άτομα προχώρησαν σε μαζική συζήτηση την αμέσως επόμενη ημέρα, όπου αποφασίστηκε η επανακατάληψη της σχολής. Όσον αφορά τη ΔΑΠ που – υποτίθεται – εκφράζει την «πλειοψηφία» των σχολών, παρέμεινε εξαφανισμένη για αρκετές ημέρες. Το ίδιο ίσχυσε και για την πόλη της Κομοτηνής. Πάνω από 400 άτομα στάθηκαν για ώρες έξω από το δικαστικό Μέγαρο για να συμπαρασταθούν στους συλληφθέντες, ανάμεσά τους και καθηγητές της σχολής...

Ομοίως και στη Νομική ΑΠΘ – ίδρυμα που παρουσιάζεται συχνά πυκνά ως «άντρο καταληψιών» – το μέλος του συλλόγου Γιάννης Κατσένης αναφέρει πως στη συνέλευση που αποφάσισε την κατάληψη στην οποία επενέβη η αστυνομία συμμετείχαν περίπου 400 άτομα, αριθμός που την κατατάσσει σε δεύτερο μαζική συνέλευση που έχει διεξαχθεί στον σύλλογο τους τελευταίους μήνες. Μάλιστα, τα νούμερα δεν χωράνε αμφισβήτηση, με το πλαίσιο κατάληψης να συγκεντρώνει 265 ψήφους έναντι 80 του πλαισίου «ανοιχτής σχολής». Όσον αφορά το επιχείρημα περί «έλλειψης κοινωνικής νομιμοποίησης της κατάληψης», μάλλον πρέπει να στοχεύσει προς την αντίθετη κατεύθυνση και συγκεκριμένα προς τον Κοσμήτορα της σχολής. Εκείνος, μετά την επέμβαση

Η διαρκής μετάθεση του νομοσχεδίου οφείλεται στις συνεχείς κινητοποιήσεις του πανεκπαιδευτικού κινήματος

της αστυνομίας, απύθυνη ανοιχτό κάλεσμα προς τους φοιτητές να παρουσιαστούν στη σχολή για να κατοχυρώσουν την επαναλειτουργία της και να δώσουν μαθήματα. Το αποτέλεσμα; Ούτε ένας φοιτητής δεν βρέθηκε να στηρίξει το κάλεσμα του Κοσμήτορα,

ενώ και όσοι εργαζόμενοι επέστρεψαν για λίγες ώρες στα πόστα τους, πολύ γρήγορα τα εγκατέλειψαν. Από την άλλη μάλιστα, η έκτακτη γενική συνέλευση του συλλόγου – που πραγματοποιήθηκε ως απάντηση στην εισβολή – μάζεψε 200 άτομα σε μόλις τρεις ώρες! Σύσσωμοι ψήφισαν υπέρ της συνέχισης της κατάληψης...

Παρόμοια με τα ψέματα που ακούγονται πριν τις επιθέσεις στις σχολές είναι και αυτά που τις διαδέχονται. Ο υπουργός Προστασίας του Πολίτη, Μιχάλης Χρυσοχοΐδης, μιλώντας στο ραδιόφωνο δήλωσε πως οι αστυνομικές επιχειρήσεις στα πανεπιστήμια έχουν πραγματοποιηθεί ομαλά και χωρίς «ατυχήματα». Βέβαια, σε μαρτυρία στο Prin μέλους του φοιτητικού συλλόγου Νομικής του ΔΠΘ, η οποία συνελήφθη κατά την αστυνομική επέμβαση, φαίνεται πως τα πράγματα δεν κύλησαν και τόσο «ομαλά»... Όπως περιγράφει, τα ΜΑΤ «μας ζήτησαν να βγούμε από τον πανεπιστημιακό χώρο, αφού εμείς αρνηθήκαμε, μας περικύκλωσαν και μας έβγαλαν έξω. Βγαίνοντας, άρχισαν να μας σπρώχνουν, ώστε διά της βίας να μπούμε μέσα στην κλούβα και να μας ειρωνεύονται. Επίσης, δεν δίστασαν να χτυπήσουν συμφοιτητές μας! Μείναμε στο ΑΤ για έξι ώρες και κατά την κράτησή μας δεν μας έδιναν καμία πληροφορία για το ποια είναι η νόμιμη διαδικασία. Δεν υπήρξε καμία ενημέρωση για την κατηγορία που μας βάρυνε και για το τι θα ακολουθήσει στη συνέχεια». Το πόσο «ομαλά» καταλήγουν οι αστυνομικές επεμβάσεις στα πανεπιστήμια, το αποδεικνύουν και οι εικόνες με τις επιθέσεις δικυκλιστών της ΕΛΑΣ σε φοιτητές στο ΕΜΠ (στις αρχές των κινητοποιήσεων), η εισβολή αστυνομικών από το υπόγειο πάρκινγκ της πρυτανείας του ΑΠΘ στον χώρο που διεξαγόταν Συντονιστικό Γενικών Συνελεύσεων, η ρίψη δακρυγόνων στον προαύλιο χώρο της Φιλοσοφικής επίσης στο ΑΠΘ κ.ο.κ..

ΦΟΙΤΗΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ

Ξεσηκωμός κατά νομοσχεδίου, στις 7-8 Μάρτη στην ολομέλεια της βουλής

Στις 7-8 Μαρτίου προγραμματίζεται η ψήφιση του νομοσχεδίου για τα ιδιωτικά ΑΕΙ. Υπενθυμίζουμε πως αρχικά η κυβέρνηση καυχόταν πως θα καταφέρει να το περάσει εντός Ιανουαρίου. Η διαρκής μετάθεση του νομοσχεδίου, αναμφισβήτητα, οφείλεται στις συνεχείς κινητοποιήσεις του πανεκπαιδευτικού κινήματος.

Την Πέμπτη, πραγματοποιήθηκαν, για 7^η συνεχή εβδομάδα, δεκάδες διαδηλώσεις σε διάφορες πόλεις της χώρας. Στην Αθήνα, το πανό των Καταλήψεων Φοιτητικών Συλλόγων Αθήνας που πορευόταν της πορείας έστειλε μήνυμα αλληλεγγύης στη Νομική του ΑΠΘ. Πίσω του ακολουθούσαν δεκάδες πανό φοιτητικών συλλόγων που απαιτούσαν την απόσυρση του ν/σ και την ενίσχυση της δημόσιας εκπαίδευσης. Στα Προπύλαια γιγαντοπανό Συλλόγων Διοικητικού Προσωπικού έθετε το ζήτημα της ΕΔΕ απέναντι στον αγωνιστή εργαζόμενο του ΕΚΠΑ, Δημήτρη Αντωνίου, αναγράφοντας «Όχι στις Διώξεις. Όχι στις απολύσεις στο ΕΚΠΑ. Κοινός αγώνας φοιτητών-εργαζομένων». Όμορφη στιγμή ήταν αυτή της συνάντησης της πορείας των απεργών γιατρών και υγειονομικών με την πορεία των φοιτητών, με τις δύο πλευρές να ανταλλάσσουν εκατέρωθεν χειροκροτήματα και συνθήματα αλληλεγγύης. Μετά το τέλος της πορείας, διεξήχθη Συντονιστικό Γενικών Συνελεύσεων στο κτίριο της Νομικής, ώστε να κλιμακωθούν οι αγωνιστικές δράσεις.

Στη Θεσσαλονίκη, στην κεφαλή της πορείας βρέθηκε το πανό του συλλόγου Νομικής, δίνοντας τον τόνο πως ο αγώνας θα συνεχιστεί μέχρι τη νίκη του κινήματος παρά τις προσπάθειες τρομοκράτησής του από κράτος και πρυτάνεις. Η πορεία ξεκίνησε από την Καμάρα με προορισμό το ΥΜΑΘ ενώ στη συνέχεια κατευθύνθηκε προς το ΑΠΘ, ώστε να διεξαχθεί συντονιστικό. Για ακόμα μία φορά, η παρουσία των ΜΑΤ σε απόσταση «αναπνοής» από το πανεπιστημιακό άσυλο ήταν προκλητική.

Λέσχη Αναιρέσεις: Ιστορικός περίπατος την Κυριακή (25/2) στη Θεσσαλονίκη

«ΑΠΟ τους “Βαρκάρηδες” στον Μάη του 1936 - Η Θεσσαλονίκη των “άλλων”: Τούρκοι, Εβραίοι, Βούλγαροι, Μακεδόνες σε μια εποχή επαναστάσεων, εξεγέρσεων, εργατικών αγώνων». Αυτό είναι το θέμα του ιστορικού περιπάτου που διοργανώνει η Λέσχη Αναιρέσεις Θεσσαλονίκης την Κυριακή 25/2 στις 11.30 π.μ., με τόπο συνάντησης την πλατεία Ελευθερίας. «Γιατί η επανάσταση των νεότουρκων ενάντια στον Σουλτάνο το 1906 ξεκίνησε από τη Θεσσαλονίκη; Ήταν η Φεντερασιόν της Θεσσαλονίκης η πρώτη πολυεθνική εργατική οργάνωση; Πώς υποδέχτηκαν οι Θεσσαλονικείς το 1923-24 τους πρόσφυγες της μικρασιατικής καταστροφής; Πώς οι εργάτες της Θεσσαλονίκης κατέλαβαν το κέντρο της πόλης και έκλεισαν τους χωροφύλακες στα αστυνομικά τμήματα τον Μάη του 1936;» Αυτά είναι μερικά από τα ερωτήματα που θα επιχειρηθεί να απαντηθούν. Στην περιήγηση θα μιλήσουν οι Παναγιώτης Ξοπλίδης (ιστορικός), Κώστας Παλούκης (ιστορικός-συγγραφέας) και Βασίλης Τσιράκης (συγγραφέας). Ο ιστορικός περίπατος θα καταλήξει στη Λέσχη Αναιρέσεις (Πελοποννήσου 4), όπου θα γίνει παραδοσιακό γλέντι με τους Μέθεςξις.

Ακροβασίες | Βασίλης Παπαγεωργίου

Με ένα ...κλικ

ΦΑΚΕΛΟΣ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΝΑΝ ΧΡΟΝΟ ΑΠΟ ΤΑ ΤΕΜΠΗ

► Στο επόμενο φύλλο του *Prin* μην χάσετε τον φάκελο για τον έναν χρόνο από το έγκλημα στα Τέμπη. Όλα όσα μάθαμε και όλα όσα μας έκρυσαν το διάστημα που πέρασε. Η κινηματική έκρηξη και το αποτύπωμά της.

NAP ΛΑΡΙΣΑΣ: ΠΡΟΣΥΝΕΔΡΙΑΚΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΗΝ ΤΕΤΑΡΤΗ 28/2

► Το NAP Λάρισας διοργανώνει την Τετάρτη 28/2 στις 7 μ.μ. στο ξενοδοχείο «Μετροπόλ», προσυνεδριακή εκδήλωση με θέμα «Μπροστά στο 5^ο Συνέδριο του NAP - Η σημασία και η αναγκαιότητα για νέο εργατικό κίνημα στο σήμερα». Ομιλήτρια: Ντίνα Ρέππα (μέλος ΔΣ ΔΟΕ με τις Παρεμβάσεις, στέλεχος NAP).

ΟΛΟΚΛΗΡΩΝΕΤΑΙ Η ΕΚΘΕΣΗ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ ΤΟΥ ΜΙΧΑΛΗ ΜΙΛΤΣΑΚΑΚΗ

► Αυλαία ρίχνει την Κυριακή 25/2 η έκθεση φωτογραφίας «Ανθρωποι σε κίνημα και κίνηση» του Μιχάλη Μιλτσακάκη, η οποία φιλοξενείται στο Δημαρχείο Καισαριανής (Βρυούλων 125 και Φιλαδελφείας) από τις 17/2. Ώρες λειτουργίας έκθεσης: 9 π.μ. - 9 μ.μ. Η είσοδος για το κοινό είναι ελεύθερη.

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΜΑΡΞΙΣΤΙΚΩΝ ΕΡΕΥΝΩΝ

► Την Πέμπτη 29/2 στις 7.30 μ.μ. στο Πάντειο Πανεπιστήμιο (αμφιθέατρο Σάκη Καράγιωργα II) θα γίνει η παρουσίαση του βιβλίου του Ομίλου Μαρξιστικών Ερευνών *Μπορεί η Ελλάδα εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης* (εκδόσεις Τόπος). Για το βιβλίο θα μιλήσουν: Γιάννης Βαβούρας, Θανάσης Αλεξίου, Γιώργος Καπόπουλος και ο Δημήτρης Καλτσώνης. Θα συντονίζει ο δημοσιογράφος Θανάσης Καραμπάτσος.

ΜΑΡΟΥΣΙ: ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΓΙΑ ΤΟ ΚΑΖΙΝΟ ΠΑΡΝΗΘΑΣ

► Η *Συντονιστική Επιτροπή Αγώνα κατά της μετεγκατάστασης του καζίνο Πάρνηθας στο Μαρούσι* διοργανώνει την Τετάρτη 6/3 στις 6 μ.μ. στην Ελληνική Κεραμική (Αίθουσα Τολλ, Λεωφόρος Κηφισίας 207) συζήτηση για τις επιπτώσεις της μετεγκατάστασης του καζίνο μέσα στην πόλη. Ομιλητές: Κατερίνα Μάτσα, Γιώργος Σαρηνιάννης, Λεωνίδας Βατικιώτης. Την εκδήλωση θα συντονίσει η δημοσιογράφος Αφροδίτη Τζιαντζή.

Αποχαιρετισμός στον σύντροφο Κώστα Μπότση

ΤΗΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 16/2 αποχαιρετήσαμε τον σύντροφο και φίλο Κώστα Μπότση, μέλος της *Ανυπόταχτης Καισαριανής* και της *ΤΕ ΑΝΤΑΡΣΥΑ Καισαριανής*. Με τον Κώστα συνταξιδέψαμε στη διαδρομή για μια άλλη, καλύτερη κοινωνία, για μια άλλη πόλη, για μια αξιόβιωτη ζωή. Προσπαθήσαμε να αναμείξουμε τις πολιτικές μας εμπειρίες και να εκφράσουμε το κοινωνικά αναγκαίο με συλλογικό, κινηματικό τρόπο, να φτιάξουμε ξανά το όραμα, να επαναθεμελιώσουμε την κομμουνιστική προοπτική. Οι σύντροφοι, οι συντρόφισσες, οι φίλοι και οι φίλες του, στη μνήμη του καταθέτουμε στο *Prin* το συμβολικό ποσό των 80 ευρώ.

Αλληλεγγύη φοιτητών στους απολυμένους/ες του Documento

ΨΗΦΙΣΜΑΤΑ αλληλεγγύης εξέδωσαν φοιτητικές συνελεύσεις σε Αθήνα και Πάτρα υπέρ των απολυμένων στην εφημερίδα και τις ιστοσελίδες του *Documento* του Κώστα Βαξεβάνη, ο οποίος, σημειωτέον, ενώ επικαλέστηκε οικονομικά προβλήματα λόγω του προστίμου που του έχει επιβάλει η ΑΑΔΕ, προχώρησε σε νέες προσλήψεις (!), κίνηση που επιβεβαιώνει τον εκδικητικό χαρακτήρα των απολύσεων. Μεταξύ άλλων, τα ψηφίσματα καλούν σε «επαναπρόσληψη των απολυμένων, όχι στον εργοδοτικό εκφοβισμό, όχι στην καταπάτηση των συνδικαλιστικών δικαιωμάτων». Όπως τονίζεται, «στην εφημερίδα και στα σάιτ ο εκδότης, που συχνά εμφανίζεται ως υπερασπιστής της ελευθερίας του λόγου και των δημοκρατικών δικαιωμάτων καθώς και διωκόμενος από κέντρα εξουσίας, στο ΜΜΕ του έχει επιβάλει ότι “νόμος είναι το δίκιο του εργοδότη”».

Prin: Εξόρμηση συνδρομών 2024

Σε εξέλιξη βρίσκεται η καμπάνια ανανέωσης και δημιουργίας νέων συνδρομών για το πρώτο εξάμηνο του 2024. Η δίμηνη συνδρομή είναι 12 ευρώ, η εξάμηνη 50 ευρώ (35 για νέους/ες) και η ετήσια 100 ευρώ (70 για νέους/ες). Θα λαμβάνετε ηλεκτρονικά το *Prin* την ημέρα της εκτύπωσης. Η πληρωμή μπορεί να γίνει είτε με κατάθεση στον λογαριασμό Alpha Bank (IBAN: GR1801402600260002002006023), είτε απευθείας σε κάποιο μέλος της συντακτικής επιτροπής.

ΚΟΥΠΟΝΙ

για τους αναγνώστες του

PRIN

θέατρο

Με την επίδειξη του παρόντος κουπονιού, το *Prin* παρέχει τη δυνατότητα σε 2 αναγνώστες του να παρακολουθήσουν την παράσταση **Ο Γλάρος του Άντον Τσέχωφ**, με ένα κανονικό εισιτήριο αξίας 15 ευρώ!

Παραστάσεις: Παρασκευή-Σάββατο στις 9 μ.μ. και Κυριακή στις 8 μ.μ. Θέατρο Άτις-Νέος Χώρος (Λεωνίδου 12, Μεταξουργείο).

Τηλέφωνο επικοινωνίας: 2103225207

Η προσφορά ισχύει για όλες τις παραστάσεις από Παρασκευή 22/12. Απαραίτητη η τηλεφωνική κράτηση, η ενημέρωση του ταμείου και η επίδειξη του κουπονιού στην είσοδο

Δήμητρα Παπανικολάου

Σχέδιο «ταφόπλακα» για τη δημόσια υγεία

Το πλαίσιο λειτουργίας των απογευματινών χειρουργείων παρουσίασαν, σε συνέντευξη τύπου τη Δευτέρα 19 Φεβρουαρίου, ο υπουργός Υγείας Άδωνις Γεωργιάδης και ο υφυπουργός Μάριος Θεμιστοκλέους. Το σχέδιο που παρουσιάζεται ως σωτήριο, στην πραγματικότητα αποτελεί ένα καθοριστικό κομμάτι στο παζλ της ολοκληρωτικής ιδιωτικοποίησης του ΕΣΥ.

Βασικό επιχείρημα από μεριάς υπουργείου είναι η μείωση των χρόνων αναμονής στα τακτικά χειρουργεία, για τους οποίους βασική αιτία είναι η τεράστια υποστελέχωση. Σύμφωνα με την ΠΟΕ-ΔΗΝ, το 40% των χειρουργικών αιθουσών είναι κλειστές λόγω έλλειψης προσωπικού. Πάγιο αίτημα των υγειονομικών είναι η άμεση κάλυψη των κενών με μόνιμο προσωπικό. Αντ' αυτού, ο υπουργός υποκριτικά δηλώνει ότι η λύση είναι να πληρώσει ο ίδιος ο ασθενής την αμοιβή του γιατρού, ώστε ο τελευταίος να έχει οικονομικό κίνητρο να παραμένει στο ΕΣΥ. «Πιστεύουμε ότι αν τους δώσουμε την ευκαιρία να ελπίζουν ότι υπό ένα συγκεκριμένο τρόπο θα μπορούν να αυξήσουν τα εισοδήματά τους μέσα στο σύστημα, και λιγότεροι θα φεύγουν και περισσότεροι θα έρχονται», δήλωσε χαρακτηριστικά.

Στη συνέντευξη Τύπου, το υπουργείο παρουσίασε τον τιμοκατάλογο της ντροπής, ο οποίος κυμαίνεται από 300 ευρώ για μια «πολύ μικρή» επέμβαση έως 2.000 ευρώ για «εξαιρετικά βαριά». Ο ασθενής, που έχει ήδη χρυσοπληρώσει φόρους και εισφορές, καλείται να πληρώσει ξανά για την πιο «άμεση εξυπηρέτησή του», την ίδια στιγμή που τα αποθεματικά των ασφαλιστικών ταμείων πάνε στη μαύρη τρύπα του χρέους! Παράλληλα, ο Άδωνις Γεωργιάδης διαφήμιζε τα «50.000 χειρουργεία του Ταμείου Ανάκαμψης», τα οποία χρηματοδοτούνται από την ΕΕ «για την αποκατάσταση των ζημιών που άφησε η πανδημία, μία από τις οποίες είναι οι

Το υπουργείο Υγείας, το οποίο ανέστειλε τη λειτουργία των χειρουργείων στην πανδημία, παρουσιάζει τώρα τα επί πληρωμή απογευματινά χειρουργεία ως λύση. Την ίδια ώρα, το 40% των χειρουργικών αιθουσών είναι κλειστές λόγω έλλειψης προσωπικού.

πολύμηνες αναμονές», προσθέτοντας ότι «θα μπορούμε να κάνουμε μεταφορά και αγορά και στα ιδιωτικά νοσοκομεία», εάν δεν μπορούν να καλυφθούν από τα απογευματινά. Οι ίδιοι που ανέστειλαν τη λειτουργία των χειρουργείων στην πανδημία για να καλύψουν τα κενά μετακινώντας το υπάρχον προσωπικό, ωθώντας τους ασθενείς στον ιδιωτικό τομέα υγείας και παρατείνοντας τις ήδη μεγάλες αναμονές, παρουσιάζουν την επί πληρωμή λειτουργία του

ΕΣΥ ως λύση, ενώ εξασφαλίζουν για μια ακόμα φορά κονδύλια για τον ιδιωτικό τομέα!

Το υπουργείο αδυνατεί να περιγράψει πώς θα εφαρμοστεί πρακτικά το επίμαχο μέτρο. Στη συνέντευξη τύπου καμία σαφής απάντηση δεν δόθηκε για το πού θα νοσηλεύονται πριν και μετά το χειρουργείο οι ασθενείς από τη στιγμή που οι κλίνες και οι ΜΕΘ είναι γεμάτες. «Λέμε ότι η κλινική θα αποφασίζει αν μπορεί, άρα τα ερωτήματα αν υπάρχει προσωπικό τα έχει

απαντήσει ήδη η κλινική που αποφασίζει να τα διενεργήσει. Άρα, το αν έχει κρεβάτια ή δεν έχει για τους ασθενείς αυτούς, το αποφασίζει η διοίκηση που πρέπει να εξασφαλίσει αυτά τα κρεβάτια», ανέφερε ο Άδωνις Γεωργιάδης.

Αντίστοιχες είναι οι απαντήσεις σχετικά με την υπεργραμμία του προσωπικού που θα καλείται να ανταπεξέρχεται σε πρωινό και απογευματινό ωράριο. Στη συνέντευξη του υπουργού με την ΟΕΝΓΕ, σε ερώτημα της προέδρου Αφροδίτης Ρέτζιου σχετικά με την παραβίαση των ανωτάτων ορίων ασφαλών ωρών εργασίας για τους αναισθησιολόγους, το οποίο έχει θεσπιστεί για την προστασία των ασθενών, ο υπουργός απάντησε κυνικά «αναγνωρίζουμε ότι είναι ρίσκο, έτσι κι αλλιώς όλα στη ζωή είναι ρίσκο». Είναι σαφές ότι η κυβέρνηση δεν έχει κανένα συγκεκριμένο σχέδιο, πέρα από τη διάλυση του ΕΣΥ και την εξυπηρέτηση των συμφερόντων των μεγαλοκλινικαρχών του ιδιωτικού τομέα.

Στη συνέντευξη με την ΟΕΝΓΕ, περιγράφηκε ένα ολοκληρωμένο πλάνο ιδιωτικοποίησης του ΕΣΥ, σύμφωνα με τον γενικό γραμματέα της ΟΕΝΓΕ, Πάνο Παπανικολάου. «Πρώτο βήμα τα απογευματινά επί πληρωμή χειρουργεία. Δεύτερο, η χαλάρωση των προϋποθέσεων για να πηγαίνουν γιατροί του ΕΣΥ και στα ιδιωτικά νοσοκομεία (θυμίζουμε ότι η άρση της πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης έχει ψηφιστεί με τον νόμο Πλεύρη-Γκάγκκα). Τρίτο, να πραγματοποιούν ιδιώτες γιατροί στα δημόσια νοσοκομεία χειρουργεία και λοιπές ιατρικές πράξεις», σχολίασε. Η έναρξη λειτουργίας των απογευματινών χειρουργείων, έστω και σε μικρή κλίμακα αρχικά, είναι καταλυτική στη διαμόρφωση ενός θεσμικού πλαισίου που θα οδηγήσει στο άμεσο μέλλον στο γίνουν τελείως ασαφή τα όρια μεταξύ δημόσιου και ιδιωτικού τομέα υγείας: νοσοκομεία κατ' όνομα δημόσια και νοσοκομεία πλήρως ιδιωτικά.

Τιμοκατάλογος ντροπής από 300 ευρώ έως 2.000 ευρώ για «εξαιρετικά βαριά» επέμβαση

Σε αγωνιστική ετοιμότητα οι υγειονομικοί

Με μεγάλη μαζικότητα πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη 22/2 η πανυγειονομική απεργιακή συγκέντρωση και πορεία προς το υπουργείο Υγείας. Οι μαχόμενοι υγειονομικοί, με σημαντική παρουσία ιατρών και από νοσοκομεία της περιφέρειας, έστειλαν ένα ηχηρό μήνυμα ενάντια στα σχέδια της κυβέρνησης ΝΔ για πλήρη διάλυση και εμπορευματοποίηση της δημόσιας δωρεάν υγείας. Το απόγευμα της ίδιας ημέρας, ποτάμι κόσμου πλημμύρισε τους δρόμους του Ρεθύμνου, σε μια πολύ ελπιδοφόρα παλλαϊκή συγκέντρωση για τη σωτηρία του

νοσοκομείου της πόλης, το οποίο οδηγείται στο κλείσιμο με την τραγική υποστελέχωση και τις εξοντωτικές συνθήκες εργασίας που οδηγούν πολλούς γιατρούς στην παραίτηση. Επόμενο ραντεβού των αγωνιζόμενων ιατρών είναι η πανεργατική απεργία της 28^{ης} Φλεβάρη. Το **Ενωτικό Κίνημα για την Ανατροπή** καλεί σε συνέχεια των κινητοποιήσεων και απεργιακή κλιμάκωση στα νοσοκομεία το επόμενο διάστημα, ώστε να γίνει το μέτωπο της υγείας ένα ακόμα ανάχωμα στην αντιλαϊκή επίθεση που εξαπολύει η κυβέρνηση.

Συνεχίζοντας την έρευνα για τη σύσφιξη των δεσμών μεταξύ πολεμικής βιομηχανίας και έρευνας, θα μελετήσουμε την «απόβαση» του NATO στα ελληνικά ερευνητικά ιδρύματα. Ο λόγος περί του προγράμματος DIANA (Defence Innovation Accelerator for the North Atlantic), του οποίου η δημιουργία αποφασίστηκε στη σύνοδο του NATO στις Βρυξέλλες το 2021. Η περιγραφή του ως «accelerator» σημαίνει πως επί της αρχής σκοπός του προγράμματος είναι η κατεύθυνση πόρων, εγκαταστάσεων, δυναμικού και δικτύωσης σε νεοφυείς (start-up) επιχειρήσεις, ώστε να ιδρυθούν και να παράξουν πατέντες και τεχνογνωσία σε ένα περιβάλλον προστατευμένο από τους κινδύνους της καπιταλιστικής αγοράς. Όσον αφορά τα ελληνικά ερευνητικά ιδρύματα, ως συνεργάτες-εκκολαπτήρια επιχειρήσεων αναφέρονται το ερευνητικό κέντρο ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» και το ΙΤΕ Ηρακλείου. Για να κατανοήσουμε τις προεκτάσεις της συμμετοχής τους, πρέπει να ξεκινήσουμε από την ίδια τη δομή του προγράμματος DIANA.

Ημερομηνία-σταθμός είναι οι διεργασίες του Απριλίου 2022, όπου εγκρίνεται από τους υπουργούς Εξωτερικών του NATO και αποφασίζεται ο πρώτος χάρτης ερευνητικών κέντρων που θα συμμετάσχουν. Δύο μήνες αργότερα, τον Ιούνιο του 2022, ανακοινώνονται επισήμως οι αποφάσεις, μαζί με τη δημιουργία του χρηματοδοτικού πακέτου, ύψους 1 δισ. ευρώ, το οποίο πρόκειται να χορηγηθεί σε επιχειρήσεις σε βάθος δεκαπενταετίας, με χορηγήσεις 100.000 έως 400.000 ανά επιχείρηση.

Σημειώνουμε πως λίγο νωρίτερα, τον Μάιο, έχει ανακοινωθεί σε συνέντευξη του Μόριτζ Ζίμερμαν από το Τμήμα Αναδυόμενων Προκλήσεων Άμυνας του NATO, πως η Ελλάδα προσφέρει στο πρόγραμμα τέσσερα ερευνητικά ιδρύματα: ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» (Αθήνα), ΕΚΕΤΑ (Θεσσαλονίκη), ΙΤΕ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ DIANA

Έκτωρ Ξαβιέ Δελαστίκ

Απόβαση NATO στα ελληνικά ερευνητικά ιδρύματα

► Επικίνδυνη περαιτέρω σύνδεση πολεμικής βιομηχανίας και έρευνας

Πατρών και ΙΤΕ Ηρακλείου. Οι δημόσιες τοποθετήσεις είναι σπάνιες, η επόμενη παρέμβαση που αξίζει να αναφερθεί θα λάβει χώρα τον Μάρτιο του 2023, με συνέντευξη του Γιώργου Νούνεση, επικεφαλής του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», του οποίου η συμμετοχή διαφημίζεται, όπως και η δυνατότητα που δίνεται σε επιχειρήσεις να συμμετάσχουν μέσω αυτού στο DIANA.

Τον Ιούνιο του 2023 ανακοινώνονται τρία πιλοτικά προγράμματα χρηματοδότησης και ανανεώνονται οι χάρτες των ιδρυμάτων. Από τον Μάιο του 2023 έχει ήδη ξεκινήσει σειρά επαφών και συναντήσεων από «Δημόκριτο» και ΙΤΕ Κρήτης, κατά κύριο λόγο σε Λονδίνο και Βρυξέλλες. Πράγματι, το 2023 κλείνει

με χρηματοδότηση 44 εταιρειών, εκ των οποίων μία ελληνική. Σ' αυτό το σημείο γνωρίζουμε πλέον πως ο χάρτης των ελληνικών ερευνητικών κέντρων αποτελείται από δύο accelerators, το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» και το ΙΤΕ Ηρακλείου και από τέσσερα κέντρα δοκιμών, το ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος», το ΙΤΕ Ηρακλείου, το Ερευνητικό Ινστιτούτο Χημικής Μηχανικής και Χημικών Διεργασιών Υψηλής Θερμοκρασίας (ΕΙΧΗΜΥΘ) στην Πάτρα και το ΕΚΕΤΑ στη Θεσσαλονίκη. Εδώ φτάνουμε πλέον στην καρδιά της υπόθεσης: Με μόνη εξαίρεση το δημιουργημένο για τις ανάγκες του προγράμματος «Takeoff DIANA Accelerator» στο Τορίνο της Ιταλίας, όλοι οι accelerators είναι δημόσια ερευνητικά κέντρα σε ιδι-

οκτησία και χρηματοδότηση. Η ίδια η λειτουργία ενός accelerator συνίσταται πρώτα και κύρια στο να παραχωρούνται εγκαταστάσεις, προσωπικό, διασυνδέσεις και εξειδίκευση έναντι πινακίου φακής στις συμμετέχουσες ιδιωτικές εταιρείες, οι οποίες διατηρούν πατέντες και κέρδη.

Έχουμε, λοιπόν, τρεις πλευρές του ζητήματος οι οποίες πρέπει να αφορούν το κίνημα, αντιπολεμικό και όχι μόνο. Κατ' αρχάς, η ίδια η απόφαση μετατροπής δημόσιων ερευνητικών κέντρων σε εκκολαπτήρια ερευνητικών προγραμμάτων του NATO πρέπει να είναι από μόνη της «κόκκινο πανί», ως αντίθετη στην ειρήνη και την ασφάλεια των λαών. Κατά δεύτερον, ανοίγει με πολύ έντονο τρόπο το ζήτημα της (υπο) χρηματοδότησης της έρευνας ως κλάδου, καθώς το πρόγραμμα DIANA εμφανίζεται ως «ευκαιρία» που αφορά όχι μόνο επιχειρήσεις, αλλά και τα δημόσια οικονομικά (εμμέσως), όπως και τα ίδια τα ερευνητικά ιδρύματα τα οποία ελπίζουν να τους μείνει νέος εξοπλισμός ή διασυνδέσεις με τις επιχειρήσεις που θα συμμετάσχουν. Τρίτον, επαναφέρει στον δημόσιο διάλογο τη γνωστή δυναμική των ιδιωτικών επιχειρήσεων και ειδικά της πολεμικής βιομηχανίας ως θιασωτών του «μικρού κράτους» αλλά ταυτόχρονα και της ανακατεύθυνσης δημόσιων κονδυλίων και πόρων προς την ιδιωτική πρωτοβουλία. Με άλλα λόγια άλλον έναν ιμάντα αναδιανομής εισοδήματος.

ΚΕΙΜΕΝΟ ΥΠΟΓΡΑΦΩΝ

Ενάντια στα ιδιωτικά ΑΕΙ 380 πανεπιστημιακοί από το εξωτερικό

Περίπου 380 πανεπιστημιακοί έχουν ήδη υπογράψει κείμενο καταδίκης της κυβερνητικής απόπειρας να θεσπίσει τα ιδιωτικά πανεπιστήμια στην Ελλάδα με το απαράδεκτο νομοσχέδιο, το οποίο αναμένεται να καταθέσει άμεσα στη Βουλή. Ακαδημαϊκοί, καθηγήτριες και καθηγητές, ερευνήτριες και ερευνητές, εργαζόμενες και εργαζόμενοι σε πανεπιστήμια εκτός Ελλάδος έλαβαν τη σχετική πρωτοβουλία, δηλώνοντας παράλληλα την υποστήριξή τους στο δημόσιο πανεπιστήμιο και την αλληλεγγύη στους αγωνιζόμενους φοιτητές και πανεπιστημιακούς στην Ελλάδα.

Μεταξύ άλλων, στο ψήφισμα αναφέρεται ότι η προσπάθεια της ελληνικής

κυβέρνησης αποτελεί «ένα ακόμη κρίσιμο βήμα προς την εμπορευματοποίηση της εκπαίδευσης που θα επιδεινώσει τις υπάρχουσες κοινωνικές ανισότητες, θέτοντας σε περαιτέρω κίνδυνο την ποιότητα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης», ενώ εκτιμάται ότι «η κίνηση αυτή είναι ιδιαίτερα ανησυχητική δεδομένης της ήδη επισφαλούς κατάστασης των δημόσιων πανεπιστημίων στην Ελλάδα».

Οι πανεπιστημιακοί που υπογράφουν το κείμενο υπογραμμίζουν ότι «η εισαγωγή των ιδιωτικών πανεπιστημίων απειλεί να επιτείνει αυτές τις προκλήσεις, καθώς τα δημόσια ιδρύματα που δεν διαθέτουν επαρκείς πόρους θα αναγκαστούν να ανταγωνιστούν σε ένα ανταγωνιστικό το-

πίο χωρίς ανάλογους πόρους. Επιπλέον, η έλευση των ιδιωτικών πανεπιστημίων θα εισάγει τους όρους της αγοράς στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τα ακαδημαϊκά πτυχία θα αντιμετωπίσουν απαξίωση». Σε αντίθεση με το κυβερνητικό αφήγημα, οι «380» τονίζουν ότι η εποχή μας «απαιτεί εύρωστα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, που υποστηρίζονται από ανάλογη δημόσια χρηματοδότηση, επαρκές, καλά αμειβόμενο και μόνιμο προσωπικό, με αξιοπρεπείς συνθήκες εργασίας και επαρκείς υποδομές, με βάση τις αρχές της κοινωνικής αλληλεγγύης και της συλλογικής κοινωνικής προόδου και όχι με βάση τα κίνητρα και κριτήρια του κέρδους».

Το κείμενο καταλήγοντας τονίζει τα ακόλουθα: «Ως μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας, δηλώνουμε την αντίθεσή μας στην ιδιωτικοποίηση των πανεπιστημίων στην Ελλάδα [...]. Στεκόμαστε αλληλέγγυοι στο φοιτητικό κίνημα, αναγνωρίζοντας τον καθοριστικό του ρόλο στη διασφάλιση της προσβασιμότητας και της ακεραιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Είμαστε αντίθετοι στην ιδιωτικοποίηση των ελληνικών πανεπιστημίων, υποστηρίζουμε το δημόσιο πανεπιστήμιο και είμαστε αλληλέγγυοι στο φοιτητικό κίνημα στην Ελλάδα» (ολόκληρο το κείμενο με τις υπογραφές στο prin.gr).

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Νικόλας Καβακλής

Σύγχρονοι δουλοπάροικοι εξεγείρονται!

► Συνάντηση των εργαζομένων την Κυριακή 25/2 στο Εργατικό Κέντρο Πειραιά για τη συνέχιση του αγώνα

Ένας μεγάλος αγώνας έχει ξεκινήσει εδώ και δύο εβδομάδες στον χώρο των τηλεφωνικών κέντρων, με τους εργαζομένους στις 4+1 μεγαλύτερες εταιρείες του κλάδου (Teleperformance, Webhelp, TTEC, Foundever και τη δεύτερη εβδομάδα Cosmote e-Value) να συντονίζονται και οργανώνουν δύο 24ωρες απεργίες. Απαιτώντας αυξήσεις στους μισθούς, καλύτερες συνθήκες εργασίας, λιγότερη δουλειά, αλλά και κατάργηση της σύγχρονης σκλαβιάς του καθεστώτος visa ειδικού σκοπού, που κρέμεται σαν γκιλοτίνα πάνω από τους εργαζόμενους. Ιδιαίτερα οι εργαζόμενοι που προέρχονται από χώρες εκτός ΕΕ πληρώνονται με ψίχουλα, απειλούνται με απέλαση αν απολυθούν και δεν έχουν δικαίωμα να ψάξουν άλλη δουλειά.

Από αυτούς τους εργαζόμενους γεννήθηκε ο τρέχων αγώνας, με τη συλλογή υπογραφών 400 εργαζομένων στην Teleperformance, με καταγωγή από την Τυνησία. Έτσι, σε έναν από τους πιο επικερδείς κλάδους για το ελληνικό κεφάλαιο, τα πιο φτωχά στρώματα των εργαζομένων κινητοποιούνται για να απαιτήσουν το αυτονόητο. Και παρότι πολλοί από αυτούς έχουν να χάσουν περισσότερα από απλώς τη δουλειά τους, η συμμετοχή στην απεργία ήταν τεράστια, με ομάδες στην Teleperformance να φτάνουν το 90% συμμετοχής στην απεργία της 8ης Φλεβάρη.

Σύμφωνα με το Συνδικάτο Εργατοϋπαλλήλων Τηλεπικοινωνιών-Πληροφορικής (ΣΕΤΗΠ), συνολικά συμμετείχαν περίπου 3.000 εργαζόμενοι/ες, ντόπιοι/ες και μετανάστες/τριες που εργάζονται σε Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Χανιά και άλλες πόλεις.

Η τεράστια συμμετοχή στην πρώτη απεργία δεν πέρασε απαρατήρητη από την εργοδοσία, η οποία έστρεψε ένα γαϊτανάκι τρομοκρατίας απέναντι στους εργαζόμενους. Με απειλές για δυσμενείς μεταθέσεις, απολύσεις, επιπτώσεις στις συνθήκες εργασίας τους, αλλά και προσωπικές συναντήσεις με όσους απήργησαν και προσπάθεια εξαγοράς με μπόνους. Ωστόσο, αυτό δεν φάνηκε να κατευνάζει τον αγώνα των εργαζομένων στα τηλεφωνικά κέντρα, με την απεργία τη Δευτέρα 19/2 να πραγματοποιείται με μεγάλη επιτυχία. Όπως ανακοίνωσε το ΣΕΤΗΠ την Πέμπτη η «πίσημη των μεγάλων απεργιακών κινητοποιήσεων [...] υποχρέωσε την εργοδοσία της Webhelp “να καθίσει στο τραπέζι” αποστέλλοντας στο κλαδικό μας συνδικάτο αίτημα για την έναρξη διαπραγματεύσεων για την υπογραφή Επιχειρησιακής Συλλογικής Σύμβασης Εργασίας, την Παρασκευή 23/2». Να σημειωθεί ότι την Κυριακή 25/2 θα πραγματοποιηθεί νέα

συνάντηση στο Εργατικό Κέντρο Πειραιά για την οργάνωση των εργαζομένων.

Η Teleperformance, που έχει ως εταιρεία και τη μεγαλύτερη συμμετοχή στην απεργία, αλλά και της οποίας οι εργαζόμενοι είναι στη διαδικασία ίδρυσης επιχειρησιακού σωματείου, τρομοκρατημένη, αμφισβητεί το δικαίωμα προκήρυξης απεργίας από το ΣΕΤΗΠ και το πηγαίνει στα δικαστήρια. Οι εργαζόμενοι στα τηλεφωνικά κέντρα, έχοντας δει την τεράστια συμμετοχή αλλά και δύναμη που διαθέτουν, δεν είναι διατεθειμένοι να κάνουν πίσω.

Μπροστά στην απεργία στις 28/2, ο αγώνας πρέπει να κλιμακωθεί και να περιλάβει συνολικά αιτήματα (λιγότερες ώρες εργασίας, μεγαλύτερους μισθούς, ίσα δικαιώματα, Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας), αλλά συνδεδεμένος με τους άλλους εργαζόμενους, τους αγρότες και τους φοιτητές, να βάλει μπροστά και πολιτικά αιτήματα όπως η κατάργηση της visa ειδικού σκοπού, η αντίσταση στις ιδιωτικοποιήσεις και μέτρα κατά της ακρίβειας. Τα πιο φτωχά, αλλά και τα πιο παραγωγικά, κομμάτια της εργατικής τάξης πρέπει να αποτελέσουν τον συνδεδεμένο ιστό της αγωνιζόμενης κοινωνίας μπροστά στους αγώνες που είναι ήδη εδώ!

ΑΙΓΙΑΛΟΣ

Κώστας Παπαγεωργίου

Νομοσχέδιο κατάργησης κάθε παραλίας

Η κυβέρνηση προχωρά στο τελωτικό χτύπημα στη δημόσια χρήση του αιγιαλού. Με σχέδιο νόμου που κατέθεσε στη Βουλή και θα συζητηθεί τις επόμενες ημέρες στις αρμόδιες επιτροπές, κάνει αποφασιστικό βήμα στην ολοκληρωτική παράδοση του αιγιαλού στο τουριστικό και κατασκευαστικό κεφάλαιο. Άλλωστε από καιρό έχει πάρει φόρα, άλλοτε για τις ανάγκες της τουριστικής αγοράς και άλλοτε για χάρη της «πράσινης ανάπτυξης»!

Στο νομοσχέδιο, το οποίο ήδη συναντά τις έντονες αντιδράσεις περιβαλλοντικών οργανώσεων και φορέων, περιλαμβάνονται μια σειρά από διατάξεις που διευρύνουν την εκμετάλλευση του αιγιαλού από

τα επιχειρηματικά συμφέροντα, καταργώντας στην ουσία την αδόμητη ζώνη, και προβάλλουν νέους όρους για αξιοποίηση παραλιών σε περιοχές Natura ή σε αρχαιολογικούς χώρους.

Πιο συγκεκριμένα, η κυβέρνηση έρχεται να καταργήσει το ιστορικό όριο του ελάχιστου πλάτους παραλίας 30 μέτρων. Έτσι, δίνει το σήμα για πράξεις οριοθέτησης παραλίας που επιτρέπουν δόμηση κυριολεκτικά πάνω στο κύμα. Την ώρα που η διεθνής εμπειρία επιβάλλει την επέκταση της ζώνης προστασίας μέχρι τα 250 μέτρα, αναγνωρίζοντας τον ρόλο των ακτών στην αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής, η κυβέρνηση ανοίγει τον δρόμο για επιχειρηματικά τερατουργήματα στις παραλίες.

Το νομοσχέδιο εξαφανίζει επίσης την απαγόρευση παραχώρησης των «μικρών αιγιαλών» (μήκος ή πλάτος μικρότερο των πέντε μέτρων ή έκταση μικρότερη των 150 τετραγωνικών), καθιστώντας ακόμα και αυτά τα πολύτιμα οικοσυστήματα διαθέσιμα προς ενδεχόμενη εμπορική εκμετάλλευση. Με άλλα λόγια, ακόμα και αυτές οι μικρές, απομονωμένες παραλίες, τώρα θα μπορούν να παραχωρούνται σε ξενοδοχεία. Ενώ για να θωρακίσει την εφαρμογή της πολιτικής αυτής από τις αυξανόμενες λαϊκές αντιδράσεις και να επιταχύνει την υλοποίηση των σχεδίων με απευθείας συμφωνίες, αναθέτει το έργο απευθείας στο υπουργείο Οικονομικών μέσω της ΕΤΑΔ.

Αρχοντούλα Βαρβάκη

Ηλιούπολη: Σε δίκη η 19χρονη!

Η 19χρονη κοπέλα, θύμα trafficking στην Ηλιούπολη, την οποία αιχμαλώτισε και εξέδιδε ο μαστροπός αστυνομικός το 2021, οδηγείται σε δίκη! Όπως διαβάζουμε στο δελτίο τύπου των συνηγόρων της, Δημήτρης Κεραμυδά και Αντωνίας Λεγάκη, «καλείται να δικαστεί ως κατηγορούμενη διότι, “διαπιστώθηκε να εκδίδεται με αμοιβή χωρίς το απαιτούμενο πιστοποιητικό άσκησης επαγγέλματος” (τότε που ήταν αιχμάλωτη) και “κατελήφθη να κατέχει ναρκωτικά για δική της αποκλειστική χρήση”».

Η ποινική δίωξη εναντίον της ασκήθηκε κατόπιν μήνυσης του αστυνομικού. «Αυτός δηλαδή που είχε αιχμαλώτισει το κορίτσι και το εξέδιδε, την μήνυσε ότι εκδιδόταν χωρίς πιστοποιητικό», τονίζουν οι συνήγοροι. Παράλληλα, διευκρινίζουν πως ούτε η κατοχή μικροποσότητας χασίς δεν επιβεβαιώνεται από κάποιο στοιχείο. Η δίκη της 19χρονης έχει οριστεί για τη Δευτέρα 26 Φλεβάρη. Να σημειωθεί ότι με παραγγελία της προς την εισαγγελία Πρωτοδικών της Αθήνας, η εισαγγελέας του Αρείου Πάγου Γεωργία Αδειλίνη ζήτησε να ερευνηθεί αν και κάτω από ποιες συνθήκες έχει παραπεμφθεί για να δικαστεί η 19χρονη.

«Ο κάθε κατηγορούμενος μπορεί να πει ό,τι θέλει, αλλά εμείς έχουμε απαίτηση από το κράτος, τις αρχές, να προστατέψουν το θύμα του trafficking, το θύμα που έχει δικαιωθεί και τώρα βρίσκεται στη θέση του κατηγορουμένου. Αυτό που συμβαίνει είναι ένα μήνυμα σιωπής για τα θύματα που δεν έχουν γλιτώσει. Σε διάφορες γωνιές εκεί έξω υπάρχουν άνθρωποι που το ζουν αυτό και βλέπουν ότι η κοπέλα που μίλησε και δικαιώθηκε, τώρα πάει στο εδώλιο του κατηγορουμένου, ενώ ο αστυνομικός κυκλοφορεί ελεύθερος. Αυτό είναι πρόβλημα των θεσμών που ονομάζονται δημοκρατικοί και σημαίνει πως η σύγχρονη δημοκρατία είναι τέτοια μόνο για τα δικά της παιδιά», δήλωσε στο *Prin* η Αντωνία Λεγάκη.

ΤΕΜΠΗ

Θέατρο
συγκάλυψης
στην εξεταστική

Για άλλη μια φορά αποδείχτηκε ο ρόλος των «εξεταστικών επιτροπών», τις οποίες συγκροτεί κατά καιρούς το κοινοβούλιο και οι κυβερνώντες προκειμένου δήθεν να διερευνήσουν σε βάθος κρίσιμα πολιτικά και κοινωνικά ζητήματα, στη συγκάλυψη εγκλημάτων. Εξάιρεση δεν θα μπορούσε να αποτελέσει η εξεταστική για το έγκλημα στα Τέμπη με τους 57 νεκρούς.

Η επιτροπή «διαλύθηκε» μετά την αποχώρηση έξι κομμάτων (ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, ΚΚΕ, Ελληνική Λύση, Νέα Αριστερά και Σπαρτιάτες) που κατήγγειλαν την κυβερνητική πλειοψηφία για προσπάθεια συγκάλυψης, επισημαίνοντας ότι δεν κλήθηκαν κρίσιμοι μάρτυρες και πως δεν διαβιβάστηκε η δικογραφία του εφέτη ανακριτή στην επιτροπή. Συγγενείς των νεκρών κατήγγειλαν κι αυτοί «συγκάλυψη» αναφορικά με τις συνθήκες διεξαγωγής της διαδικασίας, κάνοντας λόγο για «τεράστια προσβολή» των ανθρώπων τους, οχτώ ημέρες πριν τη συμπλήρωση ενός χρόνου από το έγκλημα των Τεμπών.

Όπως αποκαλύφθηκε, όχι μόνο ότι ήταν θέμα χρόνου ένα τραγικό δυστύχημα λόγω της διάλυσης του σιδηροδρομικού δικτύου, συνέπεια της χρόνιας εγκατάλειψης και της πολιτικής ιδιωτικοποίησης, αλλά και ότι επιχειρήθηκε και η συγκάλυψη του, με την προκλητική επέμβαση κυβέρνησης και Περιφέρειας Θεσσαλίας στον τόπο του εγκλήματος και την εξαφάνιση των στοιχείων.

Πάντως, ερωτήματα προκάλεσε το γεγονός ότι ακόμα και μετά τις τελευταίες εξελίξεις και τη διάλυση της εξεταστικής, τη σύσταση της οποίας πρότεινε τον περασμένο Νοέμβριο το ΚΚΕ (και υποστήριξε η ΝΔ), ο κοινοβουλευτικός εκπρόσωπος του κόμματος Νίκος Καραθανασόπουλος έσπειρε ουσιαστικά να την προασπιστεί, εκτιμώντας ότι «πολεμήθηκε τόσο από την κυβέρνηση όσο και από τα άλλα κόμματα» και ότι «παρ' όλα αυτά βγήκαν σοβαρά συμπεράσματα». Ωστόσο, ο Περισσός δεν είδε το προφανές, ότι εν τέλει λειτούργησε ως μηχανισμός συγκάλυψης του εγκλήματος και ως «πλυντήριο» για τις ευθύνες της κυβέρνησης...

Σημειώνεται ότι σε δύο στελέχη της Hellenic Train, τον διευθύνοντα σύμβουλο Μαουρίσιο Καποτόρτο και ένα ακόμη υψηλόβαθμο στέλεχος, ασκήθηκε ποινική δίωξη από την εισαγγελία εφετών Λάρισας για ανθρωποκτονία από αμέλεια κατά συρροή, βαριά σωματική βλάβη από αμέλεια κατά συρροή και απλή σωματική βλάβη από αμέλεια κατά συρροή, ανεβάζοντας σε 32 τον αριθμό των κατηγορουμένων.

ΠΟΙΝΙΚΟΙ ΚΩΔΙΚΕΣ

Γιάννης Μυκονιάτης* | Κώστας Μαγκλάρας**

Πρωτοφανής αυταρχική θωράκιση του κράτους

► Νέοι ταξικοί και ιδεολογικοί φραγμοί στη Δικαιοσύνη

Ψηφίστηκε την Πέμπτη 22/2 στη Βουλή το νομοσχέδιο της κυβέρνησης που εμπεριέχει αλλαγές στον Ποινικό Κώδικα και τον Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, παρά τις αντιδράσεις του συνόλου σχεδόν του νομικού και επιστημονικού κόσμου. Πρόκειται για μία άνευ προηγουμένου αυταρχική θωράκιση από την πλευρά του κράτους, με ρυθμίσεις που αποτελούν σχεδόν οριστική απομάκρυνση από ό,τι είχε απομείνει από τον φιλελεύθερο χαρακτήρα του ελληνικού ποινικού συστήματος. Ας δούμε αναλυτικά τις σημαντικότερες αλλαγές που φέρνει το νομοσχέδιο.

Αυστηροποίηση ποινών και πλαισίου αναστολών

Σε ό,τι αφορά τις επαπειλούμενες ποινές και, κυρίως, το κομβικό ζήτημα της πραγματικής έκτισης της ποινής, το νέο νομοσχέδιο είναι οδοστρωτήρας. Σχετικά με την πραγματική έκτιση της ποινής, η αναστολή μετατρέπεται από κανόνα σε εξαίρεση, αφού πλέον θα χορηγείται μόνο για ποινές φυλάκισης έως ένα έτος (αντί τριών), όταν οι αμετάκλητες προηγούμενες καταδίκες δεν υπερβαίνουν το ένα έτος, ενώ θα ανακαλείται για καταδίκη μεγαλύτερη του ενός έτους (επίσης αντί τριών).

Οι φυλακές, κατ' αυτόν τον τρόπο ανοίγουν διάπλατα, καθώς για επιβληθείσες ποινές έως δύο έτη θα προβλέπεται, πέρα από την έκτιση με εναλλακτικούς τρόπους κοινωφελούς εργασίας ή τη μετατροπή σε χρήμα, και δυνατότητα επιβολής έκτισης μέρους

της ποινής, αντί της μετατροπής. Για καταδίκη σε ποινή 2-3 ετών, προβλέπεται πραγματική έκτιση μέρους της ποινής, έως έξι μήνες, ενώ σε κάθε περίπτωση, για ποινές άνω των τριών ετών, θα προβλέπεται υποχρεωτικά έκτιση της ποινής σε σωφρονιστικό κατάστημα.

Άλλες, εξίσου σημαντικές, αλλαγές είναι η επιβολή πλήρους ποινής σε συννεργό υπό περιπτώσεις αντί για μειωμένης όπως σήμερα, η αύξηση διάρκειας της πρόσκαιρης κάθειρξης από τα 15 στα 20 χρόνια, η αναπροσαρμογή προς τα πάνω χρηματικών ποινών, η προσθήκη της απέλασης ως μέτρο ασφαλείας και επιτάχυνση των σχετικών διαδικασιών, η αναπροσαρμογή των ορίων των μειωμένων ποινών προς τα πάνω.

Αλλαγές στα ελαφρυντικά και στην υφ' όρον απόλυση

Επαναφέρεται η έννοια του πρότερου έντιμου βίου, σε αντικατάσταση του σύννομου, στις ρυθμίσεις για τα ελαφρυντικά. Καταλαβαίνει και ένας μη νομικός πως η έννοια του «έντιμου» ενέχει μεγαλύτερη αοριστία και αποτελεί αντικείμενο κρίσης της ηθικής του κατηγορουμένου από τα δικαστήρια με βάση τις κρατούσες αντιλήψεις.

Μειώνεται το όριο για τη χορήγηση του ελαφρυντικού της μετεφηβικής ηλικίας από τα 25 στα 21 έτη. Αυξάνεται η συνολική ποινή της κάθειρξης στην περίπτωση συγχώνευσης ποινών από τα 20 στα 25 έτη. Επίσης, προβλέπεται ανάκληση αναστολής για ποινή μεγαλύτερη από ένα έτος, αντί για τρία που ισχύει τώρα, αν κάποιος καταδικαστεί αμετάκλητα για έγκλημα το οποίο τελέστηκε πριν την απόφαση της αναστολής. Επίσης, υπάρχει πρόβλεψη για έκτιση 3/5 της ποινής ακόμα και στις ποινές φυλάκισης (που δεν χορηγήθηκε αναστολή ή μετατροπή).

Τι αλλαγές φέρνει στην Ποινική Δικονομία

Μία από τις βασικές αλλαγές που εισάγονται με το νέο νομοσχέδιο είναι η αντικατάσταση, σχεδόν καθολικά πλέον, της ενδιάμεσης διαδικασίας των Δικαστικών Συμβουλίων με την απευθείας κλήση στο ακροατήριο. Επιλέγεται κατά αυτό τον τρόπο η «fast track» παραπομπή σε δίκη με πρόταση του εισαγγελέα, αντί της προ-

ϋφιστάμενης διαδικασίας κατά την οποία ελεγχόταν, μεταξύ άλλων, η προσφορότητα της παραπομπής σε δίκη, αλλά και η πληρότητα του αποδεικτικού υλικού στη σχηματισθείσα δικογραφία, γεγονός που ως επί το πλείστον λειτουργούσε καταλυτικά στην προστασία των δικαιωμάτων του κατηγορουμένου.

Επίσης κομβική αλλαγή, αποτελεί η κατάργηση του Πενταμελούς Εφετείου Κακουρηγημάτων και η ευρύτερη τάση προς συρρίκνωση των δικαστικών συνθέσεων με διαρκή ενίσχυση των Μονομελών Δικαστηρίων. Κατ' αυτόν τον τρόπο καταργείται, πέρα από την πρωφανή «ποιότητα» που συνεπάγεται η εκδίκαση της υπόθεσης από πολυπληθέστερο όργανο, και η αρχή της εκδίκασης της υπόθεσης στον δεύτερο βαθμό από δικαστήριο ανώτερο ιεραρχικά και (τουλάχιστον) ισομελούς σύνθεσης, αφού πλέον οι εφέσεις κατά αποφάσεων Τριμελούς Εφετείου θα εκδικάζονται επίσης από Τριμελές Εφετείο. Εισάγεται όμως και το απίστευτο, να εκδικάζονται εφέσεις από ολιγομελέστερο όργανο σε σχέση με τον πρώτο βαθμό, καθώς πλέον το Μονομελές Εφετείο θα εκδικάζει εφέσεις κατά αποφάσεων Τριμελούς Πλημμελειοδικείου.

Επίσης, σε αντίθεση με την κεντρική αρχή της προφορικότητας στην ποινική δίκη, εισάγεται η απαλλαγή των αστυνομικών να παρίστανται στο ακροατήριο για να καταθέσουν –και να ελεγχθούν– ως μάρτυρες, παρέχοντας πλέον τη δυνατότητα να διαβάζονται μόνο οι (τυποποιημένες και παγιώσ με τεράστιες αντιφάσεις) καταθέσεις τους. Είναι πασιφανής ο κίνδυνος για τον κατηγορούμενο, ο οποίος καταλείπεται έκθετος στην κρίση –και αυθαιρεσία– προοδευτικά μικρότερων συνθέσεων ή ακόμη και ενός μόνο δικαστή.

Οι αλλαγές στην ποινική νομοθεσία που ψήφισε η κυβέρνηση της ΝΔ εισάγουν ένα νέο νομικοπολιτικό δόγμα, το οποίο συμπυκνώνεται στη φράση «περισσότερες και πιο κακές ποινές για τους κακούς ανθρώπους», που σε καμία περίπτωση δεν αντιστοιχεί σε μία νομοπαρασκευαστική επιτροπή με στόχο την αναμόρφωση των ποινικών κωδίκων. Παράλληλα, είναι σαφές ότι επιχειρούν να οικοδομήσουν μια νέα πραγματικότητα σκληρών ταξικών-ιδεολογικών φραγμών, με διάχυτη θεσμοθετημένη αυθαιρεσία των δικαιοδοτικών μηχανισμών.

*Δικηγόρος, μέλος ΚΕΔΔΑ

**Δικηγόρος, μέλος Σωματίου Μισθωτών Δικηγόρων

Ολοκληρώθηκε η διαδικασία του 2ου διαβουλευτικού, όπως ονομάζεται, συνεδρίου του ΜΕΡΑ25, καθώς τελείωσε η επεξεργασία των αποφάσεων μέσω Διαδικτύου και οι ψηφοφορίες για τα όργανα και το ψηφοδέλτιο των ευρωεκλογών. Είχε προηγηθεί η ζωντανή διαδικασία στην Αθήνα στις 8-10 Δεκεμβρίου, η οποία δεν πήρε αποφάσεις. Η κεντρική ιδέα του συνεδρίου ήταν η ανασυγκρότηση της Αριστεράς γύρω από το ΜΕΡΑ25 και η συμμετοχή στις ευρωεκλογές με το σύνθημα της «Κόκκινης και Πράσινης Ευρώπης».

Καθώς οι τελικές αποφάσεις του συνεδρίου δεν έχουν δημοσιοποιηθεί ακόμα, το περιεχόμενο της «κόκκινης-πράσινης» πρότασης ενόψει των ευρωεκλογών καταγράφεται σε ανακοινώσεις, ομιλίες και συνεντεύξεις του γραμματέα Γιάννη Βαρουφάκη και άλλων στελεχών. Στο κρίσιμο θέμα της συμμετοχής της Ελλάδας στην ΕΕ και το ευρώ, το ΜΕΡΑ25 θεωρεί «αυτοκτονικό» τον πολιτικό στόχο της αποδέσμευσης, όπως τόνισε ο Γ. Βαρουφάκης σε εκδήλωση για τις ευρωεκλογές στις 8/2 στο Πνευματικό Κέντρο του Δήμου Αθηναίων. Εκεί ξεκαθάρισε και πώς εννοεί το ΜΕΡΑ25 τη ρήξη με την ΕΕ και συνολικότερα. Φέρνοντας το παράδειγμα μιας ενδεχόμενης σύγκρουσης στο μέλλον με την ΕΕ για τον έλεγχο της ΑΑΔΕ, από κυβέρνηση που θα στήριζε το ΜΕΡΑ25, ανέφερε πως απέναντι σε κάτι τέτοιο, θα πρέπει να υπάρχει ετοιμότητα για ρήξη. Για να αποσαφηνίσει στη συνέχεια πως αυτή «δεν είναι πρόταγμα εξόδου από το ευρώ, είναι πρόταγμα ανάκτησης εθνικής κυριαρχίας». Μέχρι που φτάνει αυτή η ρήξη; Ο Γ. Βαρουφάκης μέμφθηκε τον Α. Τσίπρα και την κυβέρνηση ΣΥΡΙΖΑ-ΑΝΕΛ γιατί «δεν παρέδωσαν τα κλειδιά» το 2015 (να παραιτηθούν δηλαδή), αντί να υπογράψουν το τρίτο μνημόνιο με ΕΕ-ΕΚΤ-ΔΝΤ, αγνοώντας το δημοψήφισμα.

ΜΕΡΑ 25

Γιώργος Κρεασιδής

Πολιτική αγκυροβολημένη εντός της ΕΕ και του συστήματος

► Αναπαλαίωση οραμάτων «λαϊκού καπιταλισμού» στο 2° συνέδριο

Ο Γ. Βαρουφάκης, με κατηγορηματικό τρόπο, έβαλε το αίτημα της αποδέσμευσης από την ΕΕ και το ευρώ σε αντιπαράθεση με μια πολιτική υπεράσπισης του εισοδήματος και της κατοικίας των λαϊκών στρωμάτων. Αυτό δεν δείχνει μόνο το όριο της ρήξης που επαγγέλλεται, αλλά εντάσσεται σαφώς στη φίλο-ΕΕ λογική που οδήγησε και τον ΣΥΡΙΖΑ στη χρεοκοπία της στρατηγικής του για μια «προοδευτική» κυβέρνηση, η οποία βρίσκεται στη ρίζα της σημερινής βαθιάς κρίσης του.

Κρίσιμη πλευρά που αναδεικνύει το αδιέξοδο της στρατηγικής του ΜΕΡΑ25 για την ΕΕ είναι ότι αποφεύγει να περιγράψει τι είναι αυτό που θα αλλάξει η ρήξη ή ο μετασχηματι-

σμός που προτείνεται αλλού. Και κυρίως, πώς θα γίνει αυτό, απέναντι σε ποιον αντίπαλο; Αυτή η καθόλου δημιουργική ασάφεια προκύπτει από την πλήρη απουσία μιας εκτίμησης για τον χαρακτήρα της ΕΕ, τη δυναμική που την συγκρότησε, τα συμφέροντα που εκφράζει, το στρατηγικό πλαίσιο που κινείται και τους μηχανισμούς με τους οποίους λαμβάνονται οι αποφάσεις. Μέσα από σχήματα όπως η «τεχνοφουδάρχια» και η «χρεοαποικία», ουσιαστικά αποφεύγεται μια ανάλυση για την ΕΕ και το αναπόφευκτο συμπέρασμα ότι είναι έκφραση της ευρωπαϊκής καπιταλιστικής ολοκλήρωσης. Μετά, εύκολα μπορεί κανείς να την περιγράψει σαν

θεσμό που μπορεί να τον αξιοποιήσει μια «προοδευτική» κυβέρνηση.

Στα υλικά του συνεδρίου, αυτή η λογική είναι διάχυτη, με χαρακτηριστική περίπτωση όσα αναφέρονται για την ταξική πάλη. Εκτιμώντας ότι πλατιά κοινωνικά στρώματα μετατρέπονται σε πρεκαριάτο, που ορίζεται σαν ευάλωτο και ανυπεράσπιστο εργατικό δυναμικό, η πρόταση του ΜΕΡΑ25 είναι να μπει τέλος στην εκμετάλλευσή του και στην αδήλωτη εργασία, με μια «ισορροπία μεταξύ δουλειάς και ελεύθερου χρόνου». Και αυτό θα γίνει με το σύστημα «μια μετοχή, μία ψήφος» και τη συμμετοχή των εργαζομένων στο μαντζιμέντ και τη διανομή μερίσματος. Επανερχονται, λοιπόν, ιδέες περί «λαϊκού καπιταλισμού», δημοφιλείς στους νεοφιλελεύθερους πριν 30-40 χρόνια, με προπαγανδιστικό χαρακτήρα υπέρ των ιδιωτικοποιήσεων. Πώς όμως θα πειστεί το κεφάλαιο να αποδεχτεί αυτήν τη διανομή μετοχών, δεν αναφέρουν τα προσυνεδριακά κείμενα, καταλήγοντας και πάλι, όπως στην περίπτωση της ΕΕ, σε μια αδιέξοδη ρητορική. Που απαξιώνει όμως την αντίσταση στην αντιλαϊκή πολιτική σε σύγκρουση με τους πυλώνες της κυριαρχίας του κεφαλαίου. Η «ρήξη» εντός των ορίων της ΕΕ, του επίσημου πολιτικού συστήματος και της επιχειρηματικότητας, καταλήγει σε ιδεολογικό αποπλισμό απέναντι στην επιθετικότητα του σύγχρονου καπιταλισμού.

ΠΡΟΤΑΣΗ ΔΟΡΥΦΟΡΟΠΟΙΗΣΗΣ

Καθορίζονται οι υποψήφιοι του ΜΕΡΑ25 για τις ευρωεκλογές

Στην εκτίμηση του ΜΕΡΑ25 για τον κοινωνικό συσχετισμό, την κατάσταση της Αριστεράς, αλλά τα δικά του όρια, κυρίαρχη είναι η αντίληψη ότι η ρήξη που αρχικά πρότεινε, την οποία θεωρεί πως εμφάνιζε με στοιχεία σύγκρουσης με την ΕΕ και την άρχουσα τάξη, είναι πέρα από τις δυνατότητες της κοινωνίας. Ουσιαστικά, αυτά είπε ήδη από το βράδυ των εκλογών του περασμένου Μάη ο Γ. Βαρουφάκης, χρεώνοντας στην κοινωνία έλλειψη ριζοσπαστισμού και ενσωμάτωση της ήττας από την πολιτική Μητσοτάκη. Διαβάζει σαν αποτέλεσμα της στάσης της κοινωνίας τις στρογγυλεμένες θέσεις και το φίλο-ΕΕ προφίλ που υιοθετεί, ενώ ισχύει το ακριβώς αντίθετο.

Στο συνέδριο του ΜΕΡΑ25 δόθηκε μεγάλο βάρος στην οργανωτική του ανασυγκρότηση και τις σχετικές αλλαγές στο καταστατικό, καθώς μετά

τη διπλή εκλογική ήττα του 2023 που το άφησε εκτός Βουλής, υπήρξε αποσυσπείρωση. Αυτό εκφράστηκε και με την αποστασιοποίηση κεντρικών στελεχών και πρώην βουλευτών, όπως η Σοφία Σακοράφα και η Μαρία Απατζίδα.

Παράλληλα, καταγράφηκε η τακτική του ΜΕΡΑ25 για τις ευρωεκλογές και τις συμμαχίες. Οι υποψήφιοι ψηφίστηκαν μέσα από τη συνεδριακή διαδικασία, ενώ αποφασίστηκε η εναλλαγή ευρωβουλευτών στην περίπτωση εκλογής. Εγκρίθηκαν επίσης οι θέσεις στο ευρωψηφοδέλτιο που θα δοθούν σε συνεργαζόμενους. Η εκλογική συνεργασία με το ΜΕΡΑ25, λοιπόν, περνά μέσα από τη συμμετοχή στα ψηφοδέλτιά του. Αυτό σημαίνει ότι θα δεσπόζουν οι θέσεις και το πρόγραμμα του ΜΕΡΑ25, όπως εξάλλου έγινε και στις βουλευτικές εκλογές με το σχήμα συνεργασίας «ΜΕΡΑ25 - Συμ-

μαχία για τη Ρήξη». Οι διαφορετικές πολιτικές προσεγγίσεις, ειδικά για το θέμα της ΕΕ, στον βαθμό που υπάρχουν, υποβαθμίζονται αντικειμενικά. Φαίνεται ότι για τη ΔΑΕ-ΑΑ και την ΑΡΑΣ αυτά δεν αποτελούν εμπόδιο και ουσιαστικά εγκαταλείπονται οι αντιιμπεριαλιστικές διακηρύξεις ενάντια στην ΕΕ, στο πλαίσιο ενός ρόλου δορυφορικού σχήματος με στόχο την εκλογική ανάδειξη στελεχών. Δεν είναι το ίδιο εύκολο για δυνάμεις όπως η Αναμέτρηση, η ΔΕΑ και το Ξεκίνημα, που είχαν κληθεί επίσης να χαιρετίσουν στις διαδικασίες του συνεδρίου τον Δεκέμβριο.

Η εκλογική συνεργασία με το ΜΕΡΑ25 φαίνεται να περνά μέσα από τη συμμετοχή στα ψηφοδέλτιά του

Δημήτρης
Γρηγορόπουλος

Η αστική νομιμότητα και οι κοινωνικοί αγώνες

Η κυβέρνηση επιστρατεύει κατά των αγωνιζόμενων φοιτητών το επιχείρημα περί παρανομίας των καταλήψεων. Η νομιμότητα όμως ήταν πάντα ταξική στην αστική κοινωνία παρά την τυπική ισότητα. Οι κοινωνικοί αγώνες δεν μπορούν να εγκλωβίζονται στη νομιμότητα, πόσο μάλλον όταν οι αστικές τάξεις την παραβιάζουν.

Η αστική εξουσία φοβάται, όπως ο διάολος το λιβάνι, τις αγωνιστικές κινητοποιήσεις των λαϊκών στρωμάτων. Θα ήθελε οι πολίτες να δέχονται να αντιδρούν συμβολικά και ακίνδυνα, φορώντας ένα λευκό περιβραχιόνιο, όπως στην Ιαπωνία. Επειδή όμως ο εξοβελισμός της ταξικής πάλης είναι ουτοπία και ευσεβής πόθος, όταν οι λαϊκές αντιδράσεις οξύνονται, το σύστημα ενεργοποιεί το βίαιο οπλοστάσιό του. Διαστρεβλώνει και δαιμονοποιεί τους αγώνες, αξιολογώντας τα αιτήματά τους ως μη ρεαλιστικά ή και αντικοινωνικά, στη συνέχεια τους συκοφαντεί κατηγορώντας τους αγωνιζόμενους για άσκηση βίας κατά αντιφρονούντων και για βανδαλισμούς δημόσιων χώρων, όπως τα πανεπιστήμια. Αν η αγωνιστική κινητοποίηση υπερβαίνει τα όρια σε ένταση και διάρκεια, η αστική εξουσία καταφεύγει στην ωμή βία. Κηρύσσει τους αγώνες παράνομους και καταχρηστικούς και τελικά τους καταστέλλει βίαια.

Το θεωρητικό και ηθικό θέμα που τίθεται απ' την αστική εξουσία είναι ότι οι καταλήψεις των πανεπιστημιακών σχολών είναι παράνομες, αφού είναι απαγορευμένες. Επιπλέον, κατηγορούν τους αγωνιζόμενους φοιτητές για προσφυγή δήθεν σε αντιδημοκρατικές διαδικασίες, αφού τις καταλήψεις αποφασίζει μια μικρή μειοψηφία, που μετέρχεται μάλιστα και βίαια μέσα, για να αποκλείσει τους αντιφρονούντες από τις διαδικασίες λήψης των αποφάσεων. Εδώ ανοίγει μια μεγάλη και διαχρονική συζήτηση για τον χαρακτήρα του δικαίου στις

ταξικές κοινωνίες και δη στη σύγχρονη αστική κοινωνία. Η αστική αντίληψη της δικαιοσύνης θεωρεί ότι οι πολίτες είναι ίσοι απέναντι στους νόμους, ότι οι νόμοι και η τήρησή τους προστατεύουν το σύνολο των πολιτών και ότι, επομένως, όλοι έχουν συμφέρον και υποχρέωση να τηρούν και να περιφρουρούν τους νόμους από εκείνους που τους παραβιάζουν. Ωστόσο, η κοινωνική πραγματικότητα και η ιστορική εξέλιξη της επιβεβαιώνει ότι σε οποιαδήποτε ταξική κοινωνία, απ' τη δουλοκτησία ως τον σύγχρονο καπιταλισμό, δεν υπάρχει καμία διαχρονική, γενικά ισχύουσα και αμετάβλητη έννοια της δικαιοσύνης και δεν προστατεύει εξίσου τα δικαιώματα όλων των πολιτών, χωρίς διακρίσεις.

Στην καπιταλιστική κοινωνία υπάρχει σαφώς μεγαλύτερος βαθμός ισότητας, σε σχέση με τις προγενέστερες κοινωνίες, κατά κύριο λόγο όμως αυτή η ισότητα είναι τυπική, αφού υπονομεύεται ή και αναιρείται ακόμη και ολοκληρωτικά από την κοινωνική ανισότητα, που προκαλείται απ' την ιδιοκτησία των μέσων παραγωγής απ' την κυρίαρχη τάξη και από την εκμετάλλευση των εργαζομένων. Όλοι οι πολίτες έχουν εξίσου το δικαίωμα να γίνουν καπιταλιστές. Όμως τα τέκνα των καπιταλιστών αυτόματα εκ γενετής εντάσσονται σε αυτήν την τάξη, ενώ τα τέκνα των εργατών οριακά μόνο έχουν τη δυνατότητα κάθετης οικονομικής και κοινωνικής ανόδου. Ωστόσο, και η αστική τάξη παρά το δημοκρατικότερο και δικαιότερο, σε σχέση με τα προγενέστερα, σύστημά της παραβιάζει κατάφωρα την ισότητα δικαιωμάτων των πολιτών, αφού

Η κυβέρνηση κατηγορεί για παράνομες καταλήψεις τους φοιτητές που αγωνίζονται για αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση, ενώ η ίδια παραβιάζει το άρθρο 16 του Συντάγματος

ο βαθμός κατάκτησης και άσκησής τους εξαρτάται απ' την οικονομική τους θέση, όπως και η κοινωνική και πολιτική ανάδειξή τους. Επιπλέον, και ως σύστημα αντιδραστικοποιείται και μετασχηματίζεται σε αυταρχική εξουσία που καταργεί τα βασικά πολιτικά δικαιώματα. Στον πολιτισμένο 20^ο αιώνα μάλιστα αναδείχτηκαν βάρβαρες αστικές εξουσίες, που όχι μόνον κατάργησαν το δικαιοσύνη σύστημα των κοινωνιών, αλλά επιδόθηκαν και σε ιμπεριαλιστικούς πολέμους που βύθισαν την ανθρωπότητα στη βαρβαρότητα και την καταστροφή. Αλλά και στον 21^ο αιώνα, στο εοικονοδόμημα του καπιταλισμού δεσπόζει ο κοινοβουλευτικός ολοκληρωτισμός με τον ακραίο αυταρχισμό του, ενώ αυξάνεται η άνοδος ακροδεξιών κυβερνητικών κομμάτων.

Η αλήθεια είναι ότι οι κυβερνώσες αστικές τάξεις θυμούνται τη δημοκρατία κατά το δοκούν, όπως και όταν τους συμφέρει. Στην Αμερική του 18^{ου} αιώνα η δουλοκτησία ήταν νόμιμη και

η απόδραση των δούλων τιμωρούνταν με λιντσάρισμα. Οι μεγάλες δυνάμεις της Ευρώπης του 19^{ου} αιώνα, λησμονώντας τα «δικαιώματα του ανθρώπου», μετέτρεψαν την Αφρική και μεγάλο μέρος της Ασίας σε αποικίες, βυθίζοντας σε ακραία εκμετάλλευση, πολιτιστική υστέρηση και αυταρχική αποικιοκρατική διακυβέρνηση τον πληθυσμό τους. Τον 20^ο αιώνα καπιταλιστικές δημοκρατίες και δικτατορικά καθεστώτα ενεπλάκησαν σε πολέμους όχι για την υπεράσπιση και επέκταση της δημοκρατίας και της δικαιοσύνης, βέβαια, αλλά για να κορέσουν τις ιμπεριαλιστικές τους ορέξεις με οδυνηρές επιπτώσεις για την ανθρωπότητα σε όλα τα επίπεδα.

Και στην Ελλάδα, στο παρελθόν, αλλά και στην τρέχουσα περίοδο, η αστική τάξη επικαλείται δήθεν την ανάγκη προστασίας της δικαιοσύνης, της νομιμότητας, της δημοκρατίας, στην πραγματικότητα όμως, για να συγκαλύψει και να προωθήσει τα ιδιοτελή συμφέροντά της. Η υποκρισία της είναι κραυγαλέα και δύσκολα συγκαλύπτεται. Η κυβέρνηση κατηγορεί τους φοιτητές που αγωνίζονται για αποκλειστικά δημόσια και δωρεάν ανώτατη εκπαίδευση ενώ η ίδια και παραβιάζει το άρθρο 16 του Συντάγματος και τη νομιμότητα για την οποία κόπτεται, προωθώντας την ίδρυση ιδιωτικών πανεπιστημίων στη χώρα με έωλα κριτήρια και πιστοποιήσεις επάρκειας.

Επιβάλλουν νόμους που καταργούν κατακτημένα δημοκρατικά δικαιώματα, όπως το πανεπιστημιακό άσυλο και ο νόμος για τις διαδηλώσεις.

Ψηφίζουν καλπονοθευτικούς νόμους και μεθοδεύουν την νοθεία των εκλογών περαιτέρω με την περιώνυμη επιστολική ψήφο. Έχουν καταργήσει τη στοιχειώδη δημοκρατική αρχή της διάκρισης των εξουσιών και υποβαθμίζουν τον ρόλο της Βουλής. Εγκαθιστούν συστήματα παρακολούθησης ακόμη και κορυφαίων παραγόντων του συστήματος (αρχηγούς κομμάτων και στρατού), αντιδημοκρατική μεθόδευση την οποία έψεξε ακόμη και το Ευρωκοινοβούλιο. Καίριο χτύπημα στη νομιμότητα της αστικής δημοκρατίας, για την οποία κόπτονται οι αστοί πολιτικοί, έχει καταφέρει η χρήση των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου, που καθιερώνει νόμους που επιβάλλει η κυβέρνηση, χωρίς να έχουν ψηφιστεί από τη Βουλή! Και όμως, αυτοί οι πολιτικοί έχουν το θράσος να κατηγορούν τους φοιτητές ότι παραβιάζουν την νομοθεσία και τη δημοκρατία, ενώ αποφασίζουν δημοκρατικά, όπως έχει νόμιμα θεσπιστεί, με την πλειοψηφία στις συνελεύσεις τους.

Δημήτρης Τζιαντζής

Ο εμβληματικός σκηνοθέτης επιστρέφει με την καλύτερη ταινία του εδώ και δεκαετίες. Μια ωδή για την αποξένωση και τη φυγή, την ποίηση των «μικρών πραγμάτων» πίσω από τη ρουτίνα της σκληρής ζωής.

Μέρες παράξενες, υπέροχες μέρες του Βιμ Βέντερς

Λίγοι εν ζωή δημιουργοί είναι τόσο «οικουμενικοί» όσο ο Βιμ Βέντερς. Από το Παρίσι Τέξας και τον Αμερικανό φίλο, τα Φτερά του Έρωτα μέχρι το Buena Vista Social Club, ο δημιουργός, με ποιητική διάθεση, για πάνω από μισό αιώνα έχει εξερευνήσει και αναδείξει διαφορετικές πλευρές της Δύσης και της Ανατολής με επιρροές από όλες τις κινηματογραφικές σχολές. Η καριέρα του Βέντερς, βέβαια, κάθε άλλο παρά αφεγιάδιαστη είναι και δεν λείπουν και οι αμήχανες στιγμές όπως το σχόλιο του για την επανένωση της Γερμανίας στο *Τόσο κοντά, τόσο μακριά*, που περιλαμβάνει και εμφάνιση του Μιχαήλ Γκορμπατσόφ. Τις τελευταίες δεκαετίες ο Βέντερς έδειχνε να έχει χάσει τον βηματισμό του ωστόσο με τις *Υπέροχες Μέρες* (*Perfect Days*), παραγωγή Ιαπωνίας-Γερμανίας, δείχνει ότι στα 78 του καταφέρνει ακόμα να συγκινεί και να γοητεύει. Ο πιο σημαντικό νέος σκηνοθέτης της «χώρας του ανατέλλοντος ηλίου» Ριγιουσούκε Χαμαγκούτσι, σε συνέντευξή του σε ελληνικά μέσα, σημείωσε ότι βρίσκει υπέροχο το γεγονός ότι η χώρα του υπέβαλε την ταινία ενός ξένου σκηνοθέτη και παραγωγής Ιαπωνίας-Γερμανίας για την κατηγορία της καλύτερης διεθνούς ταινίας στα επερχόμενα Όσκαρ.

Πρωταγωνιστής της ταινίας είναι ο Χιραγιάμα, ένας μεσήλικος που ζει μια μοναχική ζωή καθαρίζοντας δημόσιες τουαλέτες στο Τόκιο και κρατώντας τις εντυπωσιακά καθαρές. Σίγουρα προκαλεί θλίψη η σύγκριση των υπερσύγχρονων εγκαταστάσεων της Ιαπωνίας με την τριτοκοσμική εικόνα των δημόσιων αποχωρητηρίων στην Αθήνα, δείγμα και μιας εντελώς διαφορετικής αντίληψης και κουλτούρας για το δημόσιο και το ιδιωτικό. Το να καθαρίζεις τουαλέτες στη Δύση θεωρείται από πολλούς ως η χειρότερη

δουλειά στον κόσμο, ωστόσο ο πρωταγωνιστής, με ισχυρή αίσθηση του καθήκοντος, θεωρεί ότι επιτελεί κοινωνικό έργο και προσπαθεί να προσδώσει στη ρουτίνα του νόημα και ουσία. Όπως έλεγε ο Όσκαρ Ουάιλντ: «όλοι είμαστε στον βούρκο, όμως κάποιοι από μας κοιτάζουν τα άστρα». Έτσι και ο πρωταγωνιστής απολαμβάνει τις απλές χαρές της καθημερινότητας, από τον ήλιο μέχρι τη μουσική που ακούει από συλλεκτικές αναλογικές κασέτες. Το βράδυ διαβάζει Φόκνερ. Η αποστροφή του πρωταγωνιστή για την «ψηφιακία» και τα έξυπνα κινητά είναι και ένα σχόλιο για τη σύγχρονη αποξένωση και την καταθλιπτική κυριαρχία της τεχνολογίας στις ζωές μας. Όπως όλες οι ταινίες του

Μια βαθιά ανθρώπινη ταινία χαμηλών τόνων που συγκινεί και γαληνεύει

“

Βιμ Βέντερς έτσι και αυτή η ταινία έχει πολύ ενδιαφέρον –εντελώς δυτικό– σάουντρακ από Νίνα Σιμόν, μέχρι Velvet Underground, Kinks και Βαν Μόρισον.

Η ρουτίνα, προσωπική τελετουργία, του Χιραγιάμα διαταράσσεται, όταν η έφηβη ανιψιά του τον επισκέπτεται απροειδοποίητα. Αυτή η αναπάντεχη συνάντηση αποτελεί εφιαλτήριο για να αντιμετωπίσει το παρελθόν του, αλλά και να αναστοχαστεί για τις προτεραιότητες στη ζωή του και την ανάγκη για ταξίδι, για αλλαγή, για κάτι νέο. Μεγάλο μέρος της γοητείας της μιμησιατικής αυτής ταινίας οφείλεται στον σπουδαίο ηθοποιό Κότζι Γιακούσι που έχει, όπως είπε ο Βέντερς, «το πιο ευγενικό βλέμμα που έχω δει».

BAFTA

Άρωμα αλληλεγγύης στα βραβεία

► Κεν Λόουτς υπέρ Παλαιστίνης

ΓΙΑ ΑΚΟΜΑ ΜΙΑ ΦΟΡΑ ο 87χρονος Βρετανός σκηνοθέτης Κεν Λόουτς συγκίνησε όλο τον κόσμο. Αυτή τη φορά όχι με κάποια ταινία του αλλά με την υψωμένη γροθιά του και την πινακίδα που κράτησε στην τελετή απονομής των βρετανικών βραβείων BAFTA και η οποία ζητούσε να σταματήσει η σφαγή στη Γάζα, όπου περισσότεροι από 29.000 άνθρωποι έχουν σκοτωθεί από τις επιθέσεις του ισραηλινού στρατού από τις 7 Οκτωβρίου 2023. Μαζί του και οι συντελεστές της ταινίας: οι ηθοποιοί Κλερ Ρότζερσον και Ντέιβ Τέρνερ, ο σεναριογράφος Πολ Λάβερτι και η παραγωγός Ρεμπέκα Ο'Μπράιεν. Η Sixteen Films –ένα στούντιο με επικεφαλής τον Λόουτς– αναδημοσίευσε την εικόνα στον λογαριασμό της στο X (πρώην Twitter) σημειώνοντας: «Κατάπαυση του πυρός τώρα».

Η τελευταία ταινία του Λόουτς, *The Old Oak* (*Η Τελευταία Παμπ*) ήταν υποψήφια στην κατηγορία του Εξαίρετικού Βρετανικού Φιλμ. Στη διάρκεια της λαμπερής τελετής, ο Κεν Λόουτς παρότρυνε την κινηματογραφική κοινότητα να ζητήσει την κατάπαυση του πυρός στη Γάζα, λέγοντας ότι «η δουλειά μας είναι να καθρεφτίζουμε τον κόσμο γύρω μας». Ενώ στεκόταν στο κόκκινο χαλί, είπε στην εφημερίδα *Independent*: «Όταν ξεκίνησα τη δεκαετία του '60, δεν θεωρούνταν κακό πράγμα η προσήλωση στις αρχές σου». Αυτή την προσήλωση επιβεβαιώνουν όχι μόνο οι ταινίες του Κεν Λόουτς αλλά και η κοινωνική του δράση και η πολιτική τόλμη του. Σε αντίθεση με την αποστειρωμένη τελετή βράβευσης στις «Χρυσές Σφαίρες», στην Ευρώπη οι καλλιτεχνικές αντιστάσεις δεν μπορούν να κρυφτούν κάτω από το κόκκινο χαλί.

Πρώτη προβολή στην Αθήνα για το ντοκιμαντέρ *By the Lake*

Το ντοκιμαντέρ *By the Lake* «πάει ταξίδι» στην Αθήνα, για πρώτη προβολή στην πόλη, στο σινέ «Μικρόκοσμος» (Συγγρού 106) στις 28 Φεβρουαρίου 2024 (10 μ.μ., είσοδος 5 €). Το *By the Lake* είναι ένα ντοκιμαντέρ διάρκειας 1 ώρας και 16 λεπτών. Το θέμα του είναι τα Γιάννενα και η μουσική τους σκηνή, για 20 χρόνια περίπου,

από το 1975 μέχρι το 1995. Είναι ουσιαστικά ένα ντοκιμαντέρ για τους μουσικούς της πόλης, το κοινό της, αλλά και πράγματα που έζησε από κοντά η «γενιά X» των Ιωαννίνων. Είναι ένα φιλμ για τα ίδια τα Γιάννενα, για μια θεματική που δεν έχει «απασχολήσει» ιδιαίτερα, έως καθόλου, μέχρι τώρα την καταγραφή. Το *By the Lake* συμμετείχε στο

25° Φεστιβάλ Ντοκιμαντέρ Θεσσαλονίκης. Συγκεντρώνει υλικό (φωτογραφίες, βίντεο, μουσική) από τα Γιάννενα, τους μουσικούς και τις μπάντες τους, κατά το χρονικό διάστημα αναφοράς. Είναι μια παραγωγή της ενημερωτικής εταιρείας ΣΧΗΜΑ ΚΟΙΝΩΣΕΙΣ (*typos-i.gr*) σε αφήγηση και σκηνοθεσία του Γιώργου Τσαντίκου.

ΠΕΡΙΣΚΟΠΙΟ

► Παράλληλες πορείες για ΕΕ και NATO

Στα σίγουρα και τα... σκληρά καταφεύγουν οι «27» αυτή την κρίσιμη περίοδο για την ΕΕ και το NATO, όσον αφορά τα ανώτατα αξιώματα των μηχανισμών τους. Έτσι, όλα δείχνουν ότι η Ούρσουλα φον ντερ Λάιεν –η οποία μέχρι πρόσφατα θεωρούνταν από αρκετούς πλήρως αποτυχημένη– θα παραμείνει στην προεδρία της Κομισιόν, εφόσον δεν ανατραπούν άρδην οι συσχετισμοί στην Ευρωβουλή στις εκλογές του Ιουνίου. Ενώ για το τιμόνι του NATO προκρίνεται ο επί χρόνια πρωθυπουργός της Ολλανδίας, Μαρκ Ρούτε. Το πολιτικό προφίλ και των δύο προαναγγέλλει μια ακόμη πιο αντιδραστική στροφή και στα δύο επίπεδα. Μια Ευρώπη του κεφαλαίου, η οποία θα είναι ακόμη πιο φιλοπόλεμη και επιθετική, πιο εχθρική προς τους «πολλούς» και τα δικαιώματά τους, πιο αυταρχική σε όλα τα επίπεδα – ακόμη και στη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

► Ο κομμουνιστής που τον έλεγαν τρομοκράτη

Τι δουλειά έχουν ένας ακροδεξιός με «προβιά» φιλελεύθερου και μια ακροδεξιά με κυβερνητικές φιλοδοξίες σε μια γιορτή τιμής προς έναν κομμουνιστή αντιστασιακό κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου, ο οποίος εκτελέστηκε από τους ναζί για τις πράξεις και τα πιστεύω του; Προφανώς καμία, θα απαντούσε κανείς φυσιολογικά – μόνο που για τον Εμανουέλ Μακρόν και τη Μαρίν Λεπέν αυτό δεν λέει και πολλά

πράγματα. Έτσι, αμφότεροι, παραβρέθηκαν, χωρίς ίχνος ντροπής, στην τελετή για την ένταξη του αρμένικης καταγωγής Μισάκ Μανουσιάν και της συντρόφου του στη ζωή και τον αγώνα Μελινέ στο Πάνθεον της Γαλλίας, για τη συμμετοχή τους στο δίκτυο αντίστασης FTP-MOI (Ελεύθεροι Σκοπευτές και Παρτιζάνοι - Μετανάστες Εργάτες), τη στιγμή που το προδοτικό καθεστώς του Βισί τούς χαρακτήριζε τρομοκράτες – όπως κάνουν σήμερα ο Μακρόν, η Λεπέν και άλλοι για πολλούς σύγχρονους αγωνιστές.

► Το Ισραήλ πνίγει κάθε αντίθετη φωνή

Θλιβερά μειοψηφικές είναι στο εσωτερικό του Ισραήλ οι φωνές κατά της συνέχισης της εισβολής στη Γάζα και της σφαγής των Παλαιστινίων. Όσο γι' αυτές που εξακολουθούν να υπάρχουν, η κυβέρνηση και οι μηχανισμοί του κράτους-δολοφόνου φροντίζουν να τις «πνίξουν». Όπως κάνουν με τα μέλη του ΠΓ του ΚΚ Ισραήλ και βουλευτών του Χαντάς, Οφέρ Κασίφ και Άιντα Τούμα-Σουλείμάν, που αποκλείονται συχνά από

Ο ανταγωνισμός των διάφορων μπλοκ δεν περιορίζεται πλέον στη Γη. Έτσι, οι Αμερικανοί, προσπαθούν να ξαναπατήσουν πόδι στη Σελήνη πριν τους Κινέζους, ενώ έχουν αρχίσει και οι προσομοιώσεις για επανδρωμένη αποστολή στον Άρη. Οι Ρώσοι ετοιμάζονται να θέσουν σε τροχιά πυρηνικά όπλα – και όλοι μαζί εκτοξεύουν ολοένα περισσότερους δορυφόρους. Και είναι μόνο η αρχή.

τις συνεδριάσεις της Κνεσέτ και βλέπουν τους μισθούς τους να περικόπτονται, ενώ έχει κινηθεί διαδικασία οριστικής απομάκρυνσής τους από το κοινοβούλιο. Την ίδια στιγμή, η πλειοψηφία των 120 βουλευτών συνεχίζει να στηρίζει τον Νετανιάχου και τους ακροδεξιούς υπουργούς του. Ενεήτητα εννέα από αυτούς ενέκριναν ψήφισμα με το οποίο τάσσονται υπέρ της απόφασης της κυβέρνησης να προχωρήσει σε αντίποινα εναντίον οποιασδήποτε χώρας τολμήσει να αναγνωρίσει μονομερώς κράτος της Παλαιστίνης.

Κόσμος γνάποδα

του Γιώργου Μιχαηλίδη

Πώς ο καπιταλισμός «ξεριζώνει» τους μικρομεσαίους αγρότες

Όταν, στη δεκαετία του '70, ο υπουργός Γεωργίας των ΗΠΑ Ερλ Μπουτζ είπε τη φράση «Μεγάλωσε ή Φύγε», απευθυνόμενος στον αγροτικό πληθυσμό της χώρας, ουσιαστικά προδιέγραφε τη μελλοντική τάση, με βάση την ανάγκη αυξημένης παραγωγικότητας στον σύγχρονο καπιταλισμό. Προφανώς, οι αυξημένες απαιτήσεις σε τρόφιμα ενός πλανήτη του οποίου ο πληθυσμός έχει διπλασιαστεί κατά τα τελευταία πενήντα χρόνια είναι δεδομένες. Σε αντίθεση, όμως, με τη συλλογικοποιημένη αντιμετώπιση της αγροτικής παραγωγής την οποία προτάσσει η σοσιαλιστική λογική, στον σύγχρονο καπιταλισμό το βάρος πέφτει ατομικά στον εκάστοτε παραγωγό. Ο τελευταίος, ως ιδιώτης-επιχειρηματίας οφείλει να βρει τρόπους επέκτασης και μεγέθυνσης της παραγωγής του ή τελικά να πουλήσει τη γη του και να αποσυρθεί από τον αγροτικό τομέα.

Τα στοιχεία μιλούν από μόνα τους. Εδώ και μισό

αίωνα, η τάση αναδιανομής της γης προς όφελος των πολλών, η οποία εμφανίστηκε ως αποτέλεσμα των αγώνων των αγροτών και της αποαποικιοποίησης, αντιστρέφεται. Παρότι το 80% των αγροτών σήμερα εξακολουθούν να θεωρούνται μικροϊδιοκτήτες, το σημαντικό στοιχείο είναι ότι το 1% των μεγάλων αγροκτημάτων καταλαμβάνει το 70% της καλλιεργήσιμης γης παγκοσμίως.

Με τον πληθυσμό της Γης να αναμένεται να αυξηθεί κατά δύο ακόμα δεσεκατομμύρια τα επόμενα 25 χρόνια, η ανάγκη για αύξηση της παραγωγής αλλά και τα περιθώρια κερδοφορίας στον τομέα των τροφίμων αυξάνονται. Η πλειονότητα του αγροτικού πληθυσμού σε παγκόσμιο επίπεδο βλέπει τις τιμές των τροφίμων να ανεβαίνουν ενώ τα έσοδά της χαμηλώνουν και τα πολλαπλασιαζόμενα ακραία καιρικά φαινόμενα έχουν ανεξέλεγκτες επιπτώσεις στην παραγωγή. Στην Ινδία και αλ-

λού, οι αγρότες ζητούν την προστασία τους από τα καρτέλ τροφίμων με τη θέσπιση ελάχιστης τιμής για τα αγροτικά προϊόντα. Στην ΕΕ, προτίθενται οι στρεβλώσεις που γεννά ο πόλεμος στην Ουκρανία και οι γεωπολιτικές προτεραιότητες των κρατών, καθώς και η μετακύλιση του κόστους της «πράσινης μετάβασης» και των διεθνών εμπορικών συμφωνιών στους ώμους των αγροτών.

Ουσιαστικά, ο τρόπος λειτουργίας της καπιταλιστικής αγοράς δεν χωράει τη μικρή αγροτική παραγωγή. Σήμερα, καθώς οι μεγάλες εταιρείες ελέγχουν ολοένα και περισσότερο τους σπόρους, τα φυτοφάρμακα, τη γη, τις τιμές και τη διάθεση των προϊόντων, μπορούμε κάλλιστα να αφαιρέσουμε την προοπτική του «μεγάλωσε» από το αρχικό δίλημμα και να κρατήσουμε μόνο το «φύγε». Εκτός κι αν τα φαινόμενα αντίστασης που ξεπηδούν σε όλο τον κόσμο αποκτήσουν ανώτερη ποιότητα.